KRANJ, torek, 18. 9. 1984 CENA 18 din Št. 72

GLAS

LETO XXXVII

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Glavni urednik: Igor Slavec Odgovorni urednik: Jože Košnjek

Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

Srečanje gorenjskih turističnih delavcev

Obetajoč mladi rod

V Škofji Loki je potekalo petnajsto srečanje turističnih delavcev Gorenjske, ki delajo v 44 turističnih društvih — Podelili so priznanja za najbolj urejene kraje, priznanja turističnim podmladkom in priznanja za prizadevno organizacijsko delo

Škofja Loka — Tradicionalno, že petnajsto srečanje gorenjskih turističnih delavcev je letos potekalo v Škofji Loki, kjer so ga pod okriljem Gorenjske turistične zveze gostoljubno in prizadevno pripravili škofjeloški turistični delavci. Ne kaže ponovno opisovati namena srečanja, čigar srž je zbliževanje ljudi, ki ljubiteljsko, a zato mnogi toliko bolj zagnano delajo na področju turizma. Razveseljivo je, da imajo obetajoč mladi rod, ki smo ga na srečanju resda le slutili, saj jim je bil namenjen nagradni izlet. O dobrem delu turističnih podmladkov na osnovnih šolah je govorila razstava njihovih del, med katerimi je pravo presenečenje pripravil kleklarski krožek Osnovne šole Peter Kavčič iz Škofje Loke, ki ga vodi Mira Kejžar. O dobrem delu je govoril tudi natečaj za najboljši spis, ki se ga je udeležilo 13 podmladkov. Ne nazadnje o obetajočem mladem rodu govori tudi uvajanje izbirnega predmeta turizem v višje razrede osnovnih šol. Upajmo torej, da se bo mlada generacija dobro vključila v delo turističnih društev.

Na srečanju, ki se ga je udeležilo 130 delavcev gorenjskih turističnih društev, je spregovoril Zdravko Črv, predsednik skupščine Gorenjske turistične zveze. Naštel uspehe njihovega enotnega dela: izobraževanje na osnovnih šolah, urejeno vprašanje enotne turistične takse, naraščanje števila mladih turističnih delavcev in boljšo urejenost turističnih krajev. Problemi, ki jih bodo razreševali, pa se nanašajo na vprašanja davčne in kreditne politike, kar naj bi pospešilo razvoj kmečkega turizma in povečalo interes za oddajanje zasebnih turističnih sob.

Razglasili so rezultate letošnjega ocenjevanja urejenosti krajev. Največ točk je med turističnimi kraji zbral Bled, med izletniškimi in tranzitnimi turističnimi kraji Cerklje in med ostalimi kraji Železniki.

Pismena priznanja so prejeli turistični podmladki osnovnih šol iz Kranjske gore, Mojstrane, Toneta Čufarja in Prežihovega Voranca z Jesenic, z Bleda, iz Lesc, Lucijana Seljaka, Staneta Žagarja in Simona Jenka iz Kranja, iz Šenčurja, Petra Kavčiča iz Škofje Loke, iz Gorenje vasi in iz Žirov.

Za prizadevno organizacijsko delo na področju društvene turistične dejavnosti na Gorenjskem pa so priznanja prejeli Zdravko Črv, Zvone Teržan, Cene Resman, Niko Čenčič, Jakob Štabuc, Mira Kejžar, Darja Kemperle in Jože Brankovič.

Prihodnje leto bodo srečanje pripravili v Kranju. Upajmo, da tako prijetno kot v Škofji Loki, kjer so se prireditelji res potrudili, ne da bi pri tem razmetavali denar. Popeljali so jih po starodavni Loki, v muzej na loškem gradu, kjer so nekateri tiho pristavili, da so si ga ogledali prvič, v kapeli je zapel komorni pevski zbor Loka, na grajskem vrtu je igrala godba na pihala iz Železnikov, v grajskem predverju so jim ponudili kozarec vina in pravo loško presto. Udeležencem srečanja pa so na prsi pripeli klekljan lipov list, simbol slovenskega turizma.

M. Volčjak

Že drugič uskladitev pokojnin

Da bi dodatno izboljšali gmotni položaj upokojencev, je skupščina skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja spomladi določila nov znesek najnižje pokojninske osnove in najnižje pokojnine za minimalno delovno dobo, hkrati pa predlagala in tudi izpeljala medletno uskladitev pokojnin z gibanjem nominalnih osebnih dohodkov. Za 7 odstotkov je s 1. julijem porasla pokojnina, upokojenci pa so tedaj dobili tudi razliko od 1. januarja dalje. Predlog za prvo medletno uskladitev pokojnin je temeljil na resolucijski oceni nominalnih osebnih dohodkov. Po tej oceni naj bi dohodki narasli za skoraj 22 odstotkov, pokojnine pa naj bi uskladili za polovico tega ocenjenega zneska.

Ker pa uradna statistika napoveduje, da bo ocenjena rast dohodka precej presežena (v primerjavi z lanskim je letošnji dohodek za maj porasel za domala 48 odstotkov) pa tudi analiza uresničevanja srednjeročnih razvojnih usmeritev in razvoja v letu 1984 dokazuje, da bo dohodek v tem letu porasel za približno 44 odstotkov v primerjavi z lanskim. Pokojnine bi se morale potemtakem uskladiti za 22 odstotkov.

Za 7 odstotkov so jih uskladili že s 1. julijem, po statutu skupnosti pa jih smejo še dvakrat. Prihodnja uskladitev bo bržkone s 1. oktobrom. Upokojenci lahko pričakujejo 11 odstotkov višje prejemke, kajpak s poračunom za vse leto nazaj. Za ostale 3 odstotke pa se bodo pokojnine povečale 1. decembra.

Po povečanju pokojnine za 11 odstotkov bi najnižja pokojnina za polno pokojninsko dobo znesla 13.011,70 dinarjev, kar pomeni 71,26 odstotka povprečnega osebnega dohodka iz lanskega leta.

D. Ž.

V nedeljo so v Kapniku v Udin borštu slovesno odkrili pomnik narodnoosvobodilnega boja v tem delu Gorenjske. Slavnostni govornik je bil Ivan Košir, obnovljeni spomenik pa je odkrila Minka Perajič-Nežka, nosilka partizanske spomenice iz leta 1941

Slovesno ob odkritju novih pomnikov NOB

UDIN BORŠT — Tudi slabo in deževno vreme ni moglo zaustaviti prireditelje, ko so v nedeljo v Kapniku in vrh Težičevega hriba slovesno odkrili dva pomnika narodno-osvobodilnemu boju. Na slovesnosti v Udin borštu so se zbrali borci Kokrškega odreda, številni domačini in družbeno politični delavci kranjske občine. Za pester kulturni program so poskrbeli učenci in učenke osnovne šole Simon Jenko iz Kranja.

Slavnostni govornik Ivan Košir je ob odkritju dejal: »Kot vsako leto, tudi letos po naši domovini proslavljamo najbolj pomembne jubileje naše revolucije in obujamo spomine na čas, dogodke in ljudi našega narodnoosvobodilnega boja. Sem seveda sodi tudi današnja slovesnost v Udin borštu. To obširno gozdno območje z njegovimi obronki, sta območni občini sklenili spominsko zaščititi in urediti, da bi ostal trajen spomin na predvojne dogodke delavskega gibanja, na grozote vojne ter na številna junaštva in tragedije partizanskih borcev.

Številni dogodki so v Udin borštu in v okoliških krajih že primerno in trajno obeleženi. Nekatera obeležja bo treba še postaviti, druga, ki jih je zob časa že močno načel, obnoviti.

V to zadnjo skupino spada tudi spominsko obeležje v Kapniku. Vrh Težičevega hriba pa je sedaj postavljeno novo obeležje v spomin na hude boje.

Ko je slavnostni govornik Ivan Košir opisal boje in tragične dogodke v Udin borštu je na koncu dejal: »Tukaj v Kapniku se je 12. avgusta 1942 po enomesečnem pohodu z Dolenjske na Štajersko zadrževala skupina stotih borcev druge grupe odredov s štabom Francem Rozmanom-Stanetom, Dušanom Kvedrom-Tomažem, Petrom Stantetom-Skalo, Alojzem Kalamom-Markom, z njimi tudi tukajšnji rojak in predvojni komunist, kasnejši komandant Pohorskega bataljona Rudi Mede-Groga.«

D. Humer

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Obubožani knjižni skladi

Letos so učbeniki za dobro četrtino dražji. Manj kot za tisočaka jih ne moremo dobiti, za višje razrede osnovne šole in za srednješolce pa zanje odštejemo kar 4 tisočake in več. V družinah z več šoloobveznimi otroki znesek, ki ga starši namenijo učbenikom, prav gotovo preseže stari milijon. Resda se v takih družinah znajdejo tako, da mlajši učbenike podedujejo za starejšimi, vendar pa ne morejo podedovati delovnih zvezkov, ki so obvezni za domala vsak predmet.

Pred leti so se v izobraževalnih skupnostih znašli in predlagali, naj bi šole učencem posojale učbenike za simbolično odškodnino. S tem so želeli starše razbremeniti hudih septembrskih izdatkov. Pobuda je bila dobrodošla, saj so jo začeli uresničevati v dveh tretjinah slovenskih šol. Za učence je ta utečena petletna praksa kajpak ugodna, šole, katerim je zdaj izključno prepuščena skrb za učbenike, pa se otepajo s težavami.

Leto, dve učbeniki že zdržijo ob različno vestnih učencih, nato pa je treba zdelane knjige nadomestiti z novimi. Mnogokaj se zamenja tudi v programih in izidejo novi učbeniki, šola pa ima na voljo omejena sredstva. Največ prispevajo v sklad za učbenike občinske izobraževalne skupnosti. Prispevek je tolikšen, kolikršnega pač skupnost zmore. V Kranju, denimo, so lani v ta sklad namenili milijon 350 tisočakov, letos pa kakih 400 tisočakov več. Ob velikem številu šol, se nam ta znesek morda zdi boren, ob dejstvu, da financiranje učbenikov sploh ne sodi v obvezni program osnovnega šolanja, pa niti ne. Z razpoložljivimi sredstvi, ki jih razdelijo »po glavi«, morajo zato karseda razumno ravnati. Ta sredstva kajpak še zdaleč ne zadoščajo, da bi šolske knjižnice imele dovolj učbenikov. Malce je do letos pomagal tudi popust, ki so ga imele šole pri organiziranem nakupu v knjigarnah, poslej pa tega ni več, tako da so šolski knjižni skladi takorekoč na istem kot starši, ki za drag denar nakupujejo učbenike. V nekaterih šolah so nagovorili starše, naj učbenike namenijo šoli, potem ko jih otrok ne potrebuje več. Srečni so seveda tam, kjer imajo za to dejavnost še kakega financerja. V srednjih šolah, kjer ta dejavnost še ni tako zaživela kot v osnovnih, bi na primer lahko pomagale delovne organizacije. Posebne izobraževalne skupnosti, ki naj bi tam skrbele za osnovni finančni vir, so namreč precej revne. S srednjéšolskimi knjižnicami je še teže kot osnovnošolskimi, saj se šolske knjige tu hitreje menjajo in mnoge knjige so lahko že prihodnje leto neuporabne.

Kot kaže, se bomo glede učbenikov kmalu spet vrnili na položaj, v kakršnem smo bili pred leti, ko še ni veljalo načelo brezplačnih učbenikov. Obubožanim knjižnim skladom namreč grozi polom, razen če se ne bodo znašli kako drugače: morda s krpanjem starih, zdelanih učbenikov?

D. Z. Žlebir

Dvajset let Kmetijsko-živilskega kombinata Gorenjske

Čas rasti in zorenja

1300-članski delovni kolektiv Kmetijsko-živilskega kombinata Gorenjske je v soboto v prostorih Gorenjskega sejma proslavil 20-letnico delovne organizacije. Delavcem je ob jubileju spregovoril Martin Košir, republiški sekretar za ljudsko obrambo.

Kranj — Kmetijsko-živilski kombinat Gorenjske je nastal pred dvema desetletjema z združitvijo samostojnih kranjskih podjetij — kmetijskih posestev, mlekarne, oljarice in klavnice. Šest let kasneje se mu je pridružila Kmetijska zadruga Radovljica; pred tremi leti, ko se je kombinat povezal z Mesno industrijo Gorenjske, pa še škofjeloško posestvo, mešalnica krmil ter škofjeloška in jeseniška klavnica. Danes je v kombinatu devet temeljnih organizacij, ki se ukvarjajo s pridelavo hrane, s predelavo mleka, mesa in oljnic, z izdelovanjem kmetijskih strojev ter s prodajo kmetijske mehanizacije in prehrambenih izdelkov; skupno pa ustvarjajo že 10 milijard dinarjev prihodka.

Ob ustanovitvi je imel kombinat 577 zaposlenih, danes ima 1300 delavcev in 500 kooperantov. V začetku je gospodaril s 1220 hektari obdelovalne zemlje, danes že s 1910 hektari. Prireja mleka se je v dveh desetletjih povečala za 2,1 milijona litrov na 5,5 milijona, odkup mleka s 5,2 milijona na 25,6 milijona litrov mleka, predelava jedilnega olja s 5000 ton na 20.200 ton, proizvodnja mesa in mesnih izdelkov s 1622 ton na 9.040 ton, pridelek žit z 880 ton na 2800 ton, hektarski pridelek pšenice z 22 stotov na 43. Temeljna organizacija Agromehanika je lani izdelala 10.100 škropilnic in 1500 pršilnikov, ki so jih prej v Sloveniji in Jugoslaviji uvažali. Močno se je razvila tudi trgovska dejavnost, saj ima kombinat poslovne centre in skladišča po vsej Jugoslaviji.

»Doseženi rezultati so spodbudni in le z združenimi močmi jih je bilo mogoče ustvariti,« je na slovesnosti ob 20-letnici KŽK Gorenjske poudaril Martin Košir, republiški sekretar za ljudsko obrambo. »Razumljivo je, da je pri tako hitrem napredku prihajalo tudi do napak in pomanjkljivosti. Poudarjanje komercialnih interesov pred proizvodnimi, premajhna ofenzivnost v nekaterih delih proizvodnje kakor tudi v kooperaciji, preveliko uveljavljanje »tozdovskih« interesov kot način zaplotniškega razmišljanja so takšni primeri. Te napake je treba priznati, da jih pri nadaljnjem razvoju ne bi ponavljali.«

»Kombinat je zrastel v temeljnega nosilca kmetijske proizvodnje na Gorenjskem, ki povezuje proizvodnjo in predelavo. Le tak skupen razvoj je tudi perspektiven. Nadaljnje združevanje dela in sredstev, ki bi temeljilo na ekonomski upravičenosti, je zato pot, ki zagotavlja kontinuiteto razvoja,« je dejal Martin Košir delavcem kombinata, ki v tem letu razpravljajo o združitvi sozda KIT (katerega del je tudi KŽK Gorenjske), Mercatorja in Kmetijskega gospodarstva Kočevje.

Na slovesnosti, ki sta jo s kulturnim programom popestrila folklorna skupina Sava in akademski pevski zbor France Prešeren, so zaslužnim delavcem, poslovnim partnerjem in kooperantom podelili plakete in priznanja ter delavcem jubilejne nagrade za 10, 20 in 30 let dela v kombinatu in v njegovih predhodnih organizacijah.

C. Zaplotnik

Poštarji pobirajo naročnino za Glas. Prosimo, poravnajte jo.

PO JUGOSLAVIJI

Andrej Marinc

Napredek v letu 1984

Postopno se uveljavljajo ekonomske zakonitosti in se krepi zavest o nujnosti kvalitetnejšega gospodarjenja in obnašanja. Krepi se delovna disciplina, krepi se kakovost dela v organizacijah združenega dela. Številni kolektivi vlagajo velike napore v uresničevanje svojih planov in mnogi danes že kar uspešno prilagajajo svoje razvojne programe in poslovno politiko strateškim opredelitvam, ki so v dolgoročnem programu ekonomske stabilizacje. To ne delajo samo in predvsem zaradi subjektivnih sklepov in akcij političnih organiziranih subjektivnih sil. V tem pogledu nimamo nobenih iluzij. Ekonomska nuja deluje na racionalnejše in kakovostnejše ravnanje subjektov našega gospodarskega razvoja. To so pozitivni procesi, ki jih ne bi smeli podcenjevati. To je opozorilo, da ne bi smeli odstopati od nekaterih osnovnih usmeritev, ki smo jih sprejeli z dolgoročnim programom gospodarske stabilizacije.

Najbolj črni točki v gospodarskih gibanjih pa še vedno ostajata visoka stopnja inflacije in padanje življenjskega standarda ljudi. Tega procesa do sedaj še nismo uspeli ustaviti, vendar se moramo zavedati, da ga ni mogoče ustaviti od danes do jutri. Te negativne tendence, ki se kot sintetični izraz kažejo v stopnji inflacije in v padcu življenjskega standarda, ti problemi so problemi globoko porušenih blagovno-denarnih odnosov, strukturnih problemov v našem gospodarstvu, naši gospodarski sestavi in nizki produktivnosti dela. Dejstvo je, da je danes razpoložljiv družbeni proizvod nižji kot je bil. Na račun odplačevanja dolgov, izgub in drugih obveznosti, moramo zmanjšati vse oblike porabe za več kot 10 odstotkov. To so novi pojavi, s katerimi se nismo v povojnem obdobju še nikdar srečevali. Razpolagali smo z vedno rastočim družbenim proizvodom. Vendar pa je za vse nas pomembno, da spoznavamo, da vendarle gre za določene pozitivne premike v izvajanju gospodarske politike za leto 1984 in s tem tudi v izvajanju dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije.

V vsej Jugoslaviji in ne samo v Sloveniji imamo dinamičo stopnjo gospodarske rasti in to v zaostrenih mednarodnih in notranjih razmerah. Dinamika te rasti je pogojena z večjim izvozom na konvertibilno področje. Del inflatornega financiranja in povpraševanja še vedno deluje, vendarle delujejo tudi nekateri kakovostni impulzi, ki pospešujejo gospodarsko rast. Kmetijska proizvodnja bo verjetno za dva odstotka večja. Po nekaj letih se realni družbeni proizvod spet povečuje za odstotek do dva. V izvozu na konvertibilno področje sicer ne dosegamo plana, ampak so težnje pozitivne. Pokritost uvoza z izvozom je večja. Drugo leto naj bi zaključili s suficitom v plačilni bilanci. Izboljšana je naša mednarodna likvidnost. Vse oblike porabe so mnogo bolj obvladane in skladnejše s planiranimi cilji. Povečala se je akumulativnost gospodarstva. Na investicijskem področju pa je položaj nezadovoljiv. Investicije spet naraščajo tudi v Sloveniji, vendar pa je zaskrbljujoča predvsem njihova struktura: premalo denarja gre za modernizacijo, tehnologijo, skratka, premalo se vlaga v znanje, ki postaja odločilen faktor v družbenem razvoju, gospodarskem razvoju in boju za rast družbenega proizvoda. To bo treba upoštevati pri izdelavi novih srednjeročnih programov in pri tem bolj upoštevati analize in študije, narejene za dolgoročni razvoj do leta 2000, pa tudi druge izkušnje in raziskave.

(Iz pogovora s komunisti, ki delajo v sredstvih javnega informiranja)

Med slovesnostjo pri spomeniku Kapnik, kjer je bila osrednja slovesnost, je delegacija zveze borcev, zveze komunistov in SZDL iz Naklega na vrhu Težičevega hriba položila vence pri novem spominskem obeležju, ki je bil odkrit v nedeljo. (-dh) — Foto: F. Perdan

Ob 40-letnici prenosa ranjencev IX. korpusa s Primorske in Gorenjske na Notranjsko

V nedeljo slovesnost na Mačkovcu pri Postojni

V dneh od 13. do 20. avgusta 1944 so enote 31. divizije v sodelovanju s 30. divizijo prenesle na 153 kilometrov dolgi poti od Cerkna do Kozarč na Notranjskem 96 ranjencev, ki so bili evakuirani v bolnice v Južni Italiji. Dne 21. avgusta 1944 je del 31. divizije prenesel ranjence preko Prezida in Čabra v Kočevski Rog. Pri tem je sodelovalo 3500 borcev.

Odbor skupnosti borcev 31. divizije je sklenil ob 40-letnici tega humanega, tovariškega dejanja postaviti obeležje, organizirati pohod po poti prenosa, z zaključno slovesnostjo na Mačkovcu (Ravbar komandi) pri Postojni pa počastiti ta pomembni dogodek.

Tako bo **v nedeljo, 23. septembra, ob 11. uri na Mačkovcu pri Postojni odkritje spomenika v spomin na evakuacijo ranjencev IX. korpusa, ranjencev v Sloveniji in delovanju partizanske sanitete.**

Sekcija partizanskih zdravnikov pri Zdravniškem društvu Slovenije bo organizirala ta dan, 23. septembra, ob 15. uri v zdravstvenem domu v Postojni simpozij pod Naslovom »Partizanska saniteta in evakuacija ranjencev v Sloveniji v času NOB«. Na simpozij vabijo zdravstvene kadre — partizane in zdravnike, še posebej tiste, ki skrbijo za zdravstvo v organih LO in DS.

Na svečanost na Mačkovcu bo prišla mladinska pohodna enota, ki bo krenila na pot 21. septembra ob 8. uri iz Cerkna, pred tem pa bo na gasilskem domu v Cerknem ob 7.30 odkrita plošča v spomin na pričetek evakuacije ranjencev. Kulturni program bo pripravila osnovna šola »Spomenik NOB« Cerkno. Posebna svečanost bo 22. septembra ob 10. uri na Hudem polju ob spomeniku bolnice Pavla, koder je bilo prevzeto v transport 50 ranjencev. Na Vojskem in Otlici bosta razgovor partizanskih zdravnikov s pohodniki in miting.

Prireditelji, odbor skupnosti borcev 31. divizije, vabijo vse borce in prebivalstvo, da se prireditev udeležijo v čim večjem številu. Za prihod na Mačkovec velja uporabiti redne avtobusne linije in železnico, možen pa je dohod do prireditvenega prostora tudi z osebnimi avtomobili.

Pokroviteljstvo nad prireditvijo je prevzel Republiški komite za zdravstvo in socialno varstvo SRS, sopokrovitelji pa so: IBI Kranj, Tovarna zdravil Krka Novo mesto in Lek Ljubljana.

Ob tej priložnosti bo izšla tudi posebna brošura, ki obravnava prenos ranjencev, izšla bo tudi posebna spominska značka za pohodnike.

Livarji najboljši krvodajalci

Jesenice — Letošnje krvodajalske akcije na Jesenicah se je udeležilo 1567 krvodajalcev, od teh je bilo kar 889 krvodajalcev iz jeseniške Železarne. V primerjavi z lani se je akciji udeležilo več krvodajalcev iz Železarne, delovnih organizacij in krajevnih skupnosti v občini.

V primerjavi s številom zaposlenih po posameznih temeljnih organizacijah so se akciji najštevilneje odzvali livarji, sledijo delavci iz žebljarne, skupnih služb, remontnih delavnic in drugih temeljnih organizacij.

D. S.

Križe, Pristava, Sebenje in Senično praznujejo

V nedeljo veliko praznovanje v Gozdu

Tržič — Vse te štiri tržiške krajevne skupnosti praznujejo 7. oktobra, na dan požiga vasi Gozd. Letošnje praznovanje bodo te krajevne skupnosti začele že **v nedeljo, 23. septembra,** ko bo ob 11. uri v Gozdu veliko zborovanje in srečanje borcev Kokrškega ter Gorenjskega odreda, koroških partizanov in aktivistov OF kranjskega okrožja. Praznovanju krajevnih praznikov in počastitvi spomina na 40-letnico požiga Gozda se bo pridružilo še praznovanje 40-letnice obnovitve Kokrškega odreda. Na veliko proslavo v Gozdu vabijo prireditelji borce, aktiviste in občane Gorenjske, posebno pa mladino.

Zbranim borcem v Gozdu se bo v nedeljo dopoldne pridružila tudi pohodna brigada, ki je v soboto, 15. septembra, krenila na 9-dnevni pohod po poteh Kokrškega odreda.

V Gozdu bo proslavo spremljal bogat kulturni program, po uradnem delu pa bo tu veliko partizansko srečanje.

Praznovanje bodo krajevne skupnosti Križe, Pristava, Sebenje in Senično nadaljevale še naslednja dva tedna. Tako bo v ponedeljek, **24. septembra,** ob 16. uri **teniški turnir dvojic, v torek, 25.** in **v sredo, 26. septembra** ob 16. uri bo **občinsko prvenstvo v atletiki in otvoritev prenovljene atletske steze, v četrtek, 27. septembra,** ob 17. uri bo **šahovski turnir, v petek, 28. septembra,** ob 16. uri bo **rokometni turnir generacij. Ta dan bo tudi pohod učencev tržiških šol** k spominskemu obeležju na Veternem.

V soboto, 29. septembra, bo ob 9. uri **moški in ženski turnir v namiznem tenisu,** posamezno in dvojice in ekipno tekmovanje **v balinanju,** v katerem se bodo pomerila moštva vseh štirih krajevnih skupnosti. Ta dan ob 18. uri bo tudi **razvitje prapora** ob 60-letnici gasilskega društva Križe.

V nedejo, 30. septembra, bo ob 9. uri **turnir v malem nogometu** med ekipami vseh štirih krajevnih skupnosti. **V ponedeljek, 1. oktobra, bo** ob 17. uri **odbojkarski turnir** med ekipami krajevnih skupnosti, **v torek, 2. oktobra,** pa bo ob 16. uri **tradicionalni kros** v Seničnem. **V četrtek, 4. oktobra,** bo ob 16. uri **trim kolesarjev** krajevne skupnosti Pristava, **v petek, 5. oktobra,** ob 16. uri pa ekipno tekmovanje za moške in ženske v **kegljanju.**

V soboto, 6. oktobra, ob 16. uri bo **orientacijski pohod učencev** tržiških osnovnih šol. Praznovanje bo zaključeno ta dan **s slavnostno sejo,** ki se o pričela ob 18. uri v osnovni šoli Kokrškega odreda, s podelitvijo priznanj, diplom in pokalov.

D. D.

Martin Košir:

»Hrana je v svetovnem merilu postala orožje, močnejše od nafte in raket«

Poudarki iz govora Martina Koširja, republiškega sekreta ja za ljudsko obrambo in člana izvršnega sveta skupšči SR Slovenije ob 20-letnici Kmetijsko-živilskega kombina Gorenjske.

— Obdobje, v katerem je nastajal kombinat, je bilo za kmetij politiko zelo pomembno. Z zavračanjem Krekove klerikalne poli na vasi in kmetijske delavske zadruge, organizirane po vzhodnem ru, smo začeli iskati nove rešitve. V ospredje smo postavili družb organizirano proizvodnjo, ne glede na lastništvo zemlje. Prav las ništvo je bilo vedno tudi kamen spotike.

— Na tedanje razmere je pomembno vplivala tudi agrarna re ma in ukrepi revolucionarne oblasti, s katerimi je bila odvzeta ze bivšim veleposestnikom, belogardistom in izdajalcem. Veliko je tudi opuščenih zemljišč, še zdaleč pa niso bila primerno obdelan razdeljena. Zložba in ureditev teh zemljišč je bila ena prvih nalo jih je uspešno vodil novoustanovljeni kombinat. Posamezni obra njihovi delavci, ki so izvajali ureditvena dela, so se spoprijemali z čnimi odpori zastarele miselnosti o kmetijski proizvodnji, pa tudi pori proti revolucionarni oblsti. Morala so preteči leta, da so bili ti pori zlomljeni in preseženi.

— K skupni obrambni moči pomembno prispeva prav ra kmetijstva. Hrana je v svetovnem merilu postala orožje, močnejše nafte in raket. Ustrezen prostorski razvoj kmetijstva, razvoj manj vitih in hribovskih območij, ohranjanje in širjenje kultiviranih po šin so strateške usmeritve, ki nam omogočajo učinkovitost v s spremenjenih razmerah. Tudi v najtežjih. Zato imamo tudi dovolj kušenj, saj je bil slovenski kmet tisti, ki je v najbolj usodnih dneh še preteklostiodločilnoprispevalz vsako žetvijo in letino k moči na noosvobodilne borbe.

— Na prvem mestu je treba s skupnimi pospeševalnimi akcij intenzivirati kmetijsko proizvodnjo in zagotoviti rajonizacijo pri ve. Velike rezerve imamo v zemljiški politiki, saj je v Sloveniji še ve ko neobdelane ali pa slabo obdelane zemlje. Kadrovski primanjklj v pospeševalni službi. Politika cen in nizka produktivnost sta še ve rak rana slovenskega kmetijstva. Višje cene oziroma njihovi popr so sicer nujnost, vendar pa to ni trajna rešitev. Neizkoriščene re so v uvajanju agrotehničnih ukrepov, bogatitvi znanja, iskanju s nih cenejših pristopov v raznih oblikah združevanja dela, sredste zemlje. Prepočasi se uveljavljajo prednosti združenega kmeta, slab odgovornost, dogovorjene obveznosti se ne izpolnjujejo in podobno.

— Napori družbe za izboljšanje razmer v slovenskem kmetij so veliki. Lani je bilo vanj nepovratno vloženih 3 milijarde novih narjev v obliki premij, regresov in drugih ukrepov. Za naložbe sm gotovili 8,3 milijarde novih dinarjev. Zagotovljen je bil uvoz najnuj šega reprodukcijskega materiala, umetnih gnojil, rezervnih delov kmetijsko mehanizacijo. Zdaj si prizadevamo za zniževanje obres mer, za oblikovanje rezerv semen in podobno.

— Imamo vse možnosti, da se sami oskrbujemo z večino membnejših kmetijsko-živilskih proizvodov ter da se še v večji vključujemo v širši prostor in izvoz. Bolj si bo treba prizadevati za vitalizacijo visokogorskih kmetij in neposredneje vplivati na var nje kmetijskih površin, ki so prav na Gorenjskem omejene že za naravnih danosti.

Ocena samoupravnih interesnih skupnosti

Organizacijsko odlične, vsebinsko klavrne

Ljudje so premalo poučeni in vidijo v samoupravnih inter skupnostih le administracijo, birokracijo in parazita, ki jim kega petnajstega odžre petino plače — Krivda je tudi pri SI se predolgo ukvarjajo s svojo formalno organiziranostjo, vs dela pa puščajo vnemar

Kranj — Nekateri ljudje v samoupravnih interesnih skupnostih vidijo le porabnika, ki pobere petino zaslužka, od katerega naj bi se redila sisovska birokracija. Ne pomislijo namreč, da je SIS vir financiranja vrtcev, zdravnikov, prihodnja pokojnina . . . Nič čudnega, da ne pomislijo, saj o samoupravnih interesnih skupnostih večinoma ne govorimo v tej luči, temveč bolj o organiziranosti, strokovnih službah, odstotku, ki gre za njihovo financiranje, premalo pa o vsebini.

Ko je pred dnevi tudi predsedstvo kranjskega občinskega sindikalnega sveta razpravljalo o tem problemu, se je beseda večinoma sukala okrog prihodnje reorganizacije SIS. Dosedanjo organiziranost je ocenilo kot dobro, vsaj s formalne plati, pripombe pa je imelo k vsebini. Kakšen smisel ima še tako popolna organizacija, če ostajajo delegatske klopi na skupščinah SIS na pol prazne, če so razprave skope, če ima zaradi slabega skupščinskega dela in neodgovornega delegatskega delovanja vse manj ljudi vpliv na dejavnosti, ki jim pripisujemo poseben družbeni pomen, če zaradi tega ni prave učinkovitosti, torej tudi ne zaupanja.

V prihodnjem delegatskem mandatu (če prej ni mogoče na tem področju kaj storiti) bo treba za organizacijsko fasado stvari bolje urediti. Tudi sindikat bo moral gledati, kakšne ljudi bomo posadili v delegatske klopi, da bo delo kvalitetnejše, odgovornost pa večja. Tudi družbenopolitično in delegatsko izobraževanje, seveda boljše kot danes, naj bi v prihodnje dobilo večjo težo. Da bi sistem v prihodnje bolj ubrano deloval, bi se moral sindikat (in na drugi »fronti« socialistična zveza) kdaj pa kdaj posvetovati z delegacijami, kjer je čutiti slabosti.

Tudi reorganizaciji strokovnih služb se ne bo mogoče izogniti, so ocenili pri sindikatu. Zaradi optimalne organizacije dela, radi varčevanja, naj bi se vse vne službe SIS združile v en Tako bo laže premagovati storske in kadrovske težave kat je terjal tudi, naj se od pomenijo tudi o tem, zakaj je la reorganizacija nekaterih d sti posebnega družbenega po

D. Ž.

Izmenjava novatorskih izkušenj

Jesenice — Člani društva in ljev in avtorjev tehničnih in Jesenice že nekaj let sodelujejo dobnimi društvi po vsej Jugo saj ugotavljajo, da so takš nadvse koristni. Novatorji in tehničnih izboljšav izmenjuje kušnje, se pogovorijo o delu jujejo pravilnike in iščejo najbolj smotrne rešitve za de

Jeseniški inovatorji so stike z Reko in Siskom. Pred rim so jih obiskali inovatorji ska in si ogledali muzej, va nato pa so jim Jeseničani pre delovanje jeseniškega društva

V pogovoru so posvetili pa zornosti prenosu informacij lih inovacijah med železarna dogovorili, da bodo izmenjav se posameznih izboljšav, gov o povezavi razvojno-raziskoval javnosti in množične inovacij javnosti.

Novatorji iz Siska so pre naj bi v prihodnje njihova s potekala tako, da bi se obis inovatorji posameznih dejavn metalurških strok in se nat posvetili posameznim probl

Investicije na kritični spodnji meji

Škofjeloško gospodarstvo je v prvem polletju doseglo ugodne poslovne dosežke, investicije pa so padle na 8,5 odstotka v družbenem proizvodu, kar je pod gorenjskim in slovenskim povprečjem — Gospodarskih in negospodarskih investicij ni moč ločevati, pri odločanju zanje je treba upoštevati nujnost in upravičenost — Predsedstvo SZDL je mnenja, da zakon o prepovedi negospodarskih naložb upravičeno ni bil sprejet

Škofja Loka — Predsedstvo občinske konference SZDL Škofja Loka je obravnavalo poslovne rezultate gospodarstva v prvem polletju in jih ocenilo kot ugodne. Struktura porabe se izboljšuje v korist akumulacije, ohranjata se ekonomičnost in polna zaposlenost. Zaskrbljujoč pa je vse manjši delež investicij v družbenem proizvodu, ki je v prvem polletju zdrsnil na 8,5 odstotka in je za 3 oziroma 4 odstotke nižji kot na Gorenjskem oziroma v Sloveniji, hkrati pa tudi pod ravnijo enostavne reprodukcije. To pomeni, da gospodarstvo nima niti toliko denarja več, da bi obnavljalo obstoječo opremo.

Vzrokov za vse manjše naložbe je več. Delovne organizacije zaradi monetarnih ukrepov vse več denarja namenjajo za trajna obratna sredstva, kar je prav gotovo dobro. Veliko sredstev iz delovnih organizacij odteče v obliki najrazličnejših sovlaganj za zagotovitev surovin in repromaterialov. Zaostrili so se pogoji in postopki za začetek investicije. Za naložbe je vse manj kreditov, vlaganja so razdrobljena, programov za skupna vlaganja skoraj ni, primanjkuje tudi dobrih izvozno usmerjenih programov, ki bi bili podlaga za prestrukturiranje gospodarstva. Resnici na ljubo pa je treba dodati, da evidenca o višini naložb ni točna, ker v delovnih organizacijah marsikaj modernizirajo in kupijo na račun investicijskega vzdrževanja. Prav tako nikjer niso zajeta vlaganja v kooperacijsko kmetijstvo, za katerega so v letošnjem prvem polletju v škofjeloški občini porabili 90 milijonov dinarjev.

Struktura investicij je dobra. V prvem polletju so od celokupne vsote investicij skoraj dve tretjini porabili v gospodarstvu, petino v stanovanjskem gospodarstvu in 5,6 odstotka v negospodarstvu. Vendar pa le malo gospodarskih investicij sledi osnovnemu cilju — prestrukturiranju proizvodnje in povečevanju izvoza. Izjeme so Iskra Železniki, Jelovica in Alples.

Velika ovira za večje investiranje je tudi skrajno zaviralna politika pri razpolanju z devizami. Znano je, da gospodarstvo ni uspelo prodreti s predlogom, da bi razpolagalo z vsaj nekajodstotnim deležem deviz, s katerimi bi po svoji presoji kupovalo opremo. V marsikateri delovni organizaciji nimajo ljudi, ki bi znali pripraviti kvalitetne investicijske programe, preslabo planirajo, vse to pa povzroča, da se ne porabi niti denar, ki je na razpolago. Opazno je tudi drobljenje investicij. S tem se zamegljuje preverjanje učinkovitosti naložbe. Od začetka do zaključka investicije je še vedno predolga doba, potrebna bi bila večja osebna odgovornost pri vodenju in boljši strokovni nadzor.

Na seji je tudi prevladalo stališče, da je vprašljivo ločevanje med gospodarskimi in negospodarskimi investicijami, ker je vlaganje v gospodarsko infrastrukturo in posredno tudi v družbene dejavnosti lahko učinkovita gospodarska naložba. Predsedstvo je bilo soglasno, da je prav, da zakon o omejevanju negospodarskih naložb posebno zaradi skrajne neselektivnosti, ni bil sprejet. Bilo je mnenja, da je treba pri odločanju o negospodarskih naložbah upoštevati upravičenost predvsem z vidika potreb in razvitosti gospodarstva. V občini Škofja Loka so selektivnost pri negospodarskih naložbah dosegli in jo tudi uresničujejo.

V škofjeloški občini že nekaj let uresničujejo program vlaganj v vzgojnoizobraževalne objekte, ki se financira iz občinskega samoprispevka in deloma iz sredstev skupne porabe. Program iz leta 1980 je bil leta 1983 ob spremembi srednjeročnega plana 1981—85 skrčen na najnujnejše objekte tako, da bo do leta 1985 uresničeno dve tretjini prvotno načrtovanih naložb.

Ponovno pa bo treba preveriti obnove in novogradnje gasilskih domov, predvsem zaradi razdrobljenosti. Precej delajo tudi v krajevnih skupnostih, kjer veliko prispevajo krajani sami, veliko si pomagajo s prostovoljnim delom, nekaj pa prostovoljno pomaga tudi združeno delo.

Ker je denarja za naložbe malo in je razdrobljen, je nujno potrebno pri izdelavi novih srednjeročnih programov posvetiti zlasti prestrukturiranju gospodarstva več pozornosti, prav tako pa tudi skrajno gospodarno načrtovati negospodarske naložbe. Ponovno je treba zahtevati spremembe pri razpolaganju z devizami za uvoz opreme in več bo treba vlagati v proizvodnjo hrane. Nujno potrebno bo potegniti plinovod do industrijskih delovnih organizacij ter postaviti avtomatsko telefonsko centralo. Stanovanjsko gradnjo naj bi planirali na ravni potreb naravnega prirasta prebivalstva, obenem pa je treba izboljšati prostorsko načrtovanje, ki bo omogočalo racionalno gradnjo in boljšo izkoriščenost prostora. Pri vlaganjih v krajevnih skupnostih bo prav tako treba biti previdnejši. Večletno padanje življenjskega standarda ne dovoljuje več novih odrekanj, gospodarstvo pa tudi ne more več pomagati.

Predvsem, so menili na seji predsedstva, je potrebno tudi na tem področju bolj upoštevati ekonomske in tržne zakonitosti in odpraviti razbohoteno administriranje. Z administrativnimi prepovedmi se problemi le poglabljajo, njihovo reševanje pa odlaga. Predlagani, a ne sprejeti zakon o prepovedi negospodarskih naložb je primer takšnega ravnanja.

L. Bogataj

Majhna vrednost investicij

V primerjavi z lani je vrednost investicij v kranjski občini upadla za dobrih 22 odstotkov — Pri tem je vrednost negospodarskih investicij celo večja od gospodarskih — Za investicije trenutno namenjamo komaj 6 odstotkov družbenega proizvoda

Kranj — Čeprav je število prijavljenih investicij v prvi polovici leta v kranjski občini še kar obsežno, saj obsega 110 prijav, je iz predračunske vrednosti investicij razvidno, da jim kranjsko gospodarstvo v tem obdobju namenja le 6 odstotke družbenega proizvoda. Večina prijavljenih novih investicij je gospodarskih, le 20 odstotkov odpade na negospodarske investicije. Skupna vrednost investicij dosega 1,2 milijardi novih din, pri čemer investitorji namenjajo večinoma lastna in združena sredstva, medtem ko so se bančni krediti skrčili na dober odstotek. Čeprav po številu gospodarske investicije presegajo negospodarske, pa je po vrednosti slika investiranja dokaj zgovorna in potrjuje, da gre z redkimi izjemami za precejšnjo razdrobljenost in skromna vlaganja v gospodarstvo. Vrednost negospodarskih investicij namreč v prvem polletju letos krepko presega vrednost gospodarskih. Medtem ko se gospodarstvo ne odloča za večje širjenje reprodukcije, izstopa gradnja Centra srednjega usmerjenega izobraževanja na Zlatem polju. Nasploh je letos v Kranju opaziti skok negospodarskih investicij, kar pa je posledica tri leta trajajoče zakonske omejitve o investiranju v družbene objekte.

Med večjimi investicijami so trenutno v gradnji v kranjski občini tele: povečanje in posodobitev proizvodnje električnih števcev za izvoz, modernizacija in razširitev proizvodnje klinastih jermenov v Savi, proizvodna hala za športno obutev v Planiki ter gradnja Centra srednjega usmerjenega izobraževanja na Zlatem polju.

Med negospodarske investicije v tem letu sodijo v kranjski občini poleg srednje šole na Zlatem polju še nadomestna kinodvorana na Jesenicah, adaptacija odra v Prešernovem gledališču in gradnja zbiralnega kanala Naklo. Ne glede na to, da zakon, ki bi začasno ustavil gradnjo teh objektov, ni bil sprejet, pa so tudi te investicije v skladu s plani družbenega razvoja v občini in bi jih nikakor ne mogli označiti kot nepotrebne gradnje.

Gorenjska delovno vse bolj intenzivna

Posledice premajhnih vlaganj v zadnjih letih se že kažejo v manjši rasti proizvodnje in izvoza, večanju stroškov in manjšem dohodku, kot tudi v vse večjem deležu osebnih dohodkov v družbenem proizvodu

Poslovni rezultati gorenjskega gospodarstva so se v primerjavi s slovenskimi v zadnjem času precej poslabšali. Industrijska proizvodnja se povečuje počasneje, prav tako izvoz in dohodek, hitreje pa rastejo stroški in izgube. Pokazalo se je, na kar so gospodarstveniki že nekaj časa opozarjali: večje proizvodnje in dohodka ne bo brez večjih vlaganj v izvozno usmerjene in dohodkovno donosne programe. Gorenjsko gospodarstvo bo začelo izgubljati prednost, če bo še naprej drobilo že tako tanko rezino investicijskega dinarja in se ne bo dogovorilo za vlaganje v programe, ki bodo sposobni konkurirati na tujih trgih tudi s primerno ceno.

Ne samo, da so naložbe kljub drugačnim stališčem in regijskim ter republiškim komisijam za presojo upravičenosti investicij še vedno razdrobljene, da združevanje denarja za skupne programe skoraj nikjer ni steklo in da so sovlaganja za zagotovitev surovin in repromaterialov največkrat le dodatek k legalni ceni, tudi delež naložb v družbenem proizvodu na Gorenjskem že nekaj let močno zaostaja za slovenskim povprečjem.

Leta 1981 je bilo v Sloveniji za naložbe porabljenih 24 odstotkov družbenega proizvoda, na Gorenjskem pa 15 odstotkov. Lani in letos je delež naložb v Sloveniji upadel na 15, na Gorenjskem pa na 11 odstotkov, kar ne predstavlja več niti sredstev obračunane amortizacije.

Posledice takšnega zaostajanja naložb se že kažejo, saj je proizvodnja v letošnjem prvem polletju le za dober odstotek večja od lanske, izvoz raste počasneje kot v Sloveniji, stroški so za 35 odstotkov hitreje porasli od dohodka, poslabšala pa se je tudi delitev dohodka v družbenem proizvodu. Če so v Sloveniji na 100 dinarjih nove vrednosti porabili za osebne dohodke 32 dinarjev, so na Gorenjskem že 41 dinarjev. To z drugimi besedami pomeni, da gorenjska industrija postaja delovno intenzivna, ker premalo vlaga v modernizacijo, specializacijo, večjo inventivnost in programe, ki bi prinašali več dohodka.

L. B.

Priznanja zaslužnim delavcem, poslovnim partnerjem in kooperantom — Kmetijsko živilski kombinat Gorenjske je ob 20-letnici podelil zaslužnim delavcem, kooperantom in poslovnim partnerjem plakete in priznanja, delavcem pa jubilejne nagrade za 10, 20 in 30 let dela v kombinatu in v njegovih predhodnih organizacijah. Plakete KŽK so prejeli Milka Klemenčič iz Oljarice, Niko Eržen iz obrata Vrtnarija, Tilka Udir iz tozda Komercialni servis ter delavci kmetijskega posestva Bled, poleg njih pa še delovne organizacije, s katerimi kombinat uspešno sodeluje. — Na sliki: direktor KŽK Gorenjske Jože Kavčič (v sredini) in predsednik delavskega sveta Lojze Nosan (levo) izročata priznanje Niku Erženu (desno). — Foto: F. Perdan

Zadovoljiva pšenična letina

V kombinatu presegli 43 stotov

Slovenske žitno-predelovalne organizacije so do 10. septembra odkupile 70.478 ton pšeničnega zrnja ali 1166 ton manj, kot so načrtovale. Družbeni pridelovalci so obveznosti iz samoupravnega sporazuma presegli za 1948. Zadružniki so doslej za načrtom zaostali za 3114 ton, vendar z odkupom še niso končali.

Kranj — V Gorenjski kmetijski zadrugi, ki združuje zadružnike iz kranjske in tržiške občine, so doslej odkupili 715 ton pšeničnega zrnja, okrog 40 ton pridelka pa pričakujejo še pri zamenjavi za semensko pšenico. V kranjski občini so odkupili 645 ton, kar je 60 ton več od pogodbenih količin, za katere so se dogovorili s kmeti, sicer pa domala četrtino manj od obveznosti iz samoupravnega sporazuma (925 ton) in osmino manj kot lani (804 tone). V zadrugi so s tolikšnim odkupom zadovoljni, saj je spomladi občinska komisija ugotovila, da je pozeba za 38 odstotkov zmanjšala pridelek; hkrati pa se zavedajo, da so možnosti še precejšnje. Kmetje so namreč lani posejali s pšenico 535 hektarov, kar pomeni, da so ob povprečnem hektarskem pridelku 37 do 38 stotov pospravili ob letošnji žetvi okrog 2000 ton pšeničnega zrnja. Tretjina ga je (bo) odkupila zadruga, ostali pridelek bodo porabili za peko domačega kruha in kljub prepovedi tudi za krmljenje živine. V zadrugi ugotavljajo, da bi tudi letos odkupili nekaj več zrnja, če bi bila koruza za zamenjavo bolj kakovostna, če bi v vaseh ob cesti Kranj—Preddvor pravočasno opravili zložbo zemljišč, če bi se v zadrugah ob času žetve bolje organizirali . . . Le v Naklem in Tržiču so pšenico odkupovali neposredno s polj, drugod le na odkupnih mestih.

Prihodnje leto naj bi v Gorenjski kmetijski zadrugi odkupili kar 100 ton pšenične letine — v Cerkljah 435 ton, v kranjski Slogi 380, v Naklu 130 in v Tržiču 55 ton. V zadrugi so že nabavili 100 ton semena mačvanke, zlate doline, novosadske rane, kragujevčanke, baranke, superzlate in balkana. Kilogram semena bo veljal 53 dinarjev; zadruga pa se že dogovarja z intervencijskim skladom, da bi ga le-ta regresiral z nekaj več kot 20 dinarji, toda le pridelovalcem, ki bodo s hektara oddali 2,7 tone pridelka.

Čeprav so spomladi v temeljni organizaciji Kmetijstvo v Kmetijsko-živilskem kombinatu Gorenjske 8 hektarov pšenice preorali in četudi je pozeba za petino razredčila posevek, so v celoti izpolnili načrt iz samoupravnega sporazuma. Z 220 hektarov njiv so oddali 950 ton pšenice in dosegli povprečni hektarski pridelek 4320 kilogramov, kar je bilo za 200 kilogramov bolje kot lani. Polje ob kranjski vrtnariji se ne imenuje zaman Zlato polje; letos so na njem pridelali 5750 kilogramov zrnja na hektar, kar je bil za gorenjske vremenske in podnebne razmere odličen dosežek.

Ječmena je letos dal nekoliko manj kot lani, to pa predvsem zaradi pozne žetve. Pridelali so ga 376 ton ali 3835 kilogramov na hektar. Prejšnje leta so pridelek prodali pivovarnam, letos bodo vsega porabili za krmljenje živine v kombinatu. V letošnjem setvenem načrtu so zato, da bi postali manj odvisni od drage koruze, namenili ječmenu še 42 hektarov večje površine kot lani.

Na novopridobljenih površinah na letališču je letos prvič raslo 39 hektartov rži. Čeprav zemlja še ni dovolj rodovitna, je bil pridelek dober. Za ljubljanski Lek so pridelovali rž na 196 hektarih. Letina je bila povprečna: na vsakem hektaru so nabrali 114 kilogramov rožičkov in naželi 5200 kilogramov rži. Donostnost pridelovanja rožičkov se je zmanjšala, zato bodo v kombinatu že to jesen z ržjo posejali manjše površine — 160 hektarov, prihodnje leto pa še 60 hektarov manj. Bolj gospodarno je bilo pridelovanje oljne ogrščice, ki jo je odkupila tovarna olja v Slovenski Bistrici. Na Zlatem polju so dosegli za slovenske razmere odličen pridelek (3245 kilogramov zrnja na hektar), medtem ko je bil na obratu Šenčur manjši, ker je rasla na melioriranih površinah. Letos bodo v kombinatu z oljno ogrščico posejali še enkrat večje površine kot lani.

C. Zaplotnik

Združitev in reorganizacija obenem

Ob predvideni združitvi sozda KIT in Mercator v eno sestavljeno organizacijo se KŽK Gorenjske obeta tudi več organizacijskih sprememb

Kranj — Te dni se zaključuje javna obravnava o združevanju organizacij združenega dela v sestavu sozdov KIT in Mercator. Nova sestavljena organizacija združenega dela, za katero je predvideno ime Mercator-KIT, naj bi začela delovati v začetku prihodnjega leta. Takšno združevanje, na zadnji seji ga je podprl tudi kranjski izvršni svet, poglablja reprodukcijsko in branžno povezanost agroživilskih organizacij posavsko-dolenjskega, ljubljansko-notranjskega, gorenjskega in zgornjesavinjskega območja.

Povezovanje sozda Kit z Mercatorjem zadeva seveda tudi KŽK Gorenjske. Že doslej je KŽK Kranj ugotavljal, da je združevanje v KIT prineslo več dobrih rezultatov kot slabih, posebno še na področju kmetijstva in mlekarstva, saj je tu največ skupnih interesov z drugimi članicami v sozdu KIT. Še posebej pa so bili očitni učinki združevanja sredstev v interni banki. V KŽK Kranj od povezave obeh sozdov pričakujejo predvsem boljšo povezanost trgovine in s tem večjo prodajo svojih proizvodov, dosti večje možnosti pa si obetajo tudi glede izvoza svojih izdelkov, saj ima sedanji sozd Mercator razvito zunanjetrgovinsko nad uvozom. Nenazadnje si od povezave in koncentracije znanja obetajo tudi uspešnejši razvoj tehnologije.

Predlagana združitev obeh sozdov prinaša tudi vrsto organizacijskih sprememb v KŽK Gorenjske. Tako je namreč predvideno, naj bi se še pred združitvijo obeh sozdov iz sestave delovne organizacije izločila temeljna organizacija Oljarica in postala enovita organizacija v novem sozdu. Ukinila bi se temeljna organizacija Trgovina na drobno ter se vključila v temeljno organizacijo Mesna industrija Škofja Loka. V temeljno organizacijo Agromehanika pa bi se priključila dejavnost ukinjene temeljne organizacije Strojni obrati Kozarje v delovni organizaciji Ljubljanske mlekarne, medtem ko bi se temeljna organizacija Tovarna mesnih izdelkov Ljubljana — delovna organizacija Velepreskrba Mercator ukinila in priključila temeljni organizaciji Mesna industrija Škofja Loka. Ker so organizacijske spremembe, ki zadevajo KŽK Gorenjske, v gradivu o združevanju obeh sozdov le omenjene, je kranjski izvršni svet menil, da bi bilo treba še pred reorganizacijo v KŽK izdelati družbenoekonomsko oceno nove organiziranosti.

PISMA BRALCEV

PONEDELJKOV IZLET

K pisanju me je spodbudil članek o oskrbniku koče pod Bogatinom. Tam smo bili z ženo in sinom pred štirinajstimi dnevi.

Serpentine od slapa Savice se niti niso tako »vlekle« in že sem srebal dobro juho v prijazni koči na Komni. Ob 15. uri smo že sedeli v koči pod Bogatinom. Bili smo začudeni, ker je bila prazna in tudi po polurnem čakanju se na klice — Dober dan! ali Halo! ni nihče oglasil.

Zato se je žena ojunačila in klicala oskrbnico v zgornjih prostorih koče. Potem se je oglasil oskrbnik.

Bilo je megleno vreme in rahlo je rosilo, vidljivost morda 10 metrov. Odločil sem se, da prenočimo v koči. Vendar je moje upanje v hipu zbledelo, ko je oskrbnik odločno vprašal na moje vprašanje po prenočišču:

Ali je na Komni vse zasedeno? Odgovor — Ne! saj sploh nismo spraševali, ker se je vreme poslabšalo v tem trenutku, ga je še bolj vznejevoljil. Pojasnilo, da smo namenjeni v kočo pri Krnskem jezeru je odprlo vse njegove govorne sposobnosti. Prepričale so me, da v koči ne bomo prenočili, ker si tega oskrbnik ne želi, čeprav nisem vedel zakaj. Zakaj tovariš oskrbnik?

Naj naštejem nekaj prepričevalnih oskrbnikovih misli: naj le gremo, da se pot dviguje samo tristo metrov, sicer je položna, da jo je on prehodil v dobri uri, da bo nehalo deževati, da se megla hitro dvigne, da imajo v koči pri Krnskem jezeru 80 ležišč, da je v ponedeljek tako vse prazno in na koncu, da nas ne podi. In smo šli!

Ko smo zvečer ležali na skupnem ležišču, je sin zadovoljno hvalil nove jogije češ, da so verjetno boljša, kot v koči pod Bogatinom. Takrat se oglasi sosed na zgornjem pogradu in nas vpraša, če nas je oskrbnik tudi prepričeval, naj odidemo. Njemu in ženi je že ob 14. uri obetal vse najlepše v koči pri sedmerih jezerih in njegovemu pripovedovanju še bolj duhovitih oskrbnikovih utemeljitev, smo se vsi smejali.

Čeprav si tega ne znam razložiti, vas prosim tovariš oskrbnik: Snemite napis nad točilno mizo: NE PIJ, ČE MISLIŠ POZABITI PLAČATI! ker pomeni nezaupanje do poštenih planincev, in odidite z njim v dolino.

Matevž Oman, Kranj

OBSTOJ SREDNJE MEDICINSKE ŠOLE NA JESENICAH

Kot bralec bi rad napisal nekaj o tem, kaj mislim o šoli za srednji medicinski kader na Jesenicah. Čudim se uredništvu Glasa, da objavljajo takšne neodgovorne članke kot dne 31. 8. 1984. V njem pisec že kar v naslovu pove, kako mora biti.

Če smo se že odločili za bolj gospodarno obnašanje na vseh ravneh, se bomo morali tega tudi držati. Smo za stabilizacijo, če gre za druge, kadar pa gre za konkretne primere, ki se tičejo nas, se obnašamo popolnoma drugače.

Zakaj toliko polemike okrog predloga za ukinitev te šole?

Mislim, da dokazi v omenjenem članku niso realni, kajti Gorenjska bo ravno tako prišla do potrebnega srednjemedicinskega kadra.

Večina naših medicinskih sester še je šolala v Ljubljani; in zakaj tudi v bodoče ne bi bilo tako. Tudi drago šolanje zaradi oddaljenosti ni zadovoljiv argument, saj je središče gorenjske regije enako oddaljeno od Ljubljane kot od Jesenic. Kje je torej razlaga za tako kategorično zahtevo po ohranitvi šole? Mislim, da je takšno obnašanje lokalistično. Gre nam za to, da obdržimo v regiji neko ustanovo, ki smo si jo priborili v ugodnem času. Gre nam tudi za to, da potegnemo iz Ljubljane sredstva, ne glede na to, ali so nujno potrebna. To je pravzaprav igra, kdo bo koga.

Seveda bo tako, dokler bo ostalo pri sedanjem načinu financiranja. Če pa bi morale regije same vzdrževati šole, bi se jih gotovo branile.

Rakovec Stane
Slap 23, Tržič

PRI NAS SAMO KUHAMO . . .

Ne vem, kakšna kuharska sla je v zadnjem času popadla naše knjižne založbe. Kamorkoli me zanese korak, karkoli dobim po pošti — vse je eno samo ljubo kuhanje **z našimi** *recepti.*

Pridem v trgovino Državne založbe in se želim olajšati za kakšnih tisoč dinarjev, a ne kar tako. Imam specifične zahteve, majhne, ne zanimata me ne romantika in ne zgodovina, še manj osladni dr. romani, kriminalke pa sploh tako slabo prevajajo, da mi postaja slabo. Kakšna dobra stvar iz svetovne literature se sploh ne dobi, dobijo pa se kuharske knjige, kakršnekoli si poželite: od starih, preizkušenih receptov jugoslovanske, svetovne kuhinje do pristnih domačih žgancev, vmes pa take barvne ilustracije, da so morali iti tiskarski stroški v astronomske višine.

Pridem domov in spet mi ta in ta založba kot njihovemu zvestemi naročniku ponuja nekaj izvirnega: recepte na kartičah. Gorim naj od navdušenja in mesec za mesec zbiram recepte z vsega sveta po klubski ceni in po teh receptih kajpak kuham.

Če imajo kuharskih knjig polna skladišča, je takšna komercialna poteza kajpak nujna, čeprav ni opravičljivo konjunkturno tiskanje takih priročnikov. Za tržišče, kjer je 50 odstotkov žensk zaposlenih in imajo zatorej veliko drugačnih skrbi, kot je kuhinja à la Sophia Loren, bi bile tri kuharske knjige z ilustracijami in kakšna kuharska pratika na dve leti več kot dovolj. Nasploh pa je ta knjižna poplava hudo dvoumna: gospodinje danes tekajo od trgovine do trgovine, kadar so posebne komercialne razprodaje makaronov in svinjskih polovic in jim še na kraj pameti ne pride, da bi kuhale po posebnih receptih s pikantnimi začimbami ali samo s skuto, ki je po nesramnih 150 dinarjev. Poper pa sol pa kakšen lovorov list je vse, kar povprečna slovenska kuhinja danes prenese, že vnaprej pa te vse mine, da bi žgance kuhal na sto načinov, če je navadna ajdova moka po 180 dinarjev . . .

Uspela tekmovanja ribičev

Kranj — Ribiška družina Kranj je prejšnjo in minulo soboto v bajerju v Bobovku na Kokrici pri Kranju pripravila dve uspeli ribiški tekmovanji. Prejšnjo soboto, 8. septembra, je bilo mednarodno tekmovanje v ulovu rib za pokal skupščine občine Kranj. Tekmovanja se je udeležilo osem ekip oziroma 24 ribičev; med njimi tudi ribiči iz italijanskega Rivolija. Med posamezniki so bili na tem tekmovanju najboljši Anton Borišek, ki je ujel 135 rib, drugi je bil Jože Jarc (87), tretji pa Franc Frank (76). Ekipno pa je bila najboljša, in je osvojila tudi pokal skupščine občine Kranj, I. ekipa Kranja v sestavi Matko Hudovernik, Jože Jarc in Anton Borišek. Drugo mesto je osvojila mladinska ekipa Rivolija, tretja pa je bila II. ekipa Kranja.

Minulo soboto, 15. septembra, pa je bilo v Bobovku člansko tekmovanje ribičev v ulovu velike ribe. Ponovljenega tekmovanja (prvič je bilo 25. avgusta in nihče od 58 tekmovalcev ni ujel nobene ribe) se je tokrat udeležilo 71 članov. Po poltretji uri trajajočem tekmovanju je zmagal Jože Mabič, ki je ujel 1502 grama težkega krapa, drugi pa je bil Branko Štefe, ki je ujel 752 gramov težkega krapa.

Na nedavnem mednarodnem tekmovanju v ulovu rib na Bledu so se člani kranjske ribiške družine prav tako dobro odrezali. Prva ekipa Kranja je namreč osvojila prvo mesto in tudi pokal.

Prihodnjo soboto, 22. septembra, bo na igrišču pri bajerju v Bobovku še eno tekmovanje, ki ga organizira Ribiška družina Kranj. Tokrat se bodo člani pomerili v suhih disciplinah.

A. Ž.

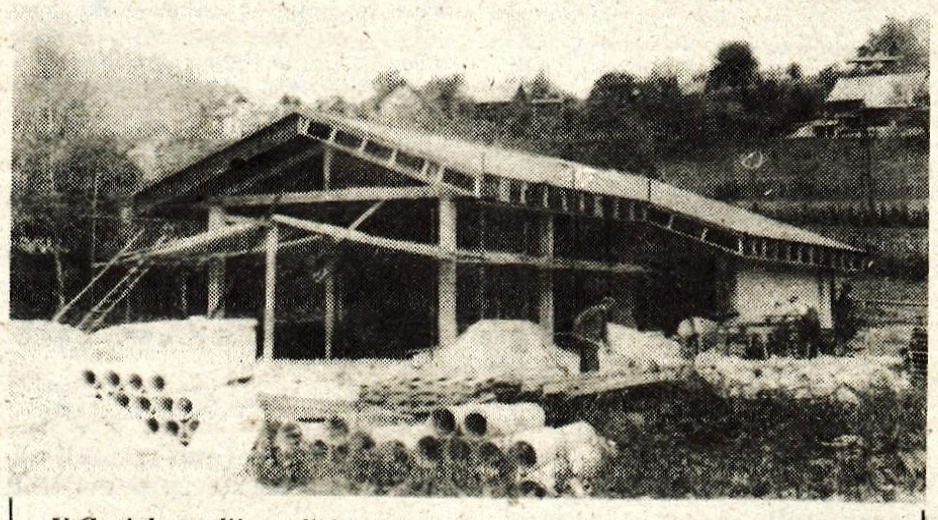

V Gorjah gradijo mrliške vežice *— Do 1. oktobra bodo v Gorjah zgradili mrliško vežico, za katero so krajani zbirali denar s samoprispevkom. Zbrali so 6.520.000 dinarjev. V zgradbi bosta dve vežici, poslovni prostor, shramba, sanitarije, prostor za svojce in mala pisarna, skupaj 192 kvadratnih metrov prostorov. Kajpada bo po 1. oktobru verjetno treba urediti še kaj drugega, od ceste do opornega zidu. Krajani težko pričakujejo, da bodo vežice zgrajene, čeprav se med tradicijo vdanimi Gorjanci pojavlja negodovanje, da ne bodo več umirali po starih šenjih vso noč »vahtalo«. — Jože Ambrožič*

PRAVNIK SVETUJE

NADOMESTILO ZA PRIZADETE OSEBE

P. F. iz Kranja

Sprašujete, kakšen je postopek oziroma kakšne so pravice duševnega bolnika do denarnega nadomestila.

Odgovor: Novi zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb vsebujejo tudi določbe o pravicah do nadomestila, ki ga pridobijo težje duševno prizadeti, pri katerih je ugotovljeno, da je prišlo do prizadetosti do dopolnjenega 18. leta starosti oziroma v času rednega šolanja, vendar najdlje do dopolnjenega 26. leta starosti. Nadomestilo dobijo osebe, ki se ne morejo usposobiti za samostojno življenje in delo.

Določila zakona o pravici do nadomestila v višini 35 % poprečnega mesečnega čistega osebnega dohodka na zaposlenega v naši republiki v minulem letu veljajo od 1. junija letos. Menimo, da ima vaš sin pravico do nadomestila, vendar boste morali sprožiti postopek za priznanje pri Centru za socialno delo, priznala pa se bo s prvim dnem naslednjega meseca po vložitvi zahteve.

DELOVNA DOBA

B. N. iz Radovljice

Sprašujete, ali se vam bo čas brezposelnosti, glede na to, da ste bili prijavljeni na zavodu za zaposlovanje, štel v delovno dobo pri upokojitvi.

Odgovor: Če ste bili v času brezposelnosti prijavljeni na zavodu za zaposlovanje, prejemali nadomestilo, ter pod pogojem, da so plačani prispevki, se vam bo ta čas štel v pokojninsko dobo. Ta čas se bo upoštevalo, ko boste zaprosili za upokojitev. Povemo naj še, da se upošteva lahko le dve leti.

Franci Dovč:

Jezersko nekdaj in danes

OD KONJSKE VPREGE DO DNEVNE MIGRACIJE

»Daleč tam na severu Ljubljane, kjer ločijo nebotični vrhovi kamniških planin solnčno Kranjsko od gorate Koroške, leži majhna deželica, čisto samosvoja, obdana krog in krog od visokih gora, Jezersko.« (Rudolf Andrejka, 1921)

Pot po dolini Kokre je bila že v srednjem veku pomembna povezovalka prometa med Kranjsko in Koroško. Iz Kranjske so tovorili sol, vino, olje, iz Koroške pa zlasti železne izdelke, puške in pištole, Borovelj, začimbe, živila, platno itd. Že v 16. stoletju so napravili prve načrte za zgraditev vozne ceste. Novo cesto po dnu doline pa so zgradili leta 1870. Tedaj se je po dolini odvijal promet s konjsko vprego. Razdalje do Železne kaple in Celovca so bile za takratno obliko prometa predolge, zato prebivalci niso tako pogosto odhajali v bližnja središča. Tudi razdalje do Kranja so bile dolge, poleg tega pa je Jezersko v tistih časih pripadalo Avstriji. Pod jugoslovansko oblast je Jezersko prišlo po končani prvi svetovni vojni. Meja je potekala pod domačnjo gostilno Kanonier. Ko so v letu 1931 uredili 1 krat tedensko avtobusno povezavo s Kranjem se je čas potovanja bistveno skrajšal. Večji razmah motorizacije se je začel po drugi svetovni vojni, ko so cesto po dolini Kokre asfaltirali in delno razširili. Z redno avtobusno povezavo, ki so jo uvedli leta 1956 je bilo Jezersko enkrat dnevno povezano s Kranjem in Ljubljano. Šele tedaj so se Jezerjanom odprle boljše možnosti za širše povezovanje z ostalimi kraji v dolini. Z razmahom osebnega prometa v zadnjih dvajsetih letih in z redno dnevno avtobusno povezavo s Kranjem in Ljubljano je Jezersko še bolj povezano z dolino. Ugodne avtobusne zveze in številni osebni avtomobili so močno vplivali na številne socialne premike. Prebivalci Jezerskega so se nekoč preživljali s kmetijstvom, gozdarstvom, trgovino in turizmom. Razvoj prometa je te dejavnosti nekoliko zavrl, povzročil pa je številno dnevno migracijo delovne sile v bližnja industrijska središča. Prebivalstvo se je začelo odseljevati bližje delovnim mestom. Moč se je spremenila poklicna struktura, zaposlil se je tudi velik del kmečkih prebivalcev. Tako danes skoraj ni kmetije iz katere ni vsaj en član zaposlen izven kmetijstva. Z vse večjo dnevno migracijo delovne sile in šolajoče se mladine je pričela popuščati tudi navezanost prebivalcev na svoj kraj, ki se že kaže pri razvoju turizma in kmetijstva.

MALOOBMEJNE PROPUSTNICE POSTAJAJO VSE BOLJ ISKANE

Na Jezerskem vrhu je tudi maloobmejni in mednarodni mejni prehod. V primerjavi z ostalimi mejnimi prehodi na meji z Avstrijo nima večjega pomena (na meji z Avstrijo ima Jugoslavija 35 mejnih prehodov od tega je 15 mednarodnih in 20 maloobmejnih). Na mejni prehod Jezerski vrh odpade le 0,7 odstotkov prometa od skupnega prometa na vseh mejnih prehodih z Avstrijo. V letu 1980 je mejo prestopilo 198.288 potnikov, leta 1983 pa 139.813 potnikov. Ob tem je potrebno poudariti, da se je potniški promet na Jezerskem vrhu kot tudi na drugih mejnih prehodih po uvedbi pologa za prehod preko meje oktobra 1982. leta zmanjšal.

Primerjava podatkov med leti 1982 in 1983 nam pokaže, da je mejo v letu 1983 prestopilo 41.749 (18,6%) potnikov manj kot v letu 1982. Za redni promet je torej značilno upadanje števila prehodov, po drugi strani pa je število potnikov z maloobmejnimi propustnicami močno poraslo, prav tako se je močno povečal tudi tovorni promet. Kako se je povečal maloobmejni promet nam najbolje ilustrirajo podatki. Leta 1978 je na Jezerskem vrhu prestopilo mejo z maloobmejno propustnico 844 potnikov, leta 1981 se je število povzpelo na 1522 potnikov, v letu 1983 (po uvedbi pologa) pa se je to število povzpelo na 10.474 potnikov. Torej se je število maloobmejnih prehodov od leta do 1982. leta povečalo več kot 10 krat. Vzroke za takšen porast prehodov v malobmejnem prometu je potrebno iskati v uvedbi pologa in ugodnostih, ki jih imajo prebivalci obmejnih območij. Da se je po uvedbi pologa močno povečal interes za maloobmejne propustnice nam dokazujejo tudi podatki o izdanih maloobmejnih propustnicah. Na Krajevnem uradu Jezersko so od uvedbe pologa, oktobra 1982 do konca leta izdali 100 maloobmejnih propustnic, leta 1983 je malo-mejno propustnico nabavilo 155 občanov. V 15. mesecih je bilo samo na Jezerskem izdanih 255 novih maloobmejnih propustnic. Seveda v tem velja poudariti, da prebivalci Jezerskega maloobmejnih propustnic ne izrabljajo za velike in pogoste nakupe na sosednji strani, saj k omejitvam nakupov močno prispevalo nenehno padanje tečaja dinarja in nasploh manjša kupna moč. Maloobmejne propustnice prebivalci največ koristijo za vzdrževanje sorodniških vezi na drugi strani meje.

Tovorni promet še do pred nekaj leti ni imel posebnega pomena. V zadnjih letih pa je močno v porastu. Tako so na primer leta 1978 beležili le 125 tovornih vozil, v letu 1980 se je to število povečalo na 2012, leta 1983 pa je mejo prestopilo 5482 tovornih vozil. V šestih letih se je tovorni promet povečal za 40 krat. Velik del tovornega prometa odpade na tovarno celuloze v Rebrci, odkoder vozijo celulozo za potrebe slovenske papirne industrije.

RAZVOJ PREBIVALSTVA IN DNEVNA MIGRACIJA DELOVNE SILE

Prebivalci Jezerskega so se še pred drugo svetovno v glavnem preživljali s kmetijstvom in gozdarstvom. 1931. leta je bilo v kmečkem stvu zaposlenih okoli 40 odstotkov prebivalcev, okoli 29 odstotkov pa se je preživljalo z gozdarstvom, manjši delež prebivalcev pa se je preživljal s trgovino in turizmom. Redna dnevna avtobusna povezava s Kranjem in Ljubljano, ki je bila uvedena 1956. leta je to tradicionalno odvisnost od lokalnih naravnih danosti postopoma prekinjala. Z naraščajočo industrializacijo in motorizacijo so se tudi prebivalci Jezerskega pričeli vključevati v sodobne tokove industrijske družbe. Zato so opuščati tradicionalne dejavnosti in se zaposlovati v industriji. Pričela se je dnevna migracija delovne sile, ki je do danes zajela že precejšnjo 30 odstotkov delovno sposobnih prebivalcev. Po drugi strani pa je močno zaposlovanje izven domačega kraja pospešila agrarna reforma, ki je bila izvedena po drugi svetovni vojni. Tedaj je prišlo iz privatnega sektorja v družbeni sektor veliko obdelovalne zemlje. Nekdanji veleposestniki, ki so pred agrarno reformo zaposlovali tudi 10 in več delavcev (hlapci, dekle, pastirji, žagarji, služkinje itd.) so odvzemu zemlje odpustili najeto delovno silo, ki je tako ostala brez skromnih virov za preživljanje. In prav ta sproščena delovna sila se morala poiskati delo drugod. Ker je Jezersko brez industrije so si lo iskali bodisi v 20 km oddaljenem Preddvoru, v glavnem pa so se zili v industrijsko močno razvijajoči se Kranj. Mnogi so se prselili bližje delovnemu mestu in s tem je pričelo upadanje števila prebivalcev, ki ga v začetku tega stoletja niso poznali. Rudolf Andrejka je 1921. leta zapisal, da izseljevanja ni opaziti, kar se da razumeti iz dobrih gospodarskih razmer. Statistični podatki potrjujejo, da je prebivalstvo na Jezerskem vse od leta 1869, ko je štelo 496 prebivalcev naraščalo do leta 1961, ko je štelo 705 prebivalcev. Kot smo že dejali so ista redna dnevna avtobusna povezava in zaposlovanje v dolini prispevala k odseljevanju prebivalcev. Tako se je prebivalstvo zmanjševalo prav do danes.

(nadaljevanje v prihodnji številki)

Nova pobuda o gorenjski kulturni reviji

V jeseniškem literarnem krogu se poraja pobuda o gorenjski kulturni reviji. Ne zgolj o literarni torej, temveč o reviji, ki bi imela poleg literarnega tudi publicistični del.

Nič novega, boste dejali, posebej tisti, ki veste, kako je podobna zamisel kranjskih literatov pred leti padla v vodo.

Vendar so nove in nove pobude o reviji dokaz, da pisoči na Gorenjskem želijo imeti revijo, ki bi objavljala njihove prispevke in bogatila kulturni utrip.

O jeseniški zamisli smo se pogovarjali z enim od pobudnikov, z Edom Torkarjem, ki pisateljuje v svobodnem poklicu.

»Na Jesenicah imate Liste, kulturno prilogo Železarja?«

»Izhajati so začeli v sedemdesetih letih, urejalo jih je kulturno društvo Tone Čufar. Začetki so bili široko zasnovani. Trideset, tudi štirideset ljudi je bilo poleg, pisatelji, pesniki, glasbeniki, slikarji, ljubitelji kulture. Zagretost je sčasoma upadla. Zadnja leta jih je bilo le še nekaj, ki so res sodelovali. Posebno Črtomir Šinkovec in Miha Klinar. Oba sta lani umrla, ostal je samo Joža Varl, urednik Železarja. Ni več prave uredniške pobude, kar se seveda zrcali v vsebini Listov. Posebej za mlade niso več zanimivi, vrh vsega neredno izhajajo. V začetku so izšli petkrat do sedemkrat na leto, sedaj ne več kot trikrat, še tedaj so v dobršnem delu posvečeni narodnoosvobodilni borbi.«

»Kako je nastala zamisel o novi kulturni reviji?«

»Ideja je bila živa že pred leti, ko so kranjski literati želeli Glasovo prilogo Snovanja spremeniti v revijo. Žal je zamrla. Na Jesenicah smo imeli v zadnjem času nekaj lepih kulturnih prireditev, posebej ob Prešernovem dnevu. Pogovarjali smo se in se dogovorili, da preko kulturne skupnosti in socialistične zveze damo pobudo. Nekateri se nagibajo k temu, da bi s pobudo pohiteli in jo tako vključili že prihodnje leto v kulturne finančne načrte. Drugi oklevajo, saj pravijo, da je treba pobudo temeljito domisliti, predvsem vsebinsko zasnovo revije.«

»Kako si zamišljate vsebino revije?«

»Vsekakor ne bi smela biti zgolj literarna, temveč bi se morala ukvarjati z vsemi kulturnimi vprašanji na Gorenjskem, literarnemu bi moral biti enakovreden publicistični del. Prav tehtnih, poglobljenih prispevkov s področja umetnosti in kulture danes na Gorenjskem ni moč nikjer objavljati, če seveda izvzamem jeseniške Liste, pri katerih pa je seveda vprašljiva tudi oblika.«

»Kaj v oblikovnem pogledu pri časnikarski prilogi moti?«

»Če Železarjeve Liste ali nekdanja Glasova Snovanja iščeš v knjižnici, jih ne najdeš posebej, temveč kot sestavni del časnika. Sploh pa je življenje časnika kratko, že dan po izidu se znajde v košu. Z njim tudi priloga. Prepričan sem, da veliko ljudi vrže prilogo proč, da je niti ne pogleda, saj je nerodno že to, da mora strani razrezati, da lahko bere. Mar ni škoda dragega papirja, ki gre v koš. Lahko bi imeli revijo, ki bi jo vzeli v roke pač tisti, ki jih zanima. Prispevki pa bi bili tako natisnjeni na boljšem papirju, kar je za tehtne in poglobljene članke seveda tudi pomembno.

»Govorite o gorenjski, ne o jeseniški kulturni reviji?«

»Skušali bomo pridobiti vse gorenjske kulturne skupnosti. Pri jeseniški za pobudo že vedo, podpirajo jo. Najprej bomo skušali pridobiti sosednjo Radovljico, nato še Kranj. Sicer pa mislim, da ni prav nič pomembno, kje na Gorenjskem bi revija izhajala, odločilnega pomena je sestava in delo uredniškega odbora.«

»Kako si zamišljate delo uredniškega odbora?«

»Seveda bi revija morala imeti glavnega in odgovornega urednika, toda vsi člani uredniškega odbora bi morali imeti besedo pri tem, ali bo nekaj objavljeno ali ne. V Kopru sem prisostvoval takšni seji uredniškega odbora. Prispevki so šli iz rok v roke, vsi so pripisali svoje mnenje in odgovorni urednik je podnje le potegnil črto.

»Ali sodite, da je na Gorenjskem dovolj pisočih, ki bi lahko napolnili revijo?«

»Prepričan sem o tem. Na Jesenicah jih je dosti. Tudi drugod na Gorenjskem, čeprav jih seveda manj poznam kot doma. Nekateri so se že uveljavili v slovenskem prostoru in objavljajo drugod. Morda bi tudi v Listih, toda kaj, ko nikoli ne veš, kdaj bodo izšli. Za pisca pa je to pomembno. Sicer pa, ne vem, zakaj na Gorenjskem ne bi mogli imeti kulturne revije, saj jih imajo vsepovsod po Sloveniji. Poznamo Primorska srečanja, celjske Obraze, mariborske Dialoge, trebanjsko Samorastniško besedo ... Na Gorenjskem pa kulturna revija nikakor ne more zaživeti. Prav zanimivo je, da so takšno zamisel udejanili že v petdesetih letih, žal pa je izšlo le nekaj številk tedanje kulturne revije Gorenjska.«

M. Volčjak

Razpis Kurnikovih nagrad za leto 1984

Občinska kulturna skupnost Tržič razpisuje natečaj za Kurnikove nagrade na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti. Nagrade podeljujejo po pravilniku, ki ga je leta 1973 sprejela skupščina tržiške kulturne skupnosti.

Tako bodo podelili Kurnikovo plaketo in nagrado za najbolj delovno društvo v letu 1984 v tržiški občini.

Podelili bodo še pet Kurnikovih plaket in nagrad ljubiteljskim kulturnim delavcem, ki so po splošni oceni dosegli kvalitetno umetniško ustvarjanje ali poustvarjanje ali pa so z organizacijskim in drugim delovanjem pripomogli k uveljavljanju kulturnega življenja v krajevnih skupnostih, organizacijah združenega dela in v občini.

Predloge lahko pošljejo Zveza kulturnih organizacij, kulturna društva in organizacije, delovne organizacije, krajevne skupnosti ter delovni ljudje in občani.

Pismene predloge, ki morajo vsebovati dokumentirano utemeljitev dela društva ali posameznika v sezoni 1983/84, pošljite izvršnemu odboru Zveze kulturnih organizacij Tržič, Ulica heroja Bračiča 4. Sprejemali jih bodo do 10. novembra.

Nagrade bodo podelili novembra.

Jezikovno razsodišče (169)

Malomarnosti še in še

»Oglejte si tole!!! Pozdrav DD.«

Ta spremni pripis beremo na listu z natisnjeno glavo Avto-moto društva Moste, vabečem na družabno srečanje s plesom. Pošiljavec tega vabila ni zaznamoval jezikovnih napak in slabosti, jih je pa vse polno: **avto moto** je pisano narazen, prav pa bi bilo z vezajem, ker gre za prvotno **priredno** zvezo dveh besed; pišejo **avto šola, avto trening, žiro račun** — vse narazen, bolje pa bi bilo to pisati skupaj, saj gre za **podredno** zvezo obeh sestavin (v tem smislu je boljše tudi **avto-moto-društvo** kakor **avto-moto društvo); srečanje bo v petek dne 16 marca 1984 ob 19.00 uri:** veliko bolje z vejico pred **dne** in za **1984**, prav pa **ob 19. uri** (ali **ob 19^{h}**, ali **ob 19.00**); **sporočite na telefonsko številko 445-212, najkasneje:** telefonsko številko je bolje pisati brez vezaja, samo z razmikom med obema deloma štev, vejica pred **najkasneje** pa tudi ni nujna; **ulica Jana Husa** — prav: **Ulica Jana Husa** ali **Jana Husa ulica; sta se odbora obeh sekcij in HOTEL ILIRIJA-Ljubljana odločili organizirati** — bolje: **sta se odbora obeh sekcij odločila, da bosta s Hotelom Ilirija iz Ljubljane organizirala** (ker so sicer težave z ujemanjem v številu); **Pričakujemo vas z vašim zakonskim tovarišem/ . . . /, da se tega srečanja udeležite** — brez nemarnosti v vezanju besed: **Pričakujemo, da se boste tega srečanja udeležili s svojim zakonskim tovarišem; in družabno srečanje članov AMD Moste s plesom** je tudi malo boljše kot **družabno srečanje s plesom članov AMD Moste; v prostorih MOTELA TIKVEŠ — Draga pri Agrostroju** — kako nam je razumeti zvezo **MOTELA TIKVEŠ — Draga?; bolj pristnih stikov** — to se normalno stopnjuje tako: **pristnejših stikov.** Tudi izbira besed in skladenjskih oblik je slaba: **zaradi osiguranja prostora — da si zagotovite prostor; rezervacije bomo zadržali do 20.00 ure — vam bomo hranili do 20. ure.** — Tudi oblikovalnost je vse prej kot dobra: npr. raba samih velik črk (glej zgoraj), razmetano pisanje telefonskih številk, ni emblema **AMZ**, ampak le **AMS** in pač še kaj. Tudi praktično pisno sporazumevanje mora upoštevati pravopis, slovnico slovar ter težiti k čim večji lepotni dognanosti. Brez muje se še čevelj ne obuje, pravi naš pregovor: v zadevah pisne kulture velja to tem bolj.

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino v javni rabi pošiljajte na naslov:

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskega 7.

Prva jesenska pesem

Radovljica — Kulturno društvo Radovljica je za svojo »prvo jesensko pesem« skupaj z radovljiško glasbeno šolo povabilo v goste basista Jožeta Stabeja in pianista Milana Deklevo. V bogatem sporedu samospevov so med drugimi Schubertove in Beethovnove skladbe, črnske duhovne pesmi in priredbe slovenskih narodnih pesmi.

Vsem ljubiteljem pretanjene komorne glasbe bosta Jože Stabej in Milan Dekleva koncertirala v petek, 21. septembra ob 19. uri v graščinski dvorani.

GORENJSKA PREDILNICA

GORENJSKA PREDILNICA ŠKOFJA LOKA

Pri obvestilu z dne 14. 9. 1984 smo pomotoma objavili:

Znižane so cene predvidoma za ročno pletenje in jerseyu do 30 %.

Pravilno pa je: Znižane so cene **predivom** za ročno pletenje in jerseyu do 30 %.

Za nastalo napako se opravičujemo.

ČP Glas Kranj

Popolna razstava Jakčevih osnutkov za znamke

V galeriji na loškem gradu bodo v soboto odprli razstavo originalnih osnutkov za znamke Božidarja Jakca, dodane so vse znamke, žigi in ovitki, ki so bili doslej realizirani — V tolikšni popolnosti razstava doslej še ni bila postavljena, spremlja jo bogat katalog, posvečena pa je avtorjevi 85-letnici

Škofja Loka — V soboto, 22. septembra ob 10. uri bodo v galeriji na loškem gradu odprli filatelistično razstavo del Božidarja Jakca. Razstavo, ki ima širok slovenski pomen, si boste lahko ogledali tja do 7. oktobra. Na ogled bodo originalni osnutki za znamke Božidarja Jakca, sledili boste lahko nastajanju od prvega osnutka do končne znamke, dodani so tudi ovitki prvega dne ter ovitki in žigi, ki jih je naredil ob posebnih priložnostih.

V tolikšni popolnosti kot bo na ogled na loškem gradu razstava Jakčevih osnutkov za znamke doslej še ni bila postavljena. Prireditelji so uspeli dobiti tudi končne sprejete Jakčeve osnutke za znamke, ki jih hrani PTT muzej Jugoslavije v Beogradu.

Razstavo sta pripravila Loški muzej in Filatelistično društvo Lovro Košir iz Škofje Loke, ki zadnja leta odlično sodelujeta in pri Loškem muzeju so pred časom osnovali oddelek za slovensko poštno zgodovino. Razstava Jakčevih osnutkov za znamke je vsekakor pomembna stopnica njunega skupnega prizadevanja, da na loškem gradu dobi prostor muzejska zbirka o razvoju pošte na Slovenskem.

Prireditelja sta razstavo posvetila 85-letnici Božidarja Jakca, dodali so 50-letni jubilej Filatelističnega kluba Ljubljana, 35-letnico Filatelistične zveze Slovenije in 35-letnico Filatelističnega društva Lovro Košir v Škofji Loki.

O izjemnem pomenu razstave govori tudi bogat katalog, ki jo spremlja in ki bo ostal njen trajni dokument. Katalog vsebuje uvodni referat Andreja Pavlovca, ki je katalog tudi uredil ter spremno besedo filatelista Stanislava Čičerova, odličnega poznavalca Jakčevega dela na področju filatelije. Katalog seveda vsebuje pregled Jakčevega filatelističnega opusa, od osnutkov za znamke, ki so edinstveno v Evropi nastali že leta 1943 do poslednjih, ki so bili uresničeni ter med njimi do za sedaj zadnje, ki jo je Božidar Jakac naredil v počastitev 400-letnice kobilarne Lipica in je izšla leta 1980.

Do sedaj zadnja znamka, ki je izšla po Jakčevih osnutkih, je bila namenjena počastitvi 400-letnice Kobilarne Lipica.

Andrej Pavlovec, ki seveda z zornega kota likovne umetnosti predstavlja in ocenjuje razstavo, je med drugim v katalog zapisal, **»da je Jakac razen za oljne slike, pastele in grafično delo žrtvoval mnogo truda tudi za druge zvrsti umetniškega ustvarjanja. Posebno lepi primerki njegovih vsestranskih zmožnosti pa so drobna grafična dela, kakor so ekslibrisi, priložnostne voščilnice in znamke. V znamkah, teh drobnih grafičnih delih in v pripravah nanje se zrcali vse, kar je moč povedati o njegovem delu. Nič koliko idejnih risarskih zaznamkov je potrebnih do takrat, ko je zamisel izbrana. V teh drobnih lističih in včasih tudi v večjih risbah šele zaslutimo vso težo odgovornosti, ki jo Jakac zavestno kaže tudi ob takšnih drobnih grafičnih stvaritvah, kot so znamke. Ali pa risbe za priložnostne ovojnice, ali risbe, s katerimi išče pravilen odnos do izbranega motiva, in risbe, v katerih se že zrcali končna podoba bodočega izdelka. In nazadnje tisti pravi osnutki, ki jim še ni zaupal in si je dal samo narediti kliše za prvi poskusni odtis bodoče znamke. Prav na teh odtisih je še popravljal tiste pomanjkljivosti, ki jih je opazilo samo njegovo, v dolgih letih izurjeno grafično oko, šele potem je oddal osnutek v tiskarno.«**

Osnutke za prve slovenske partizanske znamke je Božidar Jakac izdelal že jeseni 1943, leta v Bazi 20 na Rogu.

Jakčev filitalistični opus je podrobno opisal **Stanislav Čičerov**, ki ob koncu pravi, **da znamke, ki jih je ustvaril Božidar Jakac, še vedno pomenijo oblikovno največji jugoslovanski dosežek na področju izdelave poštnih znamk.** Iz popisa Jakčevega ustvarjanja na področju filatelije velja vsekakor posebej poudariti čas, ko so na slovenskih tleh podobno kot grafike edinstveno v Evropi nastajali tudi osnutki za znamke. Že leta 1943 je namreč Božidar Jakac delal osnutke za slovenske partizanske znamke.

Stanislav Čičerov piše, **da je Božidar Jakac izdajo slovenske partizanske znamke začel pripravljati jeseni leta 1943 v Bazi 20 na Rogu.** Avtor sam je ob 20-letnici teh priprav povedal (besedilo je bilo objavljeno v knjižici, ki jo je izdala Filatelistična zveza Slovenije ob 20-letnici zbora odposlancev slovenskega ljudstva in II. republiški filatelistični razstavi v Kočevju): **»Kmalu po zlomu Italije je na Bazi 20 na Rogu padla zamisel, da bi dali v promet prve partizanske znamke na tedanjem osvobojenem slovenskem ozemlju. Ker je bilo tedaj še nekaj izgledov za kliširanje, sem pričel skicirati redne znamke. Toda verjetnost kliširanja je žal iz dneva v dan postajala manjša, ker pa sem ravno takrat delal poskuse jedkanic za visoki tisk (ker ni bilo drugega materiala, sem uporabil običajno pločevino), ki sem jih uporabil za vinjete pri obveznicah, sem prišel na misel, da bi sam izdelal v tej tehniki kliše za tiskanje znamk. Takoj pa mi je bila jasna tehnična težava, ker bi moral jedkati vsaj 25 enakih znamk za celo polo. Kljub temu, da nismo imeli možnosti niti za gumiranje, niti za perforiranje, sem napravil nekaj skic.**

Zaradi vseh teh okoliščin sem se raje odločil za pretisk. Za ta pretisk sem naredil nekaj skic, ki pa jih je preganjala enaka usoda kot prejšnje skice.

To me je pripeljalo do zadnje možnosti, ki pa je bila izvedljiva. Z razpoložljivimi črkami partizanske tiskarne v Kočevju sem preizkušal razne preproste pretiske s kraticami »OF«, besedo »Slovenija« in črto, ki je prekrila italijanski naziv. Prve poizkuse sem naredil na že uporabljenih italijanskih znamkah. Nato sem dobil v bivši hranilnici v Kočevju podatke o obstoječi zalogi nežigosanih znamk, na katerih sem naredil ročno prve pretiske z različnimi tipi črk. Od teh prvih poizkusov sem izbral najbolj odgovarjajoč pretisk in z njim ročno pretiskal kompletno serijo nežigosanih znamk. To je bilo 17. oktobra v Kočevju. S to serijo sem šel na Bazo 20, kjer sem jo predložil odgovornemu forumu OF. O znamki sami je forum razpravljal že prej, sedaj je bilo treba le še rešiti vprašanje besedila.

Prve prave znamke po Jakčevih osnutkih so bile tiskane šele po osvoboditvi. To je bila serija znamk, izdana leta 1949 v počastitev 100-letnice smrti Franceta Prešerna.

Žal pa je nemška ofenziva kmalu nato zožila naše osvobojeno ozemlje. S tem je postala znamka kot medkrajevna poštna vrednotnica nepotrebna. Ni pa zamrla misel na izdajo partizanske znamke, vendar tega vojne prilike niso dopuščale.«

Skupno je Božidar Jakac, kot piše Stanislav Čičerov, **poskusil pretisk na 25 različnih načinov — tako po razporeditvi napisov kot z različnimi tipi črk. Poleg tega je naredil 60 drobnih skic za pretiske in okoli 35 različnih skic s partizanskimi motivi in z napisi »Jugoslavija — Slovenija« ali »Jugoslavija — OF Slovenskega naroda« za natis prve slovenske partizanske znamke.**

Vendar so bile prve prave znamke po osnutkih Božidarja Jakca tiskane šele po osvoboditvi. To je bila serija treh znamk, izdana leta 1949 v počastitev 100-letnice smrti Franceta Prešerna. Jakac se je udeležil natečaja, predložil 35 osnutkov, za katere je sam naročil klišejé in eden njegovih osnutkov je bil izbran ter tiskan v treh vrednotah v tiskarni Ljudska pravica v Ljubljani.

Predstavili smo vam le del, vsekakor najbolj zanimivi del Jakčevega ustvarjanja na področju filatelije. Prav temu delu so bile doslej razstave že namenjene, med drugimi kraji tudi v Kranju.

V Škofji Loki pa bo sedaj predstavljen popoln Jakčev filatelistični opus in torej lahko rečemo, da bo otvoritev razstave velik dogodek.

M. Volčjak

Ratitovec, najbolj priljubljen vrh Selške doline

Za Ratitovec pravijo, da na njegovem vrhu vedno mrzlo vleče, če je v dolini še bolj vroče, in da se tu vreme zmede, če tudi spodaj lepo kaže. Samo vrh je problematičen, vedo povedati poznavalci, le malo nižje, kjer se spustiš s skal in se začne gozd, je temperatura že povsem druga. No, kakor imaš srečo. Jaz sem prejšnjo soboto slabo potegnila. Teden dni prej, ko so se na Ratitovec povzpeli slovenski rekreativci, pa je bilo tu vreme nebeško. Toplo, sončno, ljudje so se sončili po travi in resnično uživali. Pravijo, da ta dan še pihalo ni.

Vsako prvo nedeljo v septembru namreč priredi Planinsko društvo Železniki pohod rekreativcev na Ratitovec. Vsako leto jih je več. Letos je bilo takih, ki prihajajo že več let zapored, 2500, na novo vpisanih je bilo pa čez 700. Torej preko 3.200 vseh! Čudna je morala biti. Kako so se vsi zvrstili v koči, pri šankih, kako so se srečevali tamle v skalah pod vrhom? Značke ti pa napravijo vraga in pol. Menda so se iz Maribora pripeljali kar celi avtobusi planincev. Kot so mi povedali fantje v koči, dobiš za 1. pohod izkaznico, za 2. pohod bronasto značko, za 4. srebrno, za 6. pohod zlato značko, za 10. pa posebno plaketo. No, plakete še niso bile podeljene, ker je bil letos šele 8. pohod po vrsti.

Z več strani se da priti na Ratitovec, toda najpogosteje prihajajo planinci sem gor čez Prtovč. Do tja se pripelješ iz Železnikov z avtom. Pravijo, da tu najdeš vseh vrst registrskih tablic. Od tu je le še dobra ura do vrha. Kot nalašč za družinsko planinarjenje. Kot je Soriška planina kot nalašč za družinsko smučanje. Pri Maričini okrepčevalnici, na lipi pod Petričkom, je vedno obvestilo, če je koča odprta. Čez leto je tu oskrbnik. Letos so imeli oskrbnico. Konec avgusta pa oskrbnik zapusti kočo in ob koncu tedna tu dežurajo le člani upravnega in nadzornega odbora Planinskega društva iz Železnikov. Vsak, ki prevzame dežurstvo, obesi ven tablo, da so ljudje zagotovo prav obveščeni.

Kakšna je koča od zunaj, skoraj ne morem povedati. Iz megle se je utrgala šele, ko sem bila že čisto na pragu. Le enkrat so se iz megle čisto zgoraj pokazale dolge noge tovorne žičnice.

Zato je bilo pa notri toliko prijetneje. Peč v jedilnici je bila zakurjena. Kar puhtelo je od majic in srajc, ki so se sušile na lepo zaobljenih, križem položenih palicah nad pečjo. Ta dan res nihče ni ušel moči. Samo sodro je neslo tik pod vrhom. Vražje je bilo zunaj. Mirne druščine so sedele pri mizah, se grele s čajem in kačjo slino, dežurna, Rado Golevšček, tajnik društva, in France Trojar, član upravnega odbora, pa sta pripravljala enolončnico za večerjo. S primorske strani imata danes gostji, ki bosta tudi prenočili, pa bo treba kaj pripraviti. Pripravna fanta sta, vidim, in če bosta še dekleti malo pomagali, bo večerja zagotovo uspela.

Pravijo, da je najlepša pot, ob lepem vremenu seveda, z Ratitovca na Soriško planino, od tu pa na Lajnar, Možic, Drauh in naprej proti Črni prsti in bohinjskim hribom. Tu je doma posebna flora. Sploh ima Ratitovec floro kot malokatera planina. Tu najdete planike, avriklje, murke, encijan, širokolistne zvončnice, zlata jabolka in še bi lahko naštevali.

Ljubezen do te planine med ljudmi Selške doline živi že dolgo. Morda so prav te mogočne skale na vrhu in mehke zelene planjave na drugi strani, v zavetju skal, spodbodle Selčane, da so že leta 1907 ustanovili svojo podružnico Slovenskega planinskega društva za Selško dolino. 24. januarja 1907 je bil ustanovni shod podružnice, 21. maja pa je že imela prvi redni občni zbor. Njegov načelnik je bil Anton Pfajfar, župnik iz Dražgoš, Josef Demšar, usnjar iz Železnikov, pa njegov namestnik; Ivan Stupica, učitelj iz Dražgoš, je bil tajnik, Franc Šmid, župan v Selcih, pa blagajnik. Odborniki so bili župniki iz Sorice, od Sv. Lenarta in iz Zalega loga ter gostilničar Thaler iz Železnikov. Že v prvih začetkih so se dogovorili za ureditev in markiranje planinskih poti, ki bodo vodile na Ratitovec in sosednje vrhove. Prve smeri so bile določene iz Dražgoš na Jelovico, v Bohinjsko dolino do Soteske in na Ratitovec, iz Železnikov na Porezen, na Prtovč in Ratitovec, iz Sorice v Podbrdo in na Ratitovec, od Sv. Lenarta k Sv. Valentinu, na Javorje in v Poljane in iz Selc k Sv. Lenartu.

Eden od pobudnikov za postavitev koče na Ratitovcu je bil znani krščanski socialist in organizator slovenskega zadružništva dr. Janez Evangelist Krek. Redno je zahajal na materin dom v Selca, po njeni smrti pa na počitnice na Prtovč pod Ratitovcem. Leta 1911 je bila v Sorici prva veselica, katere izkupiček je bil namenjen gradnji planinske koče na Ratitovcu. Takrat je podružnica štela že preko 40 članov. Kot pove zapisnik iz leta 1921, so imeli ob Krekovi smrti leta 1917 za kočo pripravljenih že 12.000 kron. Po prevratu so Ratitovec zasedli Italijani in delo je počivalo. Ko pa so leta 1921 morali Italijani nazaj na črto Mozič—Porezen, je misel na gradnjo koče spet oživela. Po takratnih predvidevanjih naj bi koča stala150.000 kron.

Stekle so zbiralne akcije, vrstile so se veselice in podobne prireditve, katerih izkupiček naj bi šel za gradnjo koče. 9. avgusta 1925 je bila Krekova koča na Ratitovcu slovesno odprta. Vsi slovenski časniki so pisali o tem. Prva oskrbnica je bila Franica Luznar iz Dražgoš.

Hudo so se Selčani zadolžili za svojo kočo. Celo tako, da so jo morali dati iz rok. Prevzelo jo je osrednje Slovensko planinsko društvo, zadnja leta pred 2. svetovno vojno pa jo je vzel v zakup domačin Drago Dolenc.

Med narodnoosvobodilno borbo, 1. maja 1943, so Krekovo kočo na Ratitovcu zažgali partizani — domačini, da se v njej ne bi vgnezdil sovražnik.

Po vojni so planinci srčno želeli kočo obnoviti. Spet so se vrstile nabiralne akcije, udarniško delo, vlačili so material s Prtovča na vrh Ratitovca in 18. julija 1954 je bila nova koča slovesno odprta. 1958. so dogradili betonsko ploščo, kjer naj bi kasneje postavili prizidek, 1964. je bila v kuhinjo napeljana voda, 1967. je bil zgrajen prizidek, leta 1968 pa je bil prizidek opremljen. Leta 1973 je koča dobila še prostor za nov električni agregat. Leta 1976 so člani društva z najetim oskrbnikom prvič sami oskrbovali kočo. To leto so preuredili tudi notranjost.

Ves čas so pri društvu mislili na gradnjo tovorne žičnice. Preveč so se mučili z nošnjo, trpeli so hrbti planincev in hrbet malega oslička. Leta 1977 so na Ratitovec zvlekli novo, večjo cisterno za vodo. Poleti 1979. je s Torke na Ratitovec končno le stekla tovorna žičnica. 860 m je dolga in v 35 minutah prepelje 300 kg tovora!

Pred leti pa je prevzela pokroviteljstvo nad kočo na Ratitovcu trgovina Slovenijalesa. Delavci te delovne organizacije so bili pripravljeni društvo pri obnovi koče tudi materialno podpreti. Z njihovo pomočjo so obnovili obe jedilnici, zamenjali pode, strope in stene oblekli v lesene obloge, koča je bila zunaj na novo prepleskana. Lepo urejena znotraj in zunaj je leta 1982 pričakala 75-letnico selškega planinskega društva.

Zanimiva zgodovina, ni kaj. Šele ko prebiraš zapisnike sej in spomine domačinov, se zaveš, koliko truda, potov, zagnanosti in prave hribovske trme in vztrajnosti je potrebno, da zraste koča na vrhu gore. Nič čudnega, da fantje planinskega društva s tako spoštljivostjo in odgovornostjo dežurajo v njej vsak konec tedna. Samo leta 1977 je bilo opravljenih preko 1500 ur prostovoljnega dela pri zunanjih opravilih, člani pa so v koči dežurali preko 1.700 ur!

Ratitovec je visok 1667 metrov. Po novih meritvah! Včasih je veljalo, da je Ratitovec vrh s tremi šesticami in zlahka si si zapomnil njegovo višino. Pa so prišli natančnejši merjevci, pa so jo zagodli. Naj bo meter višji ali nižji, Ratitovec je vrh, kamor si človek vedno znova zaželi. Četudi ga na njegovih pobočjih kdaj preseneti moča . . .

D. Dolenc

Naj bo zunaj še tako grdo vreme, v koči na Ratitovcu je vedno veselo — Foto: D. Dolenc

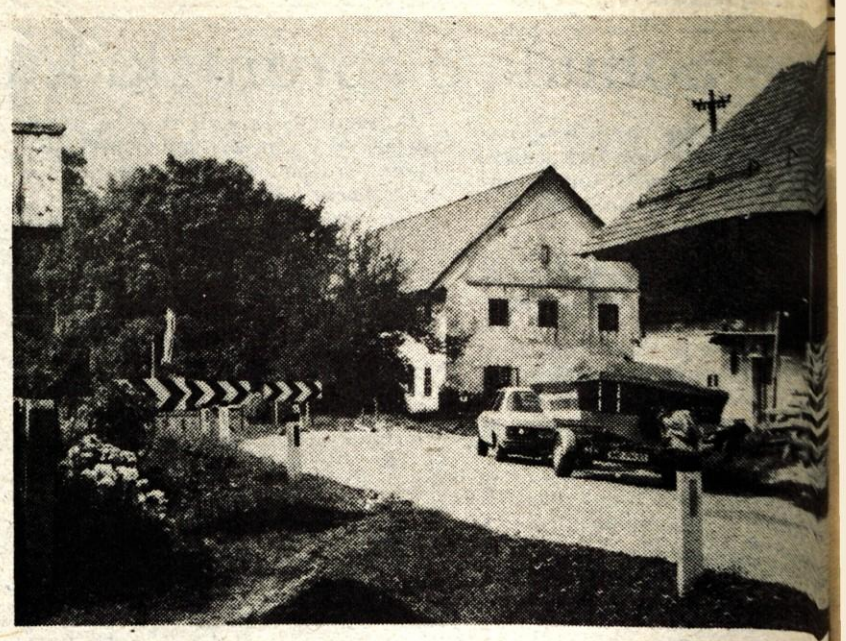

Nevarni odsek na magistralni cesti pred Kranjsko goro. — Foto: D. Se

Ob dežju samo poka . . .

Log pri Kranjski gori — Najnevarnejši odsek na magistralni cesti od Jesenic do Kranjske gore je že leta in leta ovinek v Logu pri Kranjski gori. Desni ovinek je ozek in kljub cestnemu zrcalu in ustreznim označbam nevaren, posebej ob slabem vremenu in prehitri vožnji.

Odsek, na katerem se je zgodilo že toliko manjših prometnih nesreč, so pri republiški skupnosti za ceste hoteli prenoviti, vendar nikdar ni bilo dovolj denarja. Cesta v Kranjsko goro je morala počakati na obnovo tudi zato, ker se je dolga leta načrtoval karavanški predor. Danes je ta predel vzrok za številne prometne nesreče, kar najbolje ve najbližja soseda **Angelca Zupan** iz Loga.

»Če je deževno vreme,« pravi prijazna Zupanova, **»se često zgodi, da kar poka. Nihče, ki ni vajen takega cestišča, ne pričakuje tako nerodnega zavoja in marsikdo, ki prehitro privozi v ovinek, jo skupi. Vsekakor bi si vsi, ki vidimo pomečkano pločevino domala vsak teden, želeli, da se ovinek drugače spelje.«**

Da je bilo tu dovolj nesreč, ve tudi Zavarovalnica, ki je morala odšteti že veliko denarja, ve pa tudi naslednji sosed, ki je na okensko šipo kar prilepil telefonsko številko taksista z vlečno službo.

Angelca Zupan z Loga

Res je, da ni denarja za ces za njihovo redno posipanje in ževanje ga je premalo, vendar nek pri Logu pred Kranjsko go predolgo čaka na ureditev in š ko bi prihranili.

D. Se

Potreb veliko, negovalk pa ni

V Kranju se prav zdaj pripravljajo na svojsko obliko pomoči rejšim občanom na domu, ki bo poleg že vpeljane sosedske moči, sodelovanja mladih članov RK vključevala tudi pri R čem križu organizirano laično nego. Le dve sedanji negovalki premalo, zato bodo v 18-urni tečaj povabili tudi kandidatke, to delo kasneje opravljale pogodbeno

Kranj — Čeprav pri organiziranju laične nege na domu v kranjski občini niso brez izkušenj, saj je pred leti te vrste dejavnost obstajala pri Domu upokojencev, je po letu 1980, ko je bila ukinjena, še niso mogli spraviti na noge. Potrebe po take vrste pomoči na domu pa se kažejo takorekoč vsak dan, ljudi, ki bi bili pripravljeni takšno delo opravljati, pa ni. Med sosedsko pomočjo, ki jo poznajo v vseh okoljih in je ponekod tudi zelo lepa, uspešna in laično nego na domu je precejšnja razlika. V sosedsko pomoč se lahko vključujejo tudi mladi, kar je še posebej pokazala letošnja akcija slovenskega Rdečega križa, ki je spodbudila pomoč osnovnošolcev tudi tam, kjer se s takšno dejavnostjo doslej niso posebno ukvarjali. Laična nega na domu pa zahteva tudi določeno izurjenost in veselje do takšnega dela.

V Kranju so se že konec preteklega leta odločili, da bodo službo nege na domu organizirali pri občinski organizaciji Rdečega križa. Sklep o tem sta sprejeli skupščina socialnega skrbstva in zdravstvene skupnosti, ki sta tudi prevzeli finančne obveznosti za zaposlitev medicinske sestre, ki naj bi prevzela vodenje ekip za nego na domu.

»O ekipi pravzaprav še ne moremo govoriti, saj zaenkrat skušamo vse potrebe po negi na domu pokrivati le z dvema negovalkama,« pravi **Nevenka Marinič**, po novem organizator te dejavnosti Rdečega križa v Kranju. »Potrebovali pa bi vsaj še tri ali štiri ženske, usposobljene za takšno delo.«

Tudi kranjski Rdeči križ je že nekajkrat organiziral 18-urni tečaj za nego bolnika, ki daje dovolj osnove za pomoč človeku, ki si zaradi onemoglosti ali bolezni začasno ali trajno ne more pomagati pri vsakdanjih življenjskih opravilih. Gre za higieno, oskrbo s hrano, ogrevanje ter druga opravila. Da je zanimanje za takšno znanje kar precejšnje, so takšni tečaji že pokazali, vendar večina občanov znanje potrebuje za dom potrebe. Le redki so pri volji, d takšno pomoč občasno nudili drugim.

Pri Rdečem križu v Kranju sedaj ugotavljajo, koliko občano takšno pomoč vsaj občasno potre valo. Točnega števila se ne da ug viti, saj se potrebe pojavljajo kar noč. V kratkem bodo zbirali tudi jave za tečaj o negi bolnika, v k rega bodo povabili tudi tečajnice bi kasneje hotele takšno delo o vljati pogodbeno za Rdeči križ. »U mo, da bo v skupini vsaj nekaj m ših upokojenk ali pa študentk in dentov, ki bi jim na ta način ustrezal, vsak zasluženi dinar p jim prav prišel,« meni sekretarka činske organizacije RK Kranj Ka ša Virnik. Naročniki bi nego na mu plačevali sami ali pa nji svojci, le v primerih, ko ne bi zmogli, bi stroške prevzela skup socialnega skrbstva.

Organizacije nege na domu s torej v Kranju lotili na poseben čin, ki vključuje še naprej že lepo četo in vpeljano prostovoljno d pomladkarjev Rdečega križa v novnih šolah, sosedsko pomoč, d jajo pa zdaj še negovalke na do Strokovna nega na domu sicer staja pri Zdravstvenem domu, lai nega na domu pa obsega vso d pomoč, kadar človek ostane n čen med stenami svojega doma, dar se ne more odločiti za dom kojencev. Že doslej se je tudi izk lo, da takšno nego potrebujejo ljudje, ki živijo s svojci, pa jim zaradi zaposlitve polovico dneva morejo pomagati. Obisk negov je v takšnih primerih najbolj d došla pomoč.

Pri RK Kranj upajo, da bodo ni vendarle lahko organizirano čno nego na domu ponudili za st še občane ali invalide, za kate bila doslej često edina rešitev s v dom, četudi tega niso želeli n bilo potrebno.

L. M

Prodajalna starih oblačil

Prodajalno starih oblačil obiskuje na jesen vse več prodajalcev in tudi kupcev — Najbolje gredo v promet športna oprema in športna oblačila

Jesenice — Jeseni, ko nam praznijo žepe ozimnica, stanovanjsko ogrevanje, nakup šolskih potrebščin, ki postajajo iz leta v leto dražje, lahko zaidemo v takšno finančno stisko, da pomislimo, kaj bi lahko v sili prodali. Prav zanimivi so mali oglasi po časopisih. Iz njih je moč opaziti, da starega pohištva ne vozimo več na odpad, da prodajamo stare plašče, športno opremo, da niti ne govorimo o avtomobilih, ki so jih polni časopisni stolpci.

A od naše zamisli in do tega, kako bi stvar spravili v promet po najhitrejši poti, je včasih kar dolga pot. Če se na časopisni oglas nihče ne oglasi, bi nam še kako prav prišla trgovina.

Na Jesenicah ima ljubljanski Tobak trgovino starih predmetov in oblačil že dolga leta. Nekateri Jeseničani in okoličani so jo že doslej kar precej obiskovali, kajti v trgovini si je bilo mogoče tudi kaj zanimivega izbrati. Znana je bila zbiralcem starih predmetov, slik, pohištva ali kosov pohištva, predvsem pa družinam z majhnimi dohodki in kupom otrok, ki so vsako leto prerasli oblačila in obutev. Dobro je tu trgovala za hokej in drsanje vneta jeseniška mladina, saj so si preko Tobaka lahko poceni kupili kar precej drage drsalke, smučarsko opremo, smučarske čevlje ali bunde.

Sedaj trgovina postaja vedno bolj zanimiva. Ne obiskujejo je več le tiste domačinke, ki so sledile modnim zapovedim in so v trgovini koristno vnovčile »staro«, a še dobro obleko ali plašč, da so takoj nato nekaj pridale in kupile novega. Na jesen sprejemajo v trgovini zimska oblačila, a priti morajo iz čistilnice. Prodajalka ima pravico presoditi, če bo plašč lahko prodala in za koliko. Nobenega smisla nima, če je po obešalnikih kup starih cunj, ki jih niti za majhen denar ne bo kupil nihče. V trgovini se da dobiti marsikaj dobrega za otroka, najbolje pa gredo v prodajo športna zimska oblačila in oprema.

V trgovini na Jesenicah so tudi tehnični in drugi predmeti, od gobelinov do vaz, marsikaj tudi za zahtevne zbiralce. A svoj osnovni namen, da prodaja rabljena oblačila — trgovina vzame od prodajne vrednosti del provizije za lastne stroške — je le ohranila in v teh trdih, nič kaj prijaznih časih postala kar koristna.

D. Sedej

Ljubečna Celje
klinker
keramične
ploščice
telefon: 063 33-421
31-865

GRADIMO GRADIMO GRADIMO GRADIMO

Koliko še lahko naredimo?

Do konca letošnje gradbene sezone je še dober mesec in pol — Kaj je bolje: dokončati še eno gradbeno fazo, ali nabaviti material?

V juliju in avgustu naše priloge za graditelje nismo pripravili. Menili smo, da je pač čas dopustov in zato marsikoga ne bi dosegla. Vendar kaže, da smo se vseeno malce ušteli. Nekaj graditeljev mi je v poletnih mesecih reklo, da bi prav zdaj še kako prišla prav. Saj sta prav julij in avgust za prenekaterega graditelja glavna gradbena meseca. Nedvomno je precej resnice v tem. Zato bomo v uredništvu v prihodnje razmislili o tem.

Zdaj pa k današnji temi. V imenu tistih, ki gradijo, ali se pripravljajo, da bodo morda začeli graditi prihodnje leto, smo si zastavili vprašanje, koliko v tem trenutku, ko je še dober mesec in pol do konca gradbene sezone, še lahko naredimo. Posvetovali smo se seveda s strokovnjakom in prišli do naslednjih odgovorov.

Kdor že ima parcelo in vso potrebno dokumentacijo za začetek gradnje, ni nujno, da okleva, ali bi še letos zasadil lopato ali ne. V tem dobrem mesecu in pol je še vedno moč narediti izkop, zabetonirati temelje in jih izolirati. Uredi lahko tudi kanalizacijo in naredi podložni beton. Razen tega pa je zdaj čas, da nabavite material do prve plošče in sicer betonsko opeko ter armaturno mrežo.

Lahko pa do konca gradbene sezone spravite hišo celo pod streho, če oddate dela zasebniku ali delovni organizaciji. Vendar pa si bo to marsikdo najbrž težko privoščil; če ne zaradi drugega že zaradi stroškov oziroma visokih cen. Samo za delo od temeljev do tretje gradbene faze za srednje veliko hišo (brez materiala) po sedanjih cenah potrebujemo od 850 tisoč do milijon dve sto tisoč dinarjev.

Tisti, ki so sami spomladi začeli z gradnjo, so z deli trenutno nekako pri drugi plošči. Za izgradnjo tretje plošče in strehe je časa še sorazmerno dovolj; če imajo seveda že ves material. V zimskih mesecih bodo potem lahko delali predelne stene ter vodovodno in električno inštalacijo. Objekt pa bo hkrati tudi že toliko zaprt, da bodo vanj lahko uskladiščili material.

In kako je v tem času z materialom?

Razmere so precej boljše, kot so bile še nedavno tega. Cement se že sorazmerno lažje dobi. Za manjša dela si marsikdo pomaga z uvoženim cementom, ki pa je precej dražji. Betonskega železa oziroma armaturnih mrež je tudi sorazmerno dovolj. Več težav je z agregati (gramozi). Posebno s separacijo od nič do 4 milimetre za izdelavo tlakov je težko. Največje težave pa so trenutno s strešno kritino.

Če imate objekt že zaprt, potem lahko opravljata že inštalacijska dela. Material za vodovodno in električno inštalacijo se zdaj že dobi. Težave pa so z materialom za centralno kurjavo. Pa tudi pocinkane in bakrene pločevine ni dovolj. Slednje menda primanjkuje predvsem zato, ker ima trgovina za ta dva izdelka priznano premajhno maržo. Dogaja se namreč, če mora trgovina za nabavo tega materiala za večje količine najeti kratkoročni kredit, da so obresti večje kot znaša dohodek od marže. Trgovci seveda v takšnem primeru prodajajo z izgubo. Poznavalci tovrstne problematike zato že napovedujejo, da se bo najbrž tudi trgovina z gradbenim materialom (podobno kot pohištvena) poslužila tako imenovane prodaje za znanega kupca. Kdor bo želel gradbeni material, ga bo naročil, vplačal in potem dobil po določenem dobavnem roku.

Poglavje zase so v tem trenutku tudi cene. Praktično se je ves gradbeni material podražil za 100 odstotkov in več. Vendar pa ob tem vseeno velja majhen nasvet. Če že nekaj kupujete, vzemite si čas in povprašajte v več prodajalnah. Kaj hitro boste ugotovili, da so cene za iste izdelke oziroma material dokaj različne. Pri armaturni mreži na primer lahko prihranite celo do 2000 dinarjev pri enem komadu.

Pa še o nečem velja razmisliti. Če ste v dilemi, ali bi še letos dokončali določeno gradbeno fazo, ali pa za isti denar kupili material in z deli nadaljevali prihodnjo pomlad, potem se raje odločite za drugo varianto. Zakaj? Preprosto zato, ker se gradbeni material po sedanji logiki pač hitreje draži kot pa se draži vloženo delo pri gradnji.

A. Žalar

»Skrbi me kritina«

Graditelj Marjan Tomič iz Kranja je material nabavljal še pred začetkom gradbene sezone

Marjan Tomič iz Kranja je eden od številnih letošnjih graditeljev na Gorenjskem. Graditi je začel spomladi, ko je imel že parcelo in vso potrebno dokumentacijo.

»Res je. Že včasih so rekli, da si tisti, ki se loti gradnje hiše, veliko upa. Prav gotovo so danes časi za graditelje veliko slabši, vendar pa . . . Jaz gledam na stvar takole: seveda je hudo. Toda ko pomislim, da moram rešiti problem, stisnem zobe . . .«

»Kakšne težave ste imeli doslej med gradnjo?«

»Pravzaprav nisem imel posebnih težav. Cement, železo in opeko sem nabavil spomladi; še pred gradbeno sezono. Nekaj težav pa sem imel, ker nisem mogel dobiti črpalke za vgraditev betona. Vendar sem potem s tržiškim gradbenim podjetjem tudi to uspešno rešil. Zdaj se pripravljam na drugo ploščo, sicer pa nameravam še letos zgraditi objekt do tretje gradbene faze. Zdaj me najbolj skrbi kritina. Po njej je povsod veliko povpraševanje in bojim se, da bom imel zaradi tega precej težav.«

»In kaj lahko svetujete graditeljem?«

»Kdor razmišlja, ali bi se lotil gradnje, ali ne, naj se čimprej odloči. Kdor pa je že odločen, da bo gradil in namerava prihodnje leto začeti, naj že meseca marca začne nabavljati gradbeni material. Če bi na primer jaz šele letos maja začel nabavljati gradbeni material, sem prepričan, da ne bi mogel narediti toliko, kot nameravam.« A. Ž.

KOGP RANJ

Komunalno, obrtno in gradbeno podjetje z n. sol. o.

TOZD Opekarne Kranj, b. o. Stražišče, Pševska 18

Obvestilo graditeljem!

Na enem mestu vam nudimo po konkurenčnih cenah in hitro dobavo celoten izbor gradbenega materiala:
- vse vrste opečnih in betonskih izdelkov
- vse vrste betonov in gramoza
- izolativne materiale — tervol, kombi plošče, stiropor
- apno in cement
- opečni in montažni strop »NORMA«
- vogalnike, opečne tuljave, dimnike, strešnike

Po telefonskem dogovoru vam pošljemo predračun tudi po pošti.
Prodajno mesto in informacije TOZD Opekarna Kranj, Stražišče, Pševska 18, tel: 21-140 ali 21-195

Se priporočamo!

PRI NAS DOBITE VSE ZA VAŠ NOVI DOM!

Kokra KRANJ

— pohištvo za vse namene, talne obloge, zavese v salonu pohištva v veleblagovnici Globus
— ploščice, kopalnice, vodovodne armature, belo tehniko in kuhinje v pravkar prenovljenem salonu kuhinj in kopalniške opreme DEKOR, Koroška cesta 35.

globus

PREDEN SE ODLOČITE ZA NAKUP, OBIŠČITE NAS!

murka

V SALONU POHIŠTVA MURKA Lesce

vam nudimo vse vrste pohištva priznanih proizvajalcev: Marles, Brest, Meblo, Gorenje, Svea, Oriolik Savinja . . .

Na zalogi (s takojšnjo dobavo) imamo 4 različne vrste kuhinj, razno drobno kosovno pohištvo, jogije, nekaj vrst spalnic, mize, stole ter talne obloge.
Za vse pri nas kupljeno pohištvo je prevoz brezplačen, prav tako tudi montaža, razen za kuhinje.

Obiščite nas ali nas pokličite po tel. 75-261.

NEKATERI SO ZA VROČE... ...TUDI POZIMI!

Peči na trda goriva, posebnost — peči — kamini na potrošniško posojilo, ogrevala vseh vrst, pribor, strokovna postrežba in prevoz do 15 km brezplačen.

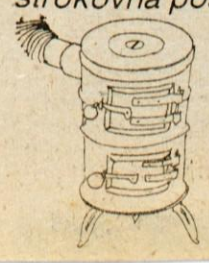

Vse ugodnosti do 6. 10.
- *ITPP Ribnica*
- *INŠTALACIJE Škofja Loka*
- *GPG Grosuplje*

ASTRA Blagovnice Bežigrad, Kranj, Jama

beltop UMIRJA LES

(da okna in vrata bolje tesnijo)*

Glavna naloga stavbnega pohištva je, da varuje notranjost stavb pred škodljivimi zunanjimi vplivi, da ne prepušča vlage, dežja, vetra, mraza. Zaradi tega morajo okna in vrata dobro tesniti.
Les je naraven material, splet mikroskopskih cevastih vlaken. Les je torej porozen in zato občutljiv za vplive vlage. Z naraščanjem vlažnosti v okolju narašča tudi vlažnost lesa in les nabrekne. In obratno: ko vlažnost lesa pada, se les krči. Temu »dihanju« lesa pravimo dimenzijska nestabilnost.
Bistven pogoj za les stavbnega pohištva vgrajenega v hišnih fasadah, je omejeno, časovno zadrževano »dihanje« lesa. To preprosto dosežemo z zaščitnim premazovanjem.

beltop lak lazurni premaz za les daje nove možnosti za temeljito zaščito lesa. Z zmanjševanjem nabrekanja in krčenja povečuje dimenzijsko stabilnost oken in vrat.
Premazan les bolje tesni in tako pomaga varčevati energijo. Premaz odbija vodo, se ne lušči in ne poka, zato je trajnejši. Les, zaščiten z **beltop**-om, je stabilnejši, mirnejši, trajnejši, lepši.
beltop ima pred lazurami še druge prednosti:
- ne kaplja s čopiča;
- je obstojnejši in trajnejši;
- daje polnost izgleda s svilenim sijajem;
- obnavlja tudi postaran lazurni premaz.

Naši strokovnjaki vam bodo z veseljem posredovali vse podrobnosti o novem lak lazurnem premazu **beltop**
Informacije dobite v vseh specializiranih trgovinah ali prodajno informativni službi Belinke (tel. 061/314-177).

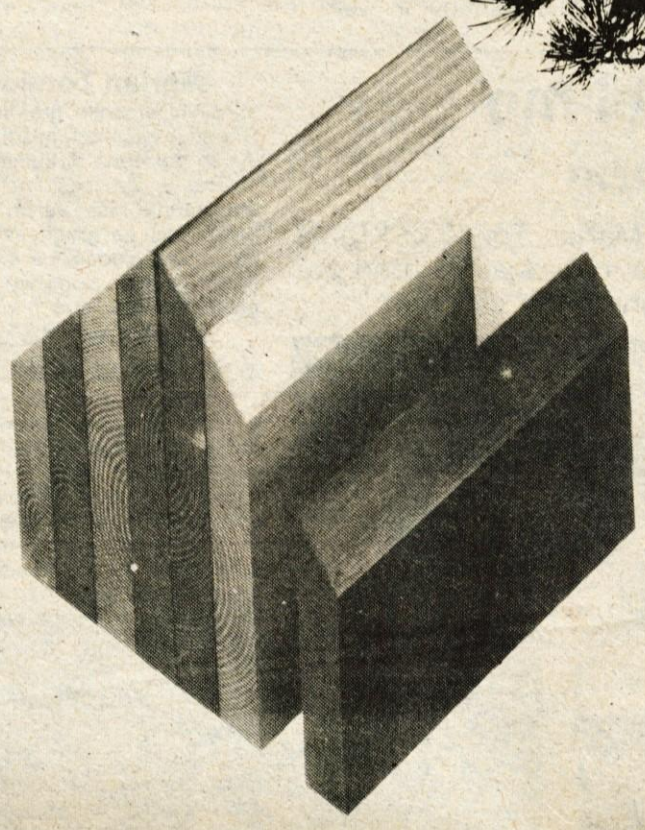

belinka

moj odnos do lesa

KMETIJSKA ZADRUGA ŠKOFJA LOKA

Graditelji!

Po konkurenčnih cenah vam nudimo gradbeni material
- za investicije v kmetijske objekte
- opremo za gradnjo hlevov, silosov in podobno
- investicije za individualno gradnjo
- investicije za zadružno gradnjo

OSTALO

- komplet reprodukcijski material za kmetijstvo
- krmila, gnojila, zaščito
- stroji in kmetijska mehanizacija

POSLOVALNICE:

Trata, Selca, Češnjica, Zali log, Poljane, Lučine, Sovodenj, Spodnji trg v Škofji Loki

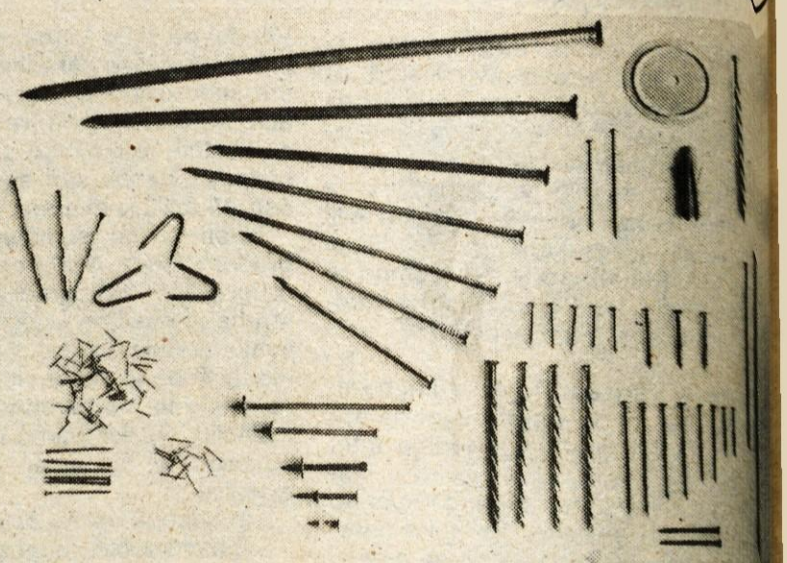

TO ZARJA Jesenice prodaja veliko izdelkov, ki so plod kooperacije z obrtniki. Danes vam predstavljamo zares veliko izbiro gradbenih in specialnih žičnikov, ki so v prodaji v trgovini DOMOPREMA na Titovi 1 na Jesenicah. Vse informacije za individualni in družbeni sektor dobite tudi po tel. 81-551.

O	S	E	M	D	E	S	E	T
L	E	T						STOL

zavaruje
triglav

SERVISNO PODJETJE KRANJ

Tavčarjeva 45

Delovne enote:
- mizarska
- ključavničarska
- slikopleskarska
- gradbena
- vodoinštalaterska in centralno ogrevanje
- krovsko-kleparska
- električarska

GRADITELJI: VSEGA TUDI NE MORETE NAREDITI SAMI!

Na voljo smo vam s strokovnimi gradbenimi, fasaderskimi, tesarskimi, krovsko-kleparskimi, inštalaterskimi, pleskarskimi, tlakovskimi, mizarskimi in ključavničarskimi uslugami.
Prevzamemo tudi kompletno izvedbo objekta.
Ste se odločili za preureditev podstrešja v bivalne prostore?
Zaupajte jo nam, saj imamo tudi v tem bogate izkušnje!
Oglasite se, pripravili vam bomo konkurenčno ponudbo!
Informacije na tel: 21-282.

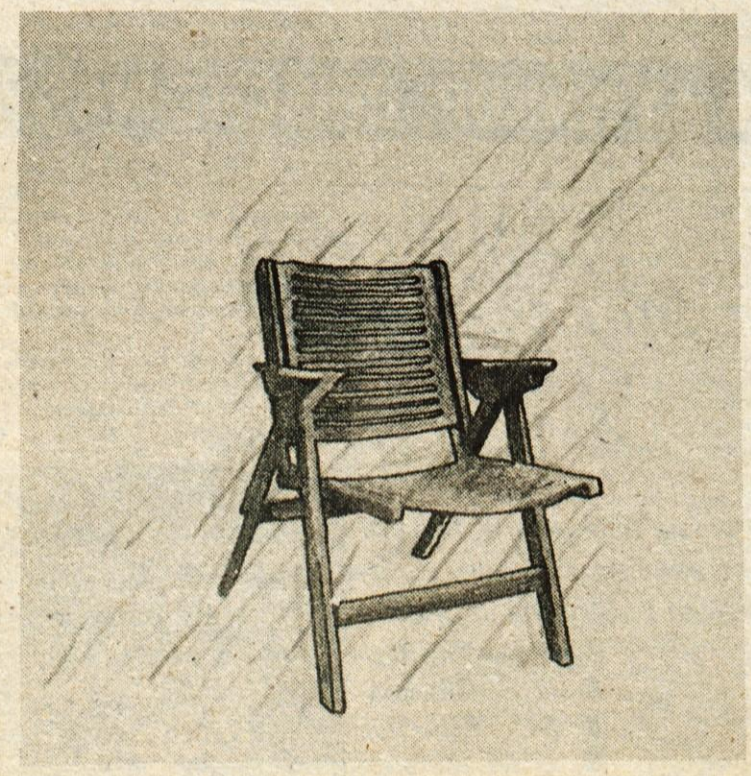

GRADIMO TUDI JESENI

V Metalki na Topniški v Ljubljani, v Domžalah, Kamniku in Ptuju bo v dne do 21. 9. 1984 posebna bogata izbira gradbenega materiala.
Cement, cementne in opečne izdelke, apno, maltiti, zidaki, siporex bloke, termo in hidroizolacijski material, betonske strešnike, betonske cevi, betonske kvadre, dimniške tuljave, schiedel dimnike, marmorne okenske police, tlak, obloge, lepilo za ploščice, fugirno maso, keramične ploščice, betonsko železo, armaturne mreže, strešna okna, kovinske podboje, stavbno pohištvo, žlebove in cevi, parket, kovinska garažna in protipožarna vrata, bencinski in električni mešalci za beton, samokolnice, betonske montažne garaže,
prodajamo za gotovino in gradbene kredite.
Po želji organiziramo tudi prevoz na gradbišče, za nekatere izdelke je dostava zastonj.

Z Metalko sodelujejo: Krka Izolacije Novo mesto, IGM Streš Dobruška vas, Termika Ljubljana, Marmor Hotavlje LIKO Vrhnika, Salonit Brež Siporex Zagorje, EKO Titovo Velenje

metalka

Kovinotehna Celje — Kovinotehna Celje — Kovinotehna Celje — Kovinotehna Celje — Kovi

K FUŽINARJU po peči, radiatorje

Gorenjci blagovnico FUŽINAR na Jesenicah dobro poznamo. Saj že šestnajst let s svojimi tremi oddelki, oddelkom za gospodinjstvo, oddelkom z inštalacijami in orodji ter oddelkom stekla in akustike skrbi za dobro ponudbo in preskrbo Gorenjcev z vsem potrebnim blagom. Prisoten je skoraj na vseh sejmih v Kranju, nase pogosto opozarja v Glasu, še bolj pa kupce, ki prihajajo v blagovnico, priteguje s svojo pestro ponudbo. Tu vedno najdemo kaj zase.

Kot pove dolgoletni poslovodja FUŽINARJA Jože Režek, so letos dobro poslovali. Realizacija prodaje je za več kot še enkrat večja od lanske. Nekaj so seveda pripomogle k takemu rezultatu cene, največ pa prizadevanje tega 11-članskega kolektiva, da so bili ves čas dobro založeni, da je bila ponudba pestra, da je kupec vedno dobil tisto, kar je iskal. Pri nekaterih stvareh se je seveda, kot povsod, zatikalo, toda kdaj pa kdaj so imeli tu naprodaj tudi blago, ki ga je bilo to leto najtežje dobiti in ki je bilo najbolj iskano.

Trenutno izredno dobro prodajajo belo tehniko, pralne stroje, štedilnike raznih proizvajalcev, hladilnike, tudi zamrzovalne skrinje dobe. Veliko ponudbo imajo tudi pri pečeh za ogrevanje: tu so električne peči, termoakumulacijske peči, kamini, štedilniki za etažno ogrevanje, peči za centralno ogrevanje in kot je videti na sliki, imajo tudi lepo izbiro radiatorjev Jugoterm.

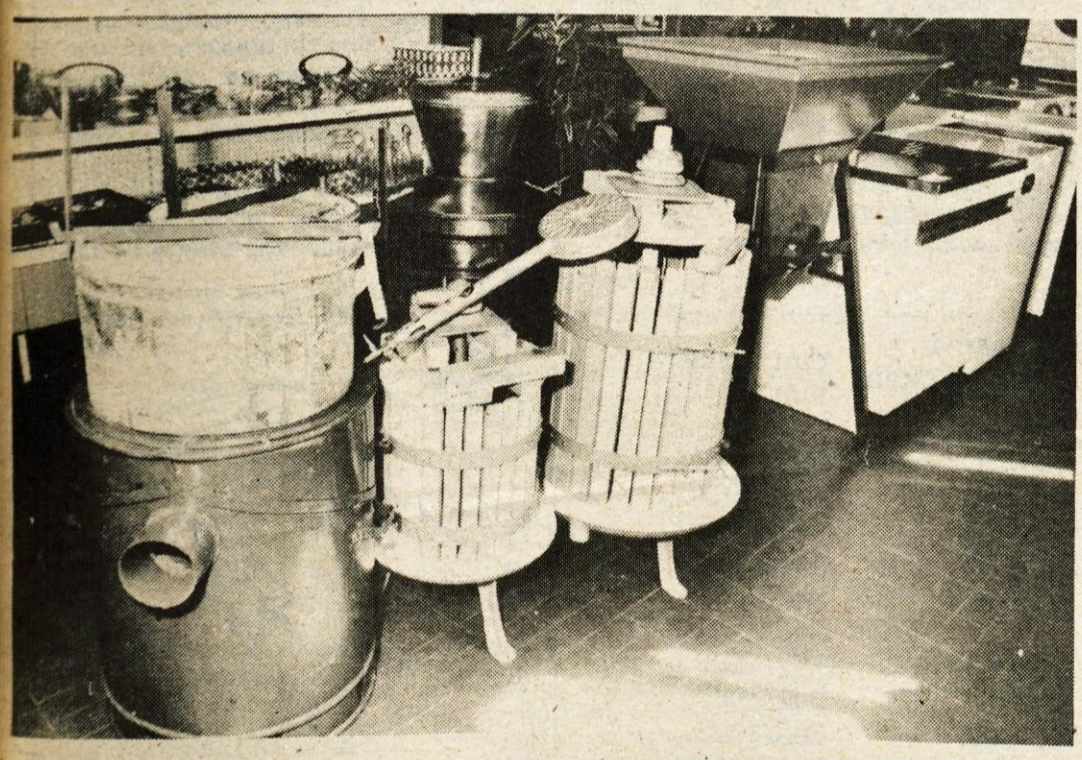

Tudi stiskalnice za sadje in vse za žganjekuho imajo naprodaj pri FUŽINARJU.

Pri FUŽINARJU imajo veliko izbiro radiatorjev Jugoterm.

Malo slabše so pa založeni z inštalacijskim materialom, to pa zaradi znanih nespremenljivih marž. Dobite pa pri FUŽINARJU vedno razne mešalne baterije, bojlerje, sanitarno keramiko, betonske mešalce, razna orodja in podobno.

Zato pa je veliko bolje založen gospodinjski oddelek. Tu imajo bogato izbiro jedilnih servisov, porcelana, stekla, kozarcev in pokrovčkov za vlaganje in vkuhavanje, ki jih gospodinje prav te dni tako zelo iščejo. Lepa izbira je tudi drobnih gospodinjskih aparatov, posode, plastične posode in gospodinjskih pripomočkov, kristala, keramike. Na oddelku akustike pa dobite vseh vrst črno belih in barvnih televizorjev, veliko izbiro kaset in plošč.

Čas spravila sadja je tu in seveda tudi žganjekuhe. Pri FUŽINARJU dobite odlične stiskalnice za stiskanje sadja, mline za mletje sadja, kotle za kuhanje žganja in, seveda, tudi pletenke za shranitev dragocene kapljice.

Pri FUŽINARJU že vsa leta delajo deljeno, tako da je trgovina odprta od 8. do 12. ure in popoldne od 16. do 19. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure. Ob koncu meseca, ko bomo prešli spet nazaj na stari čas, bo trgovina popoldne odprta spet po starem, od 15. do 18. ure.

KOVINOTEHNA ● KOVINOTEHNA ● KOVINOTEHNA ● KOVINOTEHNA ● KOVINOTE

V OPREMO Mengeš po kolektorje in vse potrebno za ogrevanje hiše na sončno energijo

Tudi Opreme, mlajše in večje poslovalnice Kovinotehne v Mengšu, našim bralcem ni treba več posebej predstavljati. Velikokrat smo že pisali o njej, o njeni bogati ponudbi in mnogi ste postali njeni stalni kupci. Saj ste marsikaj, kar ste kdaj zaman iskali po vsej Gorenjski, našli prav tu.

Pa naj vas vseeno še enkrat spomnimo, kje v Mengšu najdete Kovinotehnino Opremo. Če prihajate v Mengeš z gorenjske strani, zapeljite pri semaforjih kar naravnost, tja, kjer stoji poslovno-stanovanjski blok in spodaj je tudi samopostrežna trgovina, lekarna, banka, kavarna in bife. Zadnja, na spodnem vogalu, je Oprema. Veliko parkirnega prostora ima in ne bo težav z nakladanjem blaga.

Nekako v dva osnovna prodajna programa bi lahko razdelili Opremo: v gospodinjski oddelek in oddelek orodij in inštalacij. Ne bi mogli reči, kateri je bolj založen.

Gospodinje bodo na svojem oddelku našle vse za gospodinjstvo, od bele tehnike do kristalnih kozarcev, od šivalnega stroja do ure.

Pa pojdimo lepo po vrsti. Bogata je tu izbira posode, keramike, stekla, priborov, ki jih iščejo gostinci, lestencev, drobnih gospodinjskih aparatov, sesalcev za prah vseh vrst in znamk, vse vrste plastičnih posod za kuhinjo, za vrt. Tu dobite tudi rezervne dele za gospodinjske aparate. Veliko je tu iskane bele tehnike: navadni hladilniki, hladilniki, ki imajo polovico prostora namenjenega hlajenju, polovico pa zamrzovanju jedil, štedilniki, električni, plinski, na trda goriva, trajnožareče peči, kamini, električne peči, termoakumulacijske peči, električni radiatorji, peči za centralno kurjavo, radiatorji, etažne peči in podobno.

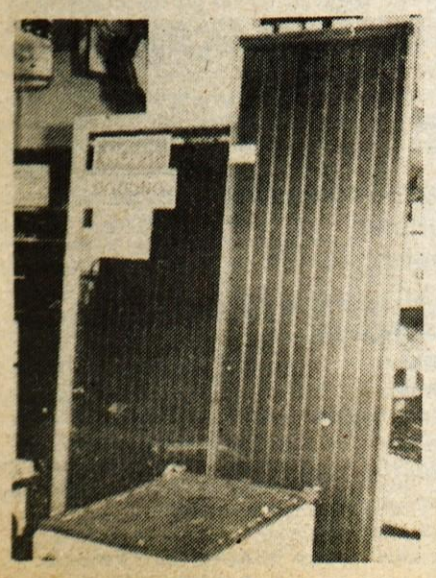

Te dni v Opremi posebno ugodno prodajajo kolektorje za sončno ogrevanje.

Dobro so založeni tudi s televizorji, črno belimi in barvnimi. Njihova posebnost pa so televizijske antene: za vsa področja in vse programe jih dobite.

Na oddelku inštalacij in orodij pa dobite vse potrebno za centralne kurjave, vodovodne inštalacije, elektroinštalacijski material in razna orodja, od ročnih do električnih strojev.

Tu je moč dobiti tudi vso opremo za kopalnice, od ploščic, sanitarij, do kopalne kadi in toaletne omarice.

Kupci radi prihajajo sem tudi po drobna orodja kot so orodja za hobije pa tudi orodja za obrtnike: žage, kladiva, vrtalni stroji, brusilke, klešče, razni ključi in podobno.

Tudi vrtičkarji in sadjarji bodo dobili marsikaj zase: motorne kosilnice, škarje za striženje žive meje, škarje za travo in podobno.

Kot posebno ponudbo pa imajo prav te dni kolektorje, bojlerje in vse drugo potrebno za ogrevanje hiše na sončno energijo. Ob stalnih dražitvah vseh vrst energije, kaže, da bo sončna energija, kljub temu, da je danes montaža še sorazmerno draga, postala najcenejša oblika ogrevanja. Zato ne gre muditi te priložnosti, ki jo prav zdaj nudi Oprema in prodaja kolektorje in vse ostalo, kar sodi zraven, po ugodnejših cenah.

Ne moremo reči, da pri Opremi dobite prav vse. Poslovodja Opreme Rafko Urbancl pošteno pove, da je največje povpraševanje po zamrzovalnih skrinjah in omarah, po elektromotorjih in kablih. Vedno jih res ni dobiti, od časa do časa mu pa le uspe, da to blago dobi in zadovolji kupce. Predobro se zavedajo vsi delavci v trgovini, da se le zadovoljen kupec rad vrača.

Poslovalnica Kovinotehne OPREMA v Mengšu je odprta non-stop, od 7. do 19. ure, ob sobotah pa od 7. do 12. ure.

K TEHNIKI v Mengeš po barve, orodja, izolacije, cevi, betonsko železo, dimnike

V Glasu smo že pisali o tej mali trgovinici Kovinotehne, poslovalnici TEHNIKA v Mengšu na Blejčevi cesti, kjer že od leta 1969 prodajajo kolesa in dele za kolesa, okovje, profilno železo, žičnike in vijačno blago, pocinkano pletivo za ograje, osnovni gradbeni material, betonske mešalce, material za kanalizacijo, poljedelsko orodje in čistila in barve.

Pred leti, ko so na dvorišču pridobili večji skladiščni prostor, so se še bolj posvetili gradbenemu materialu. Tako tu danes dobite betonsko železo, profilno železo, armaturne mreže, izolacijski material, dimnike vseh vrst, ves Schiedlov program in podobno. Cementa je tudi pri njih zelo primanjkovalo, toda sem in tja so ga le dobili, da je bilo za najnujnejše potrebe strank. Zidne opeke pa ne prodajajo, ker je tu blizu Opekarna Mengeš.

So pa zato odlično založeni z barvami. Trenutno imajo na zalogi vseh barv sadolinsa in lesotona, ki je tudi zelo kvalitetno sredstvo za zaščito in obarvanje lesa. Ta teden pričakujejo tudi avto lake.

Dobro so založeni tudi s poljedelskim orodjem, motikami, grabljami, vilami, lopatami in samokolnicami.

Na policah je videti tudi žičnike vseh vrst in velikosti ter velike kovane tesarske sponke.

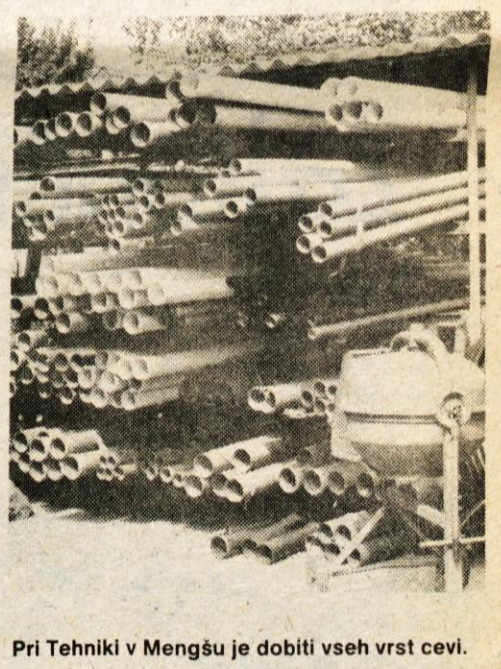

Pri Tehniki v Mengšu je dobiti vseh vrst cevi.

Na dvorišču so vzorno zložene cevi za vodo. Pri Tehniki v Mengšu je trenutno dobiti gumijaste cevi, plastične in alkatern cevi. Vodovodne cevi imajo le večjih dimenzij. Črne cevi za centralno kurjavo pa imajo vseh vrst, razen najmanjših, 3/8 cole.

Dobro so založeni tudi z izolacijskim materialom: stiroporom, perlitom za fasade, tervolom in siporexom.

Kot pove poslovodkinja Ina Malus, prihajajo v njihovo trgovino zelo pogosto tudi Gorenjci iz okolice Kranja, največ pa z Brnikov, od Kamnika, Vodic, Smlednika in pa, seveda, od Domžal. Svoj parkirni prostor imajo nasproti trgovine, ob cesti, za večje nakupe pa lahko kupci svoje vozilo zapeljejo kar na dvorišče.

Poslovalnica Kovinotehne TEHNIKA Mengeš je odprta vsak dan od 7. do 19. ure, ob sobotah pa od 7. do 12. ure.

Tehnika Mengeš posebno slovi po dobri založenosti z barvami.

JELOVICA

plus k

DODATNO MONTAŽNO STEKLO »PLUS K«

Znano, je da skozi okna uhaja od 30 do 60 % toplotnih izgub hiše, odvisno pač od starosti hiše, vrste in kvalitete gradnje, od izolativnosti uporabljenih materialov, vrste oken itd. Dobra polovica omenjenih energetskih izgub nastopa zaradi prehoda toplote skozi materiale — steklo (transmisijske izgube), slaba polovica zaradi gibanja zraka skozi okenske pripire, reže, (konvekcijske izgube). Vendar je delež slednjih izgub vse manjši (razmerje ponekod že 3:1), saj so nova okna vse kvalitetneje zatesnjena, na razpolago je vrsta dodatnih tesnilnih trakov, profilov, kitov.

Zamisliti se moramo nad dejstvom, da je vse premalo narejenega na področju zmanjšanja transmisijskih izgub!

V Jelovici smo pripravili program dodatnih stekel »plus k«, s katerim dosežemo izboljšanje koeficienta toplotne prehodnosti k, in sicer za 20 % v odnosu na obstoječa dvosteklena vgrajena okna. To pa predstavlja približno 15 % zmanjšanja energetskih stroškov zaradi okenskih površin.

Prednosti sistema plus k:

— zaradi izboljšane toplotne izolacije prihranek na kurjavi (150—300 l kurilnega olja ali okrog 500 kg premoga ali 1 do 2 kub. m drv ali cca. 2000 kWh električne energije na kurilno sezono za celotno hišo),

— enostavna montaža (sistem »naredi si sam«),

— višja temperatura notranjega stekla in s tem zmanjšanje rosenja oziroma kondenza (podaljšanje trajnosti gradbenih elementov in zdrava klima),

— zaradi višjih temperatur okenskih stekel ugodnejše počutje v prostoru, hkrati pa lahko zaradi tega znižamo temperaturo v prostoru za 1° C in s tem dodatno prihranimo 5—6 % stroškov ogrevanja,

— preverjeno v praksi,

— ne moti estetskega izgleda okna, saj je komaj opazno.

Zlasti je dodatno steklo primerno in nujno za večja okna v bivalnih prostorih, saj so tam toplotne izgube največje. Pred montažo je potrebno preveriti kvaliteto oziroma funkcionalnost okenskega okovja, zlasti kotnega ležaja in spone ter škarij, saj bodo ti elementi sedaj dodatno obremenjeni (5 do 15 kg odvisno od velikosti okna).

Če bivate v III. klimatski coni Slovenije oziroma Jugoslavije, je dodatna toplotna izolacija nujnost.

Sistem »plus k« je prilagojen vsem programom oken Jelovice (tudi nekdanjemu Jelovica super, torej sanaciji), dimenzijsko usklajenost z okni drugih proizvajalcev mora kupec preveriti.

Modularna dimenzija oken v cm	dim. »plus k« v mm
80/140	592/1167
100/140	792/1167
120/140	992/1167
140/140	1192/1167
180/140	947/1167, 947/1167
100/180	792/1567
80/220	592/1967
100/220	792/1967
140/220 DK	947/1967

NAVODILO ZA MONTAŽO »PLUS K«

Okensko krilo snamemo z okenskega okvirja tako, da ga dvignemo iz spodnjega kotnega ležaja, ga vzporedno z okvirjem stresemo, da se zgoraj sposti škarje od vodila škarij. Krilo položimo na ravno podlago. Dodatno montažno steklo »plus k« očistimo in položimo na krilo tako, da leži nazobčani del plastičnega okvirja stekla na zasteklitveni letvici. Steklo poravnamo in simetrično porazdelimo pritrdilne elemente, katere z vijaki privijemo na krilo, s podložki izravnamo morebitna odstopanja debelin zasteklitvenih letvic in plastičnega okvirja dodatnega stekla.

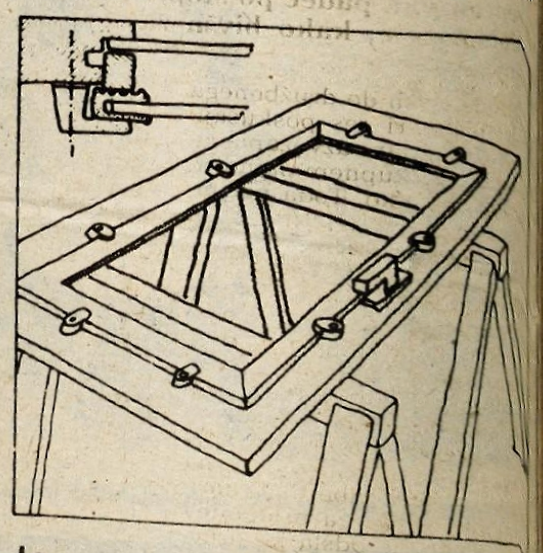

JELOVICA

lesna industrija, 6422
ŠKOFJA LOKA, Kidriče
va 58, tel: 064-361

za končno obdelavo

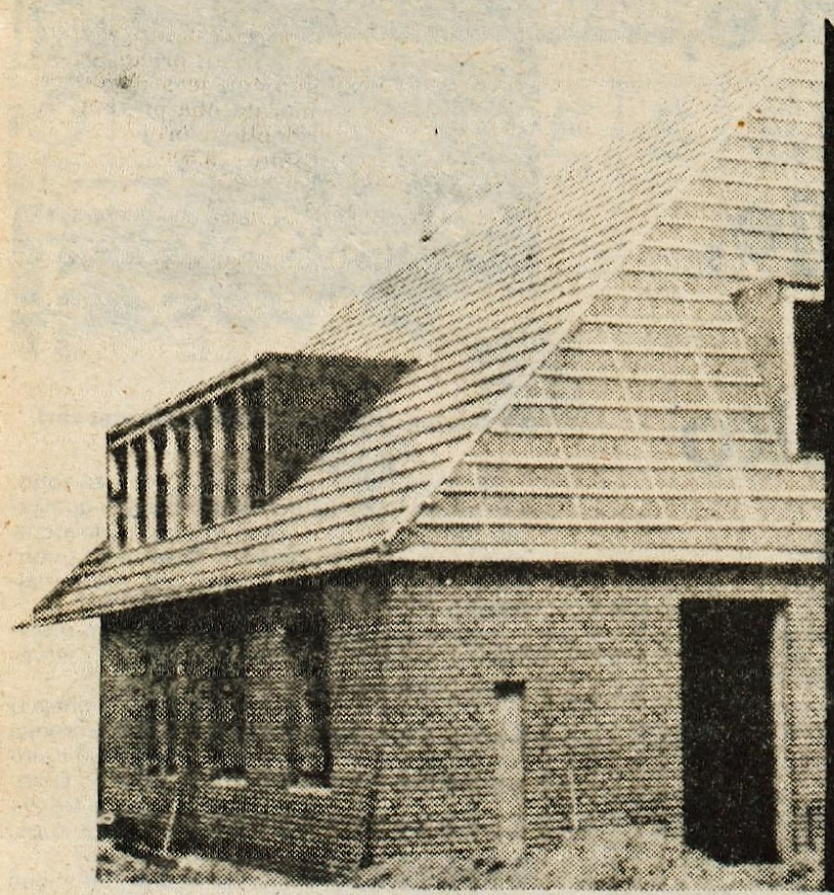

. . . tal, zidov in stropov vaše hiše

NIVEDUR
vodoodporna lepila za keramične ploščice

VIADUR
izravnalne mase za betonske pode

VILAPLAN
izravnalne mase za strop in steno

NIVELAN
tankoslojni ometi za montažne hiše

HIDROZAN
masa za vodotesnost

VEZUR
montažni hitrovezni cement

BARVIT
za barvanje in pleskanje notranjih zidov — sten

MAXI-LAK pokrivno premazno sredstvo na osnovi alkidnih smol za zaščito kovin in lesa.

CINKARNA CELJE

Za graditelje hiš, vikendov in adaptacijo starih hiš, priporočamo umetno kovane izdelke: okovje za vrata, vrtne, balkonske in stopniščne ograje, stojala za dežnike, stenska ogledala, obešalnike, stenske in stropne svetilke in druge dekorativne ter praktične izdelke (primerne tudi za darila). Vse naštete izdelke lahko kupite ali naročite v naši trgovini v Kropi, ki je odprta vsak dan od 8. do 14. ure, v sobotah pa od 9. do 12. ure. Informacije dobite tudi po tel. (064) 79-481.

ŪKO
UMETNOKOVINSKA OBRT KROPA, p. o.

KIT — Kmetijsko živilski kombinat Gorenjske, Kranj
TOZD KOMERCIALNI SERVIS, KRANJ, n. sol. o.
Skladišče gradbenega materiala
HRASTJE, tel. 26-371

GRADITELJEM!

Po konkurenčnih cenah vam nudimo gradbeni material:

- **stavbno pohištvo INLES — OKNA INOVAK,**
- **parket,**
- **cement,**
- **hidrirano apno,**
- **Schiedel — YU — dimnik,**
- **modelarno opeko,**
- **strešno opeko,**
- **kombi plošče,**
- **betonske mreže in betonsko železo,**
- **betonske mešalce 100 litrov,**
- **ostali gradbeni material.**

Kranj — V četrtek, 13. septembra, popoldne je voznik Franc Prudič iz Ljubljane peljal od Ceste talcev proti Cesti 1. maja, vendar ga je pri kotlarni zaradi neprimerne hitrosti začelo zanašati, z odbijačem je oplazil avtomobil iz nasprotne smeri, nato pa ga je zaneslo s ceste v drevo tik ob pločniku. V nesreči je bil sopotnik Viktor Haller iz Hrastnika lažje ranjen, na avtomobilu pa je škode za 82.000 din. — Foto: F. Perdan

Nobene koristi od padca po stopnicah

Ne pretep, ampak padec po stopnicah — Poškodbe na bivši ženi naj bi dokazovale, kako bivša zakonca potrebujeta vsak svoje stanovanje

Da bi hitreje prišli do družbenega stanovanja, nekateri res poskušajo vse. Že res, da, kadar razvezana zakonca ostaneta v skupnem stanovanju, življenje ni lahko. Toda načini, kako si pomagamo iz zadreg, so različni. Žal so nekateri celo navzkriž z zakoni.

Pred krátkim se je pred sodiščem zaključila taka zadeva — razvezana zakonca v skupnem stanovanju. Ne glede na to, da so bili odnosi med njima slabi tudi po razvezi, pa sta vseeno našla skupen jezik. Ko je ona slučajno padla po stopnicah in se kar pošteno potolkla, sta prišla na misel, da bi se poškodbe dale koristno uporabiti v bitki za pridobitev stanovanja. Takoj je odšla k zdravniku, da ji je na podlagi poškodb napisal zdravniško spričevalo, kot vzrok pa je bivša žena navedla, da jo je pretepel mož. Pretep je slikovito opisala tudi v kazenski ovadbi. Bivši mož naj bi jo udaril v obraz, vlekel za lase, na tleh obrcal ter ji še grozil z nožem. Treba pa je povedati, da je žena lahko tako slikovito prikazala pretep, saj je imela tovrstne izkušnje iz zakona. Na tožilstvu so jo opozorili, da je lahko za krivo ovadbo kaznovana, vendar je vztrajala, da se je to res zgodilo tega in tega dne. Na sodni obravnavi pa se je izkazalo, da ni bilo nobenega pretepa, pač pa je ženska nesrečen padec po stopnicah v dogovoru z bivšim možem izkoristila, da bi imela kakšne prednosti pri reševanju svojega stanovanjskega problema. Sodišče je ocenilo, da je šlo v tem primeru le za enkraten spodrsljaj in je obdolženi prisodilo kazen za krivo ovadbo v višini treh mesecev pogojno za dve leti.

Varna hoja v gore

Znanje lahko premaga nevarnosti

Gora si ni moč zamisliti brez nevarnosti. **Subjektivne nevarnosti** izvirajo iz planinca samega kot posledica neznanja, nezadostne opreme in podcenjevanja nevarnosti na turah v gorskem svetu. **Objektivne nevarnosti**, med katere prištevamo zlasti vihar, snežni metež, neurje z dolgotrajnimi nalivi in nevarnostjo strele, snežne in kamnite plazove ter občutne padce temperature z neprodirno meglo in zahrbtnim poledom, pa so stvar narave in zato lahko zadenejo vsakega obiskovalca gora. Takšnih nevarnosti se lahko planinec ubrani le s strokovnim znanjem in dolgotrajnim opazovanjem naravnih pojavov. Nasploh si mora prizadevati, da vse nevarnosti spozna in jim postane kos.

Na nekatere objektivne nevarnosti v gorskem svetu so opozorili že objavljeni sestavki sproti. Današnji zapis pa predstavlja posebej nevarnosti zaradi vremenskih pojavov.

Planinec mora upoštevati, da se temperatura na vsakih 100 m višine zniža za 0,5 do 1° C. To pomeni, da je na naših najvišjih vrhovih vsaj za 10 do 15° C hladneje kot v dolini. **Pomembno je vedeti, na kateri višini je pri določenih vremenskih razmerah temperatura 0° C;** takrat namreč tam prehaja dež v sneg in mokre skale se prično pokrivati s požledom. Ob poletnih vremenskih preobratih sneži do nadmorske višine 1500 metrov in še nižje.

Za mraz velja, da ga obiskovalci gora poleti podcenjujejo, pozimi pa precenjujejo. Tudi poleti morajo imeti na izletih v visokogorje v nahrbtniku dovolj rezervnega perila in tople obleke. **Mraz je namreč najbolj nevaren ob premočeni obleki pri prekoračitvi zmrzišča.** Učinek mraza večkratno stopnuje veter, zato naj se planinec v mokri obleki izogiblje grebenov in odprtih vzpetin.

Vdor mrzlega zraka poleti lahko povzroči, da planincu zmrznejo udi ali njihovi deli; **krvni obtok pospeši z gibanjem, gnetenjem in drgnjenjem ozeblih delov telesa.** Mraz je torej nevaren zaradi poslabšanih razmer na poti in slabega vpliva na človekovo telo, saj preveliko oddajanje toplote hitro povečuje občutek utrujenosti in vodi k izčrpanosti. **Nič manj nevarne niso nenadne otoplitve;** zelo topel veter lahko povzroči zlasti pozimi in spomladi gnil led in sneg, plazove in zapadno kamenje, planinca pa lahko navda z otopelostjo in utrujenostjo.

Poleti prinašajo hitre spremembe vremena posebno **nevihte**, med katerimi **planinca najbolj ogroža nevarnost strele.** Le-ta je večja v skali kot v snegu in ledu. Znak, da bo vsak hip treščilo, je mravljinčenje kože na glavi, ježenje las in brenčanje kovinskih predmetov. Planinec se mora takoj umakniti z vse odprtih vzpetin in točk, kamor rado trešči; celo v votlinah z vlažnim ilovnatim dnom ni varno.

Jeseni, ko nastaja megleno morje, je dobro vedeti, na kateri višini ni več megle. **Če se megla spušča, bo izginila,** če se dviga, pa se zgoščuje in lahko nastanejo padavine. Poleg tega megla otežuje orientacijo; posebno težko se je znajti na kotanjastih visokih planotah — podih, ledenikih in snežiščih. Človek se namreč brez orientacijskih pripomočkov giblje v takih razmerah v krogu! Pomagajo lahko le dobro planinska karta, kompas, višinomer in znanje.

Poslabšane vremenske razmere lahko povzroče telesno in duševno oslabitev pa celo izčrpanost. **Preutrujen planinec zgubi zanesljiv korak,** razen tega pretirano zaznava težave in nevarnosti, lahko pa postane tudi malodušen do vsega, kar se okrog njega dogaja. Takšna stanja lahko povzroče ob vremenskih preobratih splošno podhladitev in smrt planinca. Zato se mora vsak obiskovalec gora zavedati, da **planinski izleti zahtevajo določeno telesno in duševno kondicijo,** katero si bo pridobil in zadržal z redno vadbo ter upoštevanjem splošno veljavnega pravila — od skromnega k zahtevnejšemu, od nizkega k višjemu!

S. Saje

NESREČE

UMRLA ZA POSLEDICAMI NESREČE

Kranj — V soboto, 15. septembra, je v Kliničnem centru za posledicami prometne nesreče umrla Frančiška Zavrl (roj. 1907) iz Lahovč. Nesreča se je pripetila 1. septembra zjutraj na regionalni cesti med Lahovčami in Nasovčami. Zavrlova se je pripeljala s kolesom po poljski poti, pri vključevanju na regionalno cesto pa se ni dovolj prepričala, če je prosto. Zapeljala je na cesto prav tedaj, ko je iz smeri Mengša pripeljal tovorni avtomobil, vozil ga je Zdravko Pintar iz Ljubljane. Kljub temu, da je voznik tovornjaka skušal nesrečo preprečiti, je trčil v zadnje kolo, tako da je Zavrlova padla in hudo ranjena obležala.

MOTORIST HUJE RANJEN

Škofja Loka — V križišču regionalne in Kidričeve ceste v Lipici se je v soboto, 15. septembra, ob 7.30 pripetila prometna nezgoda zaradi izsiljevanja prednosti. Voznik tovornega avtomobila Alojz Žitnik iz Škofje Loke je peljal po Kidričevi cesti od železniške postaje proti Lipici. Pri vključevanju na regionalno cesto je izsilil prednost vozniku motornega kolesa Viktorju Mezgu iz Škofje Loke. Motorist je sicer skušal trčenje preprečiti, vendar se tovornjaku ni mogel izogniti. Huje ranjenega so prepeljali v Klinični center.

VOZNIK UTONIL V JEZERU

Bled — V soboto, 15. septembra, ob 20. uri se je pripetila na Kidričevi cesti huda nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Branimir Mučič (roj. 1966) z Bleda je peljal proti kampu Zaka, v ostrem nepreglednem ovinku pri sodniškem stolpu ga je zaneslo s ceste po pobočju in v jezero. Oba sopotnika Janez Kodrič in Damjan Kodrič z Bleda sta se uspela skozi razbito okno na desnih vratih potegniti iz potopljenega avtomobila, enako je poskušal tudi voznik Mučič, vendar pa ga na površje ni bilo. Ko so čez kakih 20 minut s traktorjem potegnili avtomobil iz vode, Mučiča v avtomobilu ni bilo. Zato so organizirali iskanje s tremi potapljači, ki so ga našli na dnu jezera v globini kakih 6 metrov nedaleč od kraja, kjer je potonil avtomobil.

PREKRATKA VARNOSTNA RAZDALJA

Kranj — V četrtek, 13. septembra, ob 18.20 se je na Kokrici pripetila prometna nezgoda zaradi prekratke varnostne razdalje. Voznik osebnega avtomobila Karl Sajovic (roj. 1946) iz Predoselj je peljal za osebnim avtomobilom, ki ga je vozil Dragoslav Bizjak iz Tržiča. V križišču je Bizjak s Ceste na Brdo nameraval zaviti v desno na lokalno Pokopališko cesto, zato je zmanjšal hitrost. Zaradi prekratke varnostne razdalje pa je od zadaj trčil v njegov avtomobil voznik Sajovic. V nesreči je bil voznik Bizjak huje ranjen in so ga prepeljali v Klinični center, škode na avtomobilih pa je za 130.000 din.

L. M.

OSNOVNE ŠOLE OBČINE KRANJ

OBVEŠČAJO STARŠE, da bo v SOBOTO, 22. SEPTEMBRA 1984 od 8. do 12. ure v vseh centralnih, samostojnih in podružničnih šolah občine Kranj

VPISOVANJE
šolskih novincev za šolsko leto 1985/86.

Vpis je obvezen za vse otroke, rojene leta 1978. in za otroke, rojene do konca februarja 1979. leta.
K vpisu pripeljite otroka in prinesite njegov izpisek iz rojstne matične knjige ter enotno matično številko.

Osnovna šola
DAVORIN JENKO
Cerklje na Gorenjskem

Oglašamo prosta dela in naloge

SNAŽILKE
za nedoločen čas s polnim delovnim časom in

POMOČNICE
v kuhinji s polovičnim delovnim časom do 17. 3. 1985.

Za večjo prometno varnost

SPV

Traktor

Vožnja s traktorjem je urejena tudi v prometni zakonodaji. Ob uporabi priključkov pa postane traktor tudi delovni stroj. Zato mora vsak, ki s traktorjem upravlja, opraviti preskus znanja o varnem delu s traktorjem in njegovimi priključki. Člen 114. zakona o varnosti cestnega prometa pa še pravi, da lastnik oziroma imetnik pravice uporabe vozila na motorni pogon ne sme vozila izročiti v upravljanje osebi, ki nima takega preskusa znanja. V členu 43 in 44 je zapisano, da se sme na traktorju poleg voznika peljati še druga oseba le, če je vgrajen še drugi sedež, vpisan pa mora biti tudi v prometnem dovoljenju. Na priklopniku ali na tovoru priklopnika, ki ne presega višine kesona, se sme sede voziti do pet oseb. Ne na traktorju ne na priklopniku pa ne smejo biti osebe, ki so pod vplivom alkohola. Tako kot druga motorna vozila morajo biti tudi traktor in njegovi priključki za vožnjo v prometu brezhibni, še posebej pa to velja za zavore, luči in smerne kazalce.

Na traktor ali traktorske priključke praviloma ne sodijo starejše osebe in otroci, saj so le-ti najpogostejše žrtve nesreč.

Mrak

S SODIŠČA

Trgovanje s kavo

V enem letu je S. Ašanin preprodal več kot 2 toni nepražene kave, J. Sosič pa okoli pol tone — Za oba zaporna kazen in odvzem premoženjske koristi

Kranj — Na enotno kazen eno leto in pet mesecev zapora je bil pred temeljnim sodiščem v Kranju obsojen 27-letni Svetislav Ašanin zaradi nedovoljene trgovine ter pomoči pri tem dejanju, Novica Sosič, star 24 let, pa zaradi istih dejanj na 7 mesecev zapora. Obema se odvzame s kaznivim dejanjem pridobljena premoženjska korist in sicer Ašaninu 425.500,00 novin din, Sosiču pa 109.000,00 din.

Ašanin je doma iz Peči, že nekaj časa pa stanuje v Kranju. Vse od leta 1980, ko je odslužil vojsko, ni iskal redne zaposlitve. Kljub temu si je lani kupil nov renault 18, za katerega, kot je trdil pred sodiščem, si je denar sposodil. Očitno pa mu je denar dotekal z nedovoljeno prodajo kave. Samo od marca lani do konca marca letos je namreč Ašanin nakupil v Kranju najmanj 1064 kg surove kave, skupaj s Kelmendi Naserjem pa še 1063 kg po povprečni ceni 900 din za kg. Kava je lepo zapakirana potovala na različne naslove sorodnikov in znancev na Kosovo in v Črno goro, kjer jo je nato Ašanin sam ali pa s pomočjo Kelmendija prodajal najmanj po 1200 din za kg. Pri več kot dveh tonah tako preprodane kave si je neupravičeno prislužil za več kot 42 milijonov starih din premoženjske koristi. V enem letu je tako poslal več kot sto paketov, v katerih je bilo od 6 do 14 kg kave, le za 23 paketov se je ugotovilo, da so bili v njih pralni praški in oblačila.

Novica Sošič je prav tako v Kranju od različnih prodajalcev kupil najmanj 510 kg kave in jo pošiljal v Črno goro na različne naslove. Pri tem je tako kot Ašanin pogosto uporabil tudi različna sposojena imena odpošiljateljev, da te vrste grosistična trgovina ne bi prišla na dan. Sošič je tako kot Ašanin zakrivil tudi kaznivo dejanje pomoči pri nedovoljeni trgovini, saj je tudi sam pomagal Kelmendiju Naserju pri trgovanju s kavo. Samo v enem dnevu so namreč v Sošičevem stanovanju zapakirali 408 kg kave, ki jo je tja pripeljal Kelmendi Naser, v 30 paketov za Črno goro. Sošič je takšne usluge s pakiranjem opravljal tudi za Ašanina.

Pri odmeri kazni za Svetislava Ašanina je sodišče upoštevalo olajšilno okolnost, da je še mlad, da ni bil še nikoli kaznovan, med obtežilnimi pa je upoštevalo, da je šlo za velik obseg kriminalne dejavnosti, s katero je Ašanin na lahek način veliko zaslužil. V primeri s tem je bil Sošičev delež skromnejši, sodišče pa je moralo upoštevati, da je bil pred dvema letoma že v kazenskem postopku zaradi istovrstnega dejanja, pa je kljub temu še nadaljeval. Razen tega je bil zaposlen pri Varnosti, torej pri organizaciji za varovanje premoženja. Po načelu, da nihče ne more obdržati koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, je sodišče tudi odločilo, da morata oba plačati znesek, enak pridobljeni premoženjski koristi — Ašanin 425.500,00 din, Sošič pa 109.000,00 din. Sodba še ni pravnomočna.

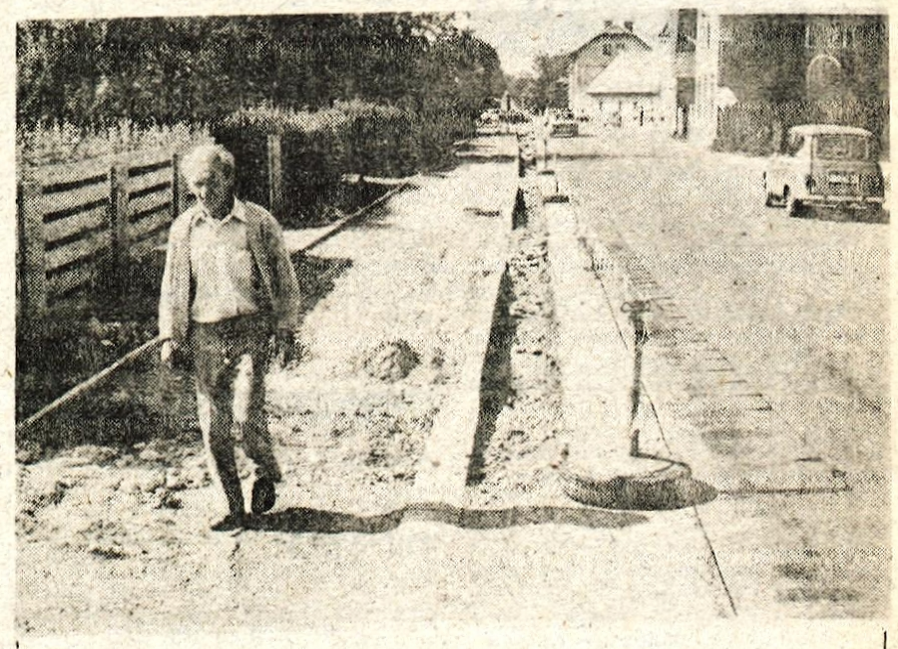

Kranj — Gradnja pločnikov na Cesti Staneta Žagarja na Primskovem se zaradi številnih komunalnih priključkov vleče že vse poletje. Kaže pa, da se bo še, saj so konec preteklega tedna šele začeli kopati za robnike h križišču z Ručigajevo cesto, popraviti pa bodo morali tudi del pločnikov, kjer so robnike vstavili prenizko. — Foto: F. Perdan

okna inles vrata
RIBNICA

Naši telesnokulturni delavci

Goran Valič: Start na prvo mesto

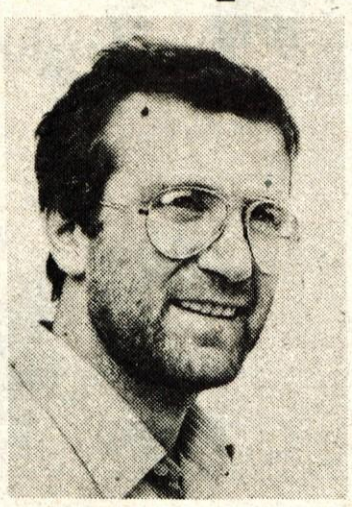

KRANJ — Jeseniška ženska košarka ima bogato košarkarsko tradicijo, saj so bile njihove igralke že večkrat na pragu prve zvezne lige. Nekajkrat so jih pokopale kvalifikacije, drugič pa ni bilo denarja za igranje v višjem tekmovanju. Že nekaj let pa so Jeseničanke med najboljšimi klubi v slovenski ženski košarkarski ligi. V sezoni 1983-84 so med desetimi moštvi zasedle drugo mesto, takoj za zmagovalkami košarkaricami kranjske Save. Jeseniške košarkarice že drugo leto trenira in vodi Kranjčan **Goran Valič**. Goran Valič je igral košarko pri kranjskem Triglavu, igral na Nizozemskem zaradi očetove službe in nato na univerzi Temple v Philadelfiji v ZDA, v drugi ekipi. Po vrnitvi iz Amerike je na šolskem centru v Ljubljani opravil trenerski izpit in sedaj že drugo sezono trenira mlado žensko košarkarsko ekipo na Jesenicah.

»Kakšni so pogoji za delo in vadbo na Jesenicah?«

»Pogoji za delo na Jesenicah so izredni. Treniramo in igramo v telovadnici ŽIC in prepričan sem, da imamo take pogoje kot malokdo. Imamo mlado ekipo v kateri so le štiri članice, mladinke, kadetinje in celo ena pionirka. Od članic so Vuleta, ki je prišla iz Ježice, vrnila se je tudi Vrdovljakova, ki je igrala pri Ježici in potem pri Iliriji in tu sta še domačinki Vaupotičeva in Ulčarjeva. Vse te štiri košarkarice so nosilke igre. Iz mladinske vrste v tem moštvu igrajo Lah, Bartelj in Krznarič ter kadetinje Felc, Bešič, Berus, Smolej, Deretič, Šmitran, Ključevič in pionirka Zrnič.

»S kakšni načrti stopate v košarkarsko sezono 1984-85?«

»Lani smo bili v slovenski ženski košarkarski ligi drugi. Realno lahko pričakujem, da bomo startali v tem tekmovanju za vrh in se tako vmešali za slovenskega prvaka. Leta potem pelje v drugo zvezno košarkarsko ligo. Čeprav smo to prvo mesto planirali šele v obdobju štirih let je velik napredek naših igralk pokazal, da smo prvi lahko že v tej sezoni. Če nam spodleti, to ne bo tragedija, delali bomo naprej in se skušali v višje tekmovanje uvrstiti v naslednjih sezonah. Kot sami lahko vidite, je to mlada ekipa, pred katero je še lepa košarkarska bodočnost.

Za novo sezono smo se začeli pripravljati 13. avgusta in ekipa je zaradi šolskih obveznostih šele sedaj v polni sestavi. Tako sedaj lahko nemoteno vadimo štirikrat tedensko. Startali bomo na prvo mesto in vem, da nam to težko. V ligo se je vrnila močna ljubljanska Ilirija, pa tudi moštvo Pomurja ni slabo.«

Jeseničanke se vneto pripravljajo za start v novo košarkarsko sezono v slovenski ženski ligi. Načrt, da bi bile slovenske prvakinje, je jasen. Prepričani smo, da jim bo uspelo, saj so to odlične igralke, pred katerimi je še lepa košarkarska bodočnost. Le to jih moti, da je na Jesenicah premalo zanimanja za košarko. Upamo samo lahko, da se bodo tudi gledalci vrnili na košarkarsko igrišče. Pogoj je le ta, da bodo tudi igralke s trenerjem na čelu igrale tako dobro kot so si zamislile.

D. Humer

Obetaven rod mladih kranjskih atletov

Dobri rezultati ob slabih možnostih za vadbo

Kranj — Nekdaj uspešni atleti kranjskega Triglava — Polde Milek, Iztok Kavčič, bratje Prezelj, Metka Papler, Lojze Kogovšek, Franci Fister, če omenimo le nekatere, so zadnja leta dobili dostojne naslednike, ki naj bi z nadaljnjo prizadevno vadbo in ob strokovnem delu treh trenerjev povrnili kranjski atletiki zapravljeni ugled. Povratek med najboljše atletske klube v Sloveniji bi bil veliko lažji, če bi v Kranju imeli boljše možnosti za vadbo in če se klub ne bi ubadal z denarnimi težavami. Trenerji in njihovi varovanci za zdaj še vztrajajo, toda kaj lahko se zgodi, da bo tudi njim zmanjkalo volje. Potem bomo zopet obžalovali za zamujeno priložnostjo, iskali razloge in s prsti kazali na krivce. Prijatelji športa želijo, da bi kranjska atletika dosegla nekdanjo kakovostno raven. Dobro namreč vedo, da je atletika kraljica športov in poleg plavanja športna panoga, po kateri danes v svetu ocenjujejo športno moč države ali kraja.

Izrabljene in nevarne atletske naprave

Kranjski atletski štadion, ki je lani praznoval dvajsetletnico, bi bil potreben temeljite obnove. Ker tartana brž čas še dolgo ne bo dočakal, bi veljalo razmišljati o posodobitvi in ureditvi obstoječih naprav. Skakališče za skok v višino in za skok s palico je ob tem, da je dotrajano, postalo tudi nevarno. Trener Peter Kukovica je že opozoril klubske delavce, da bo prenehal trenirati tekmovalce teh disciplin, če ne bodo zagotovili varnejše doskočne blazine. Tudi atletsko stezo je načel zob časa, za večja vzdrževalna dela pa žal ni denarja. Ovire za tek so okorne in nevarne; v klubu so se zato že dogovorili, da bodo nabavili 40 novih. Krožna betonska ploščad za met diska ali krogle je pred leti razpadla. Zaletišče za met kopja je posuto z lešem in ne omogoča tekmovalcem, da bi razvili polno hitrost; ob tem pa je tudi nevarno za morebitne poškodbe.

»Četudi bi bil klub pripravljen prevzeti organizacijo kakega večjega tekmovanja, denimo, slovenskega prvenstva, nam tega zaradi dotrajanih in slabo vzdrževanih atletskih naprav verjetno ne bi dovolila Atletska zveza Slovenije,« pravi znana športna delavka Mira Krampl, ki opravlja v klubu tajniške posle. »Telesnokulturna skupnost nam je že za nekaj mesecev naprej nakazala denar, da smo lahko sklenili letošnjo tekmovalno sezono. Trenerji tri mesece niso dobili honorarjev. Atleti so se udeleževali le najpomembnejših tekmovanj, medtem ko na manjših atletskih mitingih niso sodelovali, čeprav bi bilo to za manj izkušene tekmovalce zelo koristno. Sami so plačevali copate. Ob skromni »dnevnici«, ki na zadnjih tekmovanjih zaradi varčevanja ni presegla 150 dinarjev, so morali seči tudi v svoj žep.«

Uspešno leto

Čeprav imajo kranjski atleti slabe možnosti za vadbo, dosegajo spodbudne rezultate. Pravkar končana atletska sezona je bila še posebej uspešna. Veliko zaslug za to ima Lojze Kogovšek, nakdanji tekmovalec, zdaj pa že vrsto let trener deseterobojcev in metalcev kopja, krogle in diska, trener in vzgojitelj, ki takole ocenjuje letošnje dosežke:

»Po končani lanski sezoni smo imeli le dva tedna odmora, potem pa smo se že začeli pripravljati za letošnja tekmovanja. Prizadevno delo prek[...] je obrestovalo, saj so skoraj vsi [...] letošnji sezoni v domala vseh [...]nah izboljšali osebne rekorde. [...] Mencinger je lansko znamko [...] kopja popravil za več kot štiri [...] deseterobojec Goran Kabič je n[...]val v vseh disciplinah, le pri m[...]ja je bil zaradi poškodbe slabši [...]ni . . . Trije kranjski mladinci so [...]stili na balkansko prvenstvo v [...]bor, kjer so posegli tudi po k[...] Simon Rudeš je bil drugi v teku [...] metrov in poleg tega še član zm[...] jugoslovanske štafete, Goran K[...] osvojil bronasto kolajno v deset[...]ju, Aleš Mencinger je bil četrti [...] kopja. Mencinger in Kabič sta [...] disciplinah postala državna [...] med starejšimi mladinci. Aleš [...] udeležil tudi državnega članskega [...]venstva v Sarajevu, kjer je z o[...] rekordom 67,46 metra osvojil šesto. Na slovenskem prvenstvu [...]rejše in mlajše mladince so at[...] glava osvojili 12 kolajn, med nj[...] tri zlate.«

Tekmovalci opozarjajo

19-letni **Goran Kabič iz Hrast[...]**tos končal srednjo strojno šolo v [...] Loki in bo čez par tednov obl[...]ko uniformo. Z atletiko se je [...]ukvarjati pred osmimi leti na [...]šoli Staneta Žagarja. Pred štiri[...] se je pridružil atletom kranjske [...] glava, kjer je postal njegov tre[...]ze Kogovšek. Prva tri leta je te[...] v metu kopja in krogle ter v [...] 110 metrov z ovirami. Ker je d[...]dokaj dobre rezultate tudi v ost[...]sciplinah, se je lani odločil za de[...]boj.

»Letošnja sezona je bila med [...] dosedanjimi najbolj uspešna. Re[...] tudi, da prek zime še nikdar ni[...]ko trdo in zavzeto trenirali kot p[...]tos,« pravi Goran. »Osebni rekord [...]seteroboju sem od lani izboljšal [...] točk, postal sem državni prvak [...] uvrstil na balkansko prvenstvo [...] tekmovanju v Novi Gorici 29. [...] septembra bom skušal še izboljš[...]zultat iz Maribora (6721 točk). Ok[...]grem k vojakom, potem pa se bo[...] posvetil atletiki. Moj cilj je, da [...] uvrstil v državno člansko repre[...]co.«

Leto mlajši **Aleš Mencinger** iz [...]ževega je svoj talent pokazal že p[...]tanju kroglice, v osnovni šoli Fr[...] Prešerna, kjer je telovadbo učil [...]sedanji trener Lojze Kogovšek. N[...]šil ga je za kraljico športov in z[...] kopja ter ga prepričal, da se je p[...]čil atletom Triglava.

»Letos sem dosegel vse svoje [...] pravi 18-letni dijak srednje iskrš[...]le v Kranju. »Izboljšal sem osebn[...]kord, postal državni prvak in se [...] v mladinsko državno reprezen[...] Od vseh letošnjih dosežkov mi [...]ljubša zmaga na državnem m[...]skem prvenstvu ter četrto mes[...] balkanskih igrah. Kako bo nasl[...] leto? Želim, da bi presegel 70 met[...] obranil letos dosežene uvrstitve. [...] bilo precej lažje, če bi na štadionu [...]dili zaletišče,« opozarja mladi kr[...] atlet.

C. Zaplot[...]

GORENJCI V LIGAŠKIH TEKMOVANJIH

NOGOMET — Kranjski članski nogometni ligaš Triglav je v nedeljo na stadionu Stanka Mlakarja po dobri igri končno po štirih kolih premagal nogometaše Izole. Torej po enem porazu na tujem in dveh doma je zmaga in dve točki uspeh.

Izidi: Triglav : Izola 2:0 (0:0), Vozila : Slovan 2:2 (1:0), Železničar (Titovo Velenje) 2:1 (1:0), Šmartno : Kovinar 0:1 (0:1), Koper : Ilirija 1:0 (0:0), Mura : Rudar (Trbovlje) 0:0, Kladivar : Brežice 4:1 (4:1).

V naslednjem petem kolu Triglav gostuje v Celju, kjer se bodo pomerili z domačim Kovinarjem.

HOKEJ NA LEDU — Jeseniški hokejisti so v tekmi za Alpe-Adria na domačem ledu kljub odlični igri in vodstvu tesno nato izgubili z italijanskim državnim prvakom Auronzo. Gole za Jeseničane sta dosegla Razinger in Pajič.

Izid srečanja: Jesenice : Auronzo 2:3 (1:1, 1:0, 0:2).

ROKOMET — V drugem kolu moške republiške rokometne lige je moštvo Jelovice iz Škofje Loke Jelovica gostovalo na Igu, kjer pa so morali priznati premoč domačemu moštvu Mokerc KIG. V ženski ligi so se rokometašice Alplesa iz Železnikov vrnile iz Kočevja z zmago. Premagale so dobro rokometno vrsto Itasa.

Izida: Mokerc KIG 26:20 (14:8), Itas : Alples 10:18 (3:8).

Para naslednjega kola: Jelovica : Ajdovščina, Alples : Iskra.

ATLETIKA — Kranjska dolgoprogaša Mravlje in Kavčič sta spet uspešno tekla na 104 km dolgi progi okoli italijanskega otoka Elbe. Nastopilo je šesto najboljših dolgoprogašev iz Evrope, zmagal pa je Italijan Fausto Coletti. Odlično sta se odrezala tudi Kranjčana, saj je bil Mravlje drugi, Kavčič pa tretji.

-dh

ROKOMET

Zmaga Preddvora v gosteh

Kranj — V prvem kolu druge republiške rokometne lige — I. skupina so rokometaši tržiškega Peka dosegli pomembno zmago na gostovanju v Grosupljem, v gorenjskem derbiju v Križah pa so zasluženo zmagali gostje iz Preddvora. Zaostalo srečanje Žabnica : Nova Gorica bo 20. septembra ob 17. uri. V zahodni skupini druge ženske republiške lige so v treh srečanjih izmed štirih zmagale gostje, med njimi tudi igralke Dupelj in Preddvora. V obeh mladinskih ligah so bili v prvem kolu doseženi pričakovani rezultati.

Izidi — **moški** — Grosuplje : Peko 21:23 (13:12), Križe : Preddvor 13:26 (5:13), Riko : Kolinska Slovan 16:16, Donit : Prule 15:13; **ženske** — Beti Novo mesto 22:7, Peko Duplje 13:19 (7:8), Eta : Olimpija 7:26, Astra Jadran : Preddvor 11:22 (5:10); **mladinci** — Kamnik : Olimija 22:21, Križe : Peko 4:16 (2:8), Preddvor : Škofja Loka 33:8 (13:2), Žabnica : Kolinska Slovan 24:20 (13:7), Prule : Jelovica 20:17 (11:7); **mladinke** — Kamnik : Olimpija 12:6, Alples : Itas Kočevje 27:14 (15:2), Polje : Duplje 3:16 (2:10), Peko : Preddvor 22:7 (12:4), Ratitovec : Škofljica — preloženo.

J. Kuhar

Jutri Duplje : Alples

Duplje — Jutri ob 19. uri bo v Dupljah finalno srečanje za pokal mladosti na področju Gorenjske med domačo ekipo, ki je v polfinalu premagala igralke Peka, in bivšim drugoligašem Alplesom, ki je v polfinalu brez težav odpravil ekipo Preddvora. Zmagovalke bodo zastopale Gorenjsko v nadaljnjem pokalnem tekmovanju v Sloveniji.

J. Kuhar

Planinski izlet na Špik

Kranj — Mladinski odsek Planinskega društva Kranj prireja v nedeljo, 23. septembra, planinski izlet na goro Špik, ki slovi po čudovitem razgledu. Udeleženci se bodo zbrali pred hotelom Creina v Kranju ob šestih zjutraj in se odtod s posebnim avtobusom odpeljali do Kranjske gore, v Kranj pa se bodo vrnili v večernih urah. Prijave za izlet sprejemajo v pisarni planinskega društva.

Mladinski odsek bo imel sestanke septembra vsako sredo ob 20. uri v prostorih društva na Koroški cesti 27, oktobra pa vsako drugo sredo. Na sestankih se bodo dogovarjali o društveni dejavnosti in poslušali predavanja o varnem gibanju v planinskem svetu in o popotovanjih po naših in tujih gorah. Odsek želi pridobiti nove člane, zato vabi vse mladince in mladinke, ki jih veseli planinarjenje, turno smučanje in taborjenje v gorah, da se jim pridružijo na sredinih sestankih; informacije pa lahko dobijo tudi v pisarni kranjskega planinskega društva.

S. Dolenšek

Sedmi tek in pohod »Od spomenika do spomenika«

Naklancem prehodni pokal

NAKLO — V spomin na dvodnevni boj borcev drugega bataljona Kokrškega odreda septembra 1942 je TVD Partizan Naklo v nedeljo že sedmič organiziralo spominski pohod in tek »Od spomenika do spomenika«. Pohodniki so tokrat krenili na pot iz šestih startnih mest ob obronkih Udinega borštа in svojo pot končali pred spomenikom Kapnik, kjer je bila slovesnost ob odkritju obeležja. Čeprav je ves dan lilo, se je tokrat na startu zbralo nad dvesto tekačev in nekaj nad sto pohodnikov.

Po proslavi na Kapniku so razglasili rezultate teka in pohoda »Od spomenika do spomenika«. Ivan Košir izroča prehodni pokal Dušanu Feldinu iz Nakla. Člani Partizana iz Naklega so bili ekipni zmagovalec in za ta uspeh so prejeli prehodni pokal, darilo občinske zveze ZZB NOV Kranj. — Foto: F. Perdan

V teku so imeli največ uspeha prav člani organizatorja TVD Partizan iz Nakla, ki so pobrali kar osemnajst kolajn. Bili so boljši od športnikov ŠD Kokrica in atletov kranjskega Triglava. Naklanci so tako zasluženo osvojili pokal, darilo občinske Zveze borcev NOV Kranj.

Vrstni red — mlajši pionirji, letnik 1974-75 — 1. Jarc (Naklo), 2. Krajačič (OŠ F. Prešeren), 3. Nunar (Naklo), **st. pionirji** — 1. Marinšek (Naklo), 2. Mesarič (OŠ F. Prešeren), 3. Černilec (Naklo), **mladinci** — 1. Kosič, 2. Oman, 3. Kovač (vsi Naklo), **ml. mladinci** — 1. Jarc (Naklo), 2. Ožegovič, 3. Plevnik (oba AK Triglav), **člani** — 1. T. Zupan (Mošnje), 2. Mohorič (Naklo), 3. Kalan (Škofja Loka), **JLA, LM, TO** — 1. Valentinčič (ZTS), **veterani A** — 1. Zupan (Radovljica), 2. Markun, 3. Bradač (oba Naklo), **veterani B** — 1. L. Jošt, 2. Košič (oba Naklo), **veterani C** — 1. Rant (Partizan Kranj), 2. F. Jošt, 3. I. Jošt (oba Naklo);

mlajše pionirke letnik 1975-76 — 1. Klančnik, 2. Kokalj (obe Duplje), **pionirke** — 1. J. Markič, 2. Grabovšek, 3. R. Markič (vse Naklo), **st. pionirke** — 1. Bradač (Kokrica), 3. Keršič (ŠŠD Kranj), **ml. mladinke** — 1. Markun (Triglav), 2. Bradač (Kokrica).

—dh

Popravek

V zadnji številki Glasa smo na prvi strani objavili fotografijo s podpisom o srečanju nekdanjih nogometašev. V besedilu je bilo napak napisano, da so na fotografiji le nogometaši Korotana. Na sliki so namreč tudi nekdanji nogometaši NK Savica iz Stražišča in NK Slovan iz Naklega. Čestitke za 70. obletnico življenja je prejel Edvin Rutar in ne Edvin Benedik, kot je bilo zapisano. Prosimo za opravičilo.

Tečaj juda

Kranj — Danes ob 19. uri se bo v telovadnici kranjske gimnazije začel trimesečni tečaj juda in samoobrambe. Tečaj bo vsak torek in četrtek, prireja pa ga Judo klub Triglav.

Gozdni tek po Udinborštu

Kokrica — V spomin na dvodnevni boj borcev drugega bataljona Kokrškega odreda septembra 1942 v Udinborštu prireja Športno društvo Kokrica — sekcija za rekreacijo tradicionalni, peti gozdni tek po Udinborštu. Tekmovanje bo to soboto s štartom in ciljem pred osnovno šolo na Kokrici. Udeleženci bodo razdeljeni v 13 starostnih kategorij. Vojaki bodo štartali ob 17. uri in bodo tekli na 2 kilometra; enako razdaljo bodo pretekli tudi mlajši pionirji in pionirke starosti do 11 let, ki bodo krenili na pot četrt ure kasneje. Ob 17.30 se bodo podali na 4 kilometre dolgo progo starejši pionirji in pionirke, stari od 12 do 15 let. Ostali udeleženci bodo štartali ob 18. uri. Ženske, razdeljene v starostne kategorije od 16 do 25 let, od 26 do 35 in starejše od 35 let, ter moški, stari od 16 do 19 let ter starejši od 50 let bodo tekli na 7 kilometrov, moški od 20 do 29 let, od 30 do 39 let ter od 40 do 49 let pa na 13 kilometrov. Vsi udeleženci gozdnega teka bodo prejeli značko ŠD Kokrica, prvi trije v vsaki tekmovalni skupini kolajne, absolutni zmagovalci pa še pokale. Pionirji ne plačajo startnine, za vse ostale pa je 50 dinarjev. Organizator sprejema prijave na dan tekmovanja do 15. ure pred osnovno šolo na Kokrici. (cz)

Dekle z moškim športom

Klavdija Hašaj, nogometašica

Škofja Loka — Čeprav ženski nogomet že dolgo ni več atrakcija, pri nas dekle, ki se odloči, da ji bo nogomet prvi konjiček, še vedno čudno gledamo. Še bolj čudno je, če je dekle staro komaj trinajst let in če že dve leti igra nogomet v ženski reprezentanci Slovenije, pri ljubljanski Olimpiji, oziroma uradno pri Železniškem ženskem nogometnem klubu v Ljubljani. Vendar Klavdija Hašaj, učenka sedmega razreda osnovne šole Cvetko Golar, na to ne da nič. Brca žogo, da se fantje iz soseščine prijemajo za glavo.

»Ko sem bila majhna, smo živeli na železniški postaji na Trati. Veliko sem bila z očetom, ki je delal na železnici. Med odmori, ko so fantje na železnici brcali žogo, sem se jim prvič pridružila. Tudi oče je rad igral nogomet, zato so bili moji prvi treningi kar v bližnji okolici doma.«

Kako si se odločila, da zaigraš v klubu?

»Oče je vedel, da v Ljubljani obstaja ženski nogometni kljub. Šel je k trenerju in se z njim dogovoril, da pridem na poskusni trening. Takrat mi je bilo komaj enajst let. Zanimali so me skoraj vsi športi: rada sem plavala, igrala namizni tenis, košarko, rokomet, tudi smučala sem veliko. Čeprav sem pri vseh športih že dosegala dobre rezultate, sem se odločila za nogomet.«

Kdaj si začela resno trenirati?

»Takoj po prvem srečanju s trenerjem in dekleti v klubu sem začela trenirati v Ljubljani. Trenirale smo trikrat tedensko, ob nedeljah pa smo imele tekme, saj igramo v prvi ženski zahodni nogometni ligi. Med letošnjimi ,počitnicami nisem trenirala v klubu, saj v začetku ni bilo treningov in tudi zaenkrat raje treniram doma, saj je vožnja v Ljubljano postala draga, klub pa ima malo denarja.«

Med dekleti v klubu si najmlajša. Kako se razumete med seboj?

»Največja težava pri naši igri, zaradi česar tudi ne dosegamo takšnih uspehov, kot bi jih lahko, je ta, da se dekleta med seboj slabo razumemo. Vedno so prepiri, če ne zaradi drugega, pa zaradi dresov, kopačk in druge opreme. Tako tudi v igri ni prave povezanosti, čeprav se trener Moša Marjanović trudi z nami. Marsikdaj smo tudi lene za treninge in poprimemo le v tekmovalni sezoni.«

Kakšni so tvoji načrti?

»Ko bom končala osnovno šolo, se mislim bolj posvetiti nogometu. Če bodo razmere za trening v Lubljani slabe, bom šla v Zagreb ali kam drugam. Oče sicer temu nasprotuje, toda mene je nogomet že zastrupil.«

V. Primožič

SMUČARSKI SKOKI

Vse kolajne Triglavanom

Kranj — Smučarski klub Triglav je v soboto priredil na 55-metrski skakalnici na Gorenji Savi letno pionirsko prvenstvo Slovenije v smučarskih skokih. Največ uspeha so imeli tekmovalci Triglava, ki so osvojili vsa prva tri mesta. Med domala 50 skakalci iz 10 klubov je s prednostjo 20 točk zmagal Zoran Kešar, ki se je pred nedavnim izkazal tudi na tekmovanju na Češkoslovaškem. Drugi je bil Janez Globočnik in tretji Tomaž Mubi.

Rezultati: 1. Kešar 212,3 (53,5, 51,5), 2. Globočnik 192,8 (48,5, 49), 3. Mubi (vsi Triglav) 180,2 (46, 44,5), 4. Tamše (T. Velenje) 174,4 (46, 43,5), 5. Janus (Ilirija) 164,8 (51, 46,5), 6. P. Kopač (Žiri), 7. Komovec (Triglav), 8. Gašperin (Žirovnica), 9. Kropar, 10. Knafelj (oba Triglav).

Knafelj najboljši

Ravne na Koroškem — Na 30-metrski skakalnici na Ravnah na Koroškem je bilo letošnje poletno prvenstvo v smučarskih skokih za mlajše pionirje. Naslov prvaka je zasluženo osvojil član kranjskega Triglava Tomaž Knafelj.

Rezultati: 1. Knafelj (Triglav) 186,0 (28, 27), 2. Pogorelčnik (T. Velenje) 182,5 (27,5, 26,5), 3. A. Kopač (Žiri) 170,1 (27, 26), 6. Zupan (Triglav), 8. Vehar (Žiri).

J. Javornik

ODBOJKA

Paloma Branik II pokalni zmagovalec

KRANJ — Ob organizaciji odbojkarskega kluba Triglav Kranj je telovadnica na Planini v soboto gostila najboljše ženske slovenske odbojkarske vrste, ki so se uvrstile v finale republiškega odbojkarskega pokala maršala Tita. Za to republiško pokalno lovoriko so se borile ekipe Paloma Branik II iz Maribora, Koper-Cimos in Tabor iz Ljubljane.

V zanimivih in kvalitetnih srečanjih so imele največ uspeha odbojkarice Paloma Branik II, ki so v obeh srečanjih premagale Koper-Cimos in Tabor.

Izidi: Paloma Branik II : Koper-Cimos 3:0 (15:12, 15:13, 15:7), Koper-Cimos : Tabor 3:0 (16:14, 15:10, 15:10), Paloma Branik : Tabor 3:2 (15:9, 10:15, 10:15, 15:11, 16:14).

Vrstni red: 1. Paloma Branik II. 2. Koper-Cimos, 3. Tabor.

Danes ob 15. uri bo v športni dvorani na Planini finalni turnir najboljših slovenskih moških odbojkarskih ekip. Za to republiško pokalno lovoriko se bodo potegovali odbojkarji Fužinarja iz Raven, Narodni dom iz Ljubljane in moštvo Bleda.

-dh

AVTO MOTO ŠPORT

Mednarodna zmaga Janeza Pintarja

Karvin — Član AMD Kranj Janez Pintar je na mednarodni cestnohitrostni dirki v češkem mestu Karvin med 30 tekmovalci iz Češkoslovaške, Poljske, Nemške demokratične republike, Madžarske, Sovjetske zveze, Švice, Zvezne republike Nemčije, Nizozemske, Avstrije in Jugoslavije osvojil prvo mesto v kategoriji do 125 ccm in za 8 sekund izboljšal rekord kroga, ki ga je postavil na lanski dirki. Drugo mesto je osvojil Švicar Peter Sommer in tretje Nemec Walter Steege. Janezu Pintarju so sodelovanje na dirki omogočile delovne organizacije Sava, Merkur in Peko.

Renduliču ponagajal menjalnik

Novi Sad — Član AMD Kranj Robi Rendulič se je kot edini gorenjski tekmovalec udeležil dirke za državno prvenstvo v motokrosu na progi v Markovem dolu pri Novem Sadu. Rendulič je vozil v kategoriji do 125 ccm. V prvi vožnji je bil 13., v drugi pa 15., čeprav mu je pri motorju ponagajal menjalnik. Zmagal je Urbanija iz Lukovice pred Simčičem iz Nove Gorice in Zdovcem iz Orehove vasi.

M. Jenkole

VSAK TEDEN DVAKRAT PRI VAS DOMA ZVEST PRIJATELJ GLAS

lesnina – les
KRANJ — PRIMSKOVO

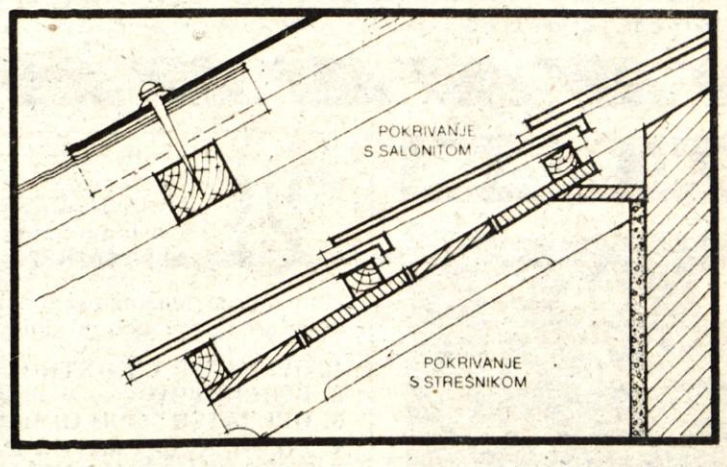

Obvestilo graditeljem!

žagan les, tesane trame vseh dimenzij, letve za ostrešja, modularni zidak in ostale opečne izdelke, cement vam nudi LESNINA — KRANJ. Dobava takoj.

Izkoristite ugoden nakup.
Informacije: telefon: 26-076 ali 26-081
Odprto: ponedeljek, sreda, petek, od 7. do 17. ure
torek, četrtek, od 7. do 14. ure
sobota od 7. do 12. ure.

LOTERIJA SLOVENIJE
Ljubljana, Beethovnova 11/V
Komisija za delovna razmerja objavlja dela in naloge

PRODAJALCA V POSLOVNEM MESTU NA BLEDU

Pogoji: — šola za blagovni promet,
— 1 letna praksa,
— ali osemletna osnovna šola,
— 5 letna praksa

Delovno razmerje se sklene s polnim delovnim časom, za nedoločen čas ter s pogojem poskusnega dela, ki traja 3 mesece.

Ponudbe z opisom dosedanjega dela, kratkim življenjepisom in dokazili o izobrazbi, sprejema 8 dni po objavi splošna služba Loterije.

Kandidate bomo o rezultatih izbire obvestili v roku 30 dni od dneva zaključka objave.

SOZD ALPETOUR

DO CREINA, TOZD PROIZVODNJA KMETIJSKE MEHANIZACIJE KRANJ

Razpisuje naslednje kadrovske štipendije za šolsko leto 1984/85

poklic	stopnja	število štipendij
STRUGAR	IV	2
KLJUČAVNIČAR	IV	2
REZKALEC	IV	1

Kandidati morajo vlogi (obr. 8,40 — Vloga za uveljavljanje socialnovarstvenih pravic) priložiti:
— potrdilo o vpisu,
— overjen prepis oziroma fotokopijo zadnjega šolskega spričevala,
— potrdilo o premoženjskem stanju,
— potrdilo o dohodkih staršev v preteklem koledarskem letu.

Prijave sprejema kadrovska služba Kranj, Koroška 5, in sicer 8 dni po objavi.

CESTNO PODJETJE KRANJ
Delavski svet DSSS razpisuje prosta dela in naloge

1. **VODJE PROGRAMSKO PROJEKTIVNEGA SEKTORJA**
2. **VODJE SPLOŠNEGA SEKTORJA**
3. **VODJE FINANČNO RAČUNSKEGA SEKTORJA**
4. **VODJE KOMERCIALNEGA SEKTORJA**

Vsi navedeni delavci bodo imenovani za 4 letni mandat.

Za vodjo posameznega sektorja je lahko imenovana oseba, ki poleg splošnih pogojev za pridobitev lastnosti delavca, določenih po zakonu in Družbenem dogovoru o uresničevanju kadrovske politike v občini Kranj, izpolnjuje še naslednje posebne pogoje:

pod 1. — da ima visoko ali višjo izobrazbo gradbene ali ekonomske smeri in nad 4 leta ustreznih delovnih izkušenj,
pod 2. — da ima visoko ali višjo izobrazbo ustrezne smeri, ter da ima nad 4 leta ustreznih delovnih izkušenj,
pod 3. — da ima visoko ali višjo izobrazbo ekonomske ali komercialne smeri ter nad 4 leta delovnih ustreznih izkušenj,
pod 4. — da ima visoko ali višjo izobrazbo ekonomske, komercialne ali gradbene smeri ter nad 4 leta ustreznih delovnih izkušenj

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa v zaprti ovojnici z oznako »za razpisno komisijo«.

Izbira kandidatov bo opravljena v zakonitem roku. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po sklepu delavskega sveta.

ABC POMURKA

ABC POMURKA, LOKA,
Proizvodno, trgovsko in gostinsko podjetje, n. sol. o. Škofja Loka
Objavlja prosta dela oziroma naloge v

TOZD JELEN — gostinstvo Kranj
1. ČISTILKE za obrat Prajerca v Škofji Loki
Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas, s skrajšanim delovnim časom, 4 ure dnevno.
2. DELAVKE V KUHINJI za obrat Stari Mayr v Kranju
3. VEČ KUHARJEV
Pogoj: — poklicna gostinska šola za kuharje
4. VEČ NATAKARJEV
Pogoj: — poklicna gostinska šola za natakarje

TOZD PRODAJA NA DEBELO
5. SKLADIŠČNIKA
za delo v živilskem skladišču
Pogoj: — končana šola za prodajalce

TOZD PRODAJA NA DROBNO
6. VEČ PRODAJALK
za delo v prodajalnah na območju Medvod in Ljubljana—Šiška
Pogoji: — končana šola za prodajalce mešano živilske stroke

Poskusno delo pod točkama 1. in 2. traja 30 koledarskih dni, pod točkami 3., 4., 5. in 6. pa traja 45 koledarskih dni.

Prošnje z dokazili o izobrazbi pošljite kadrovski službi podjetja LOKA, DSSS, Kidričeva 54, Škofja Loka, v 8 dneh po objavi oglasa.

Zvezna carinska uprava
CARINARNICA JESENICE

razpisuje sprejem pripravnika

1. STROKOVNEGA SODELAVCA — PRIPRAVNIKA

in objavlja sprejem

2. OSKRBNIKA PREMOŽENJA

Poleg splošnih pogojev predvidenih z zakonom, je potrebno, da kandidati izpolnjujejo naslednje posebne pogoje:

pod 1. — ekonomska, pravna, strojna, tehnološka, ali elektrotehnična fakulteta, znanje enega svetovnega jezika

V poštev pridejo samo moški, ki morajo imeti urejeno vojaško obveznost.

Pod 2. — srednja šolska izobrazba ekonomsko-finančne smeri in 6 mesecev delovnih izkušenj

Moški kandidati morajo imeti urejeno vojaško obveznost.
Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, bodo psihološko testirani.

Prijave z življenjepisom, kolkovane z 8 din administrativne takse, dostavite v roku 15 dni od dneva objave, na naslov Carinarnica Jesenice, Cesta maršala Tita 37, Jesenice.

NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO

Na Koroškem v Borovljah (Ferlach), Klagenfurter strasse 15, je odprta nova specializirana trgovina priznane tovarne barv in lakov iz Beljaka, (pleskarski in malarski material, zaščita lesa in kovine, lepila, avtolaki in pribor). Nudimo: OB PREDLOŽITVI OGLASA PO EXPORTNIH CENAH ŠE 10 % POPUSTA.

henejit
Lackfabrik
Seebacher Allee 42
A-9500 Villach

IZBRALI SO ZA VAS

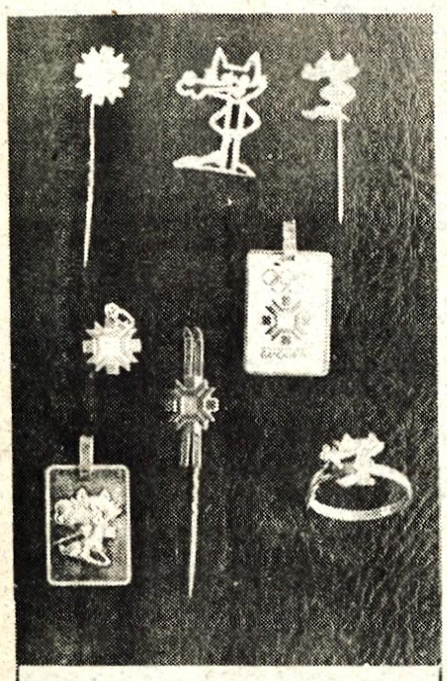

V trgovini PARFUMERIJA TO ZARJA na Jesenicah in v skladišču na Bledu prodajajo srebrni program ZOI 84 in YU SKI POOLA. Izdelki so primerni za novoletna darila za posameznike ali OZD. Cena od 350.— do 957.—din.

Ljubečna Celje

OGI-MASA ZA POPRAVILO IN ZIDAVO PEČI

Telefon: 063 33-421, 31-865

Delfin

DELFIN
Kranj
vas vabi na ribje specialitete

Peko

Tovarna obutve n.sol.o.
PEKO TRŽIČ

Delovna skupnost skupnih služb ponovno objavlja na osnovi sklepa komisije za delovna razmerja v splošnem sektorju dela in naloge

ORGANIZIRANJE IN VODENJE ANALITSKEGA ODDELKA

Pogoji za sprejem:
— ekonomist in 3 leta delovnih izkušenj na podobnih delih,
— seminar o razvidu del in nalog,
— seminarji s področja nagrajevanja in ocenjevanja delovne uspešnosti delavcev

Posebne zahteve:
— sposobnost vodenja in organiziranja
— sposobnost sodelovanja
— samostojnost pri delu
— objektivnost
— poskusno delo 3 mesece

Kandidati naj oddajo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev v 8 dneh po objavi v kadrovskem oddelku tovarne.

RUDNIK URANA ŽIROVSKI VRH
v ustanavljanju
64224 GORENJA VAS — Todraž

Komisija za delovna razmerja objavlja oz. ponovno objavlja prosta dela in naloge s polnim delovnim časom:

1. **OPERATER V KONTROLNEM CENTRU**
2. **IZMENOVODJA — v obratu predelave**
3. **OPERATER V PREDELAVI** **več delavcev**
4. **POMOŽNI OPERATER II**
5. **STROJNIK ZUNANJEGA TRANSPORTA**
6. **AVTOELEKTRIKAR**
7. **TEHNOLOG V PRIPRAVI DELA**
8. **VODJA OPERATIVNE PROIZVODNJE JAME**
9. **RAZNA RUDARSKA DELA — KV RUDARJI** **več delavcev**

Pogoji:

pod 1: — srednja izobrazba kemijsko tehnološke ali metalurške smeri
— do 2 leti delovnih izkušenj
— izmensko delo

pod 2: — srednja izobrazba kemijsko tehnološke ali metalurške smeri
— do 2 leti delovnih izkušenj

pod 3: — KV procesničar ali KV delavec drugega ustreznega poklica (kovinarski, elektro, instalaterski in drugi poklici)
— do 2 leti delovnih izkušenj
— izmensko delo

pod 4: — KV ali PK delavec
— do 3 mesece delovnih izkušenj

pod 5: — poklicna izobrazba kovinarske smeri
— vozniški izpit B kat.
— 2 leti delovnih izkušenj

pod 6: — KV avtoelektrikar
— do 2 leti delovnih izkušenj
— občasno jamsko in izmensko delo
— starost nad 21 let

pod 7: — diplomirani inženir rudarstva
— možnost zaposlitve pripravnika
— občasno jamsko in izmensko delo

pod 8: — diplomirani inženir rudarstva
— strokovni izpit (zakon o rudarstvu)
— do 5 let delovnih izkušenj

pod 9: — KV rudar (3-letna poklicna šola — rudarska)
— do 5 let delovnih izkušenj
— jamsko in izmensko delo
— starost nad 21 let

Delovno razmerje se sklene za vsa dela za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
Za vsa dela se zahteva uspešno opravljen zdravniški pregled pred sklenitvijo delovnega razmerja.
Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v roku 8 dni po objavi na gornji naslov.

Kandidate, ki bodo izpolnjevali pogoje, bomo vabili na razgovor in ogled delovnih pogojev. O izbiri bomo prijavljene kandidate obvestili v 30 dneh.

KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT GORENJSKE KRANJ, JLA 2
TOZD AGROMEHANIKA KRANJ

Vabi k sodelovanju (ponovna objava)

več PRIPRAVNIKOV
za določen čas, in sicer:

— **PRODAJALCEV**
— **OBDELOVALCEV IN OBLIKOVALCEV KOVIN**
— **PRIPRAVNIKOV S KONČANO SREDNJO ALI VIŠJO ŠOLO KMETIJSKE, STROJNE ALI EKONOMSKE SMERI IN**
— **DIPLOMIRANEGA INŽENIRJA STROJNIŠTVA**

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Splošni kadrovski sektor KŽK Gorenjske, Kranj, JLA 2, v 8 dneh po objavi.

inštalacije

INŠTALACIJE ŠKOFJA LOKA

Komisija za medsebojna delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge

POMOČNIKA SKLADIŠČNIKA

Pogoj za zasedbo tega delovnega mesta je:
— dokončana šola za trgovce in vsaj dve leti delovnih izkušenj na področju skladiščnega poslovanja

Prošnje s priloženimi dokazili pošljite na naslov: DO Inštalacije Škofja Loka, Kidričeva 55, v 15 dneh po objavi v časopisu.

ALPETOUR

SOZD ALPETOUR ŠKOFJA LOKA
DO RTC KRVAVEC

Objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja naslednja prosta dela in naloge

VODJE ŽIČNIC NA KRVAVCU

Pogoji: — končana višja tehnična šola ali I. stopnja strojne ozi[illegible] ma elektro fakultete in 2 leti delovnih izkušenj na ž[illegible] čnicah ali podobnih delih in nalogah ali srednja te[illegible] čna šola strojne ali elektro smeri in 4 leta delovnih [illegible] kušenj na žičnicah ali podobnih delih in nalogah. [illegible] skusno delo je 3 mesece.

SKUPINOVODJE ŽIČNIC Gospinca

Pogoji: — končana srednja tehnična šola strojne ali elektro sm[illegible] in 2 leti delovnih izkušenj pri vodenju del na žičn[illegible] ali podobnih delih in nalogah. Poskusno delo je 2 me[illegible] ca.

2 ELEKTRIČARJEV

Pogoji: — končana poklicna šola elektro smeri in 2 leti delov[illegible] izkušenj pri delih elektro vzdrževanja, poskusno [illegible] 2 meseca.

VZDRŽEVALCA ŽIČNIC — 2 delavca

Pogoji: — končana poklicna šola kovinarske smeri in 2 leti d[illegible] nih izkušenj na vzdrževalnih delih. Poskusno de[illegible] 2 meseca.

VZDRŽEVALCA SMUČIŠČ

Pogoji: — Končana poklicna šola za voznike in 2 leti delovnih [illegible] kušenj pri upravljanju teptalnega stroja ali gosen[illegible] ja. Poskusno delo je 2 meseca.

STROJNIKA II — 3 delavce

Pogoji: — končana poklicna šola kovinarske ali elektro smer[illegible] 2 leti delovnih izkušenj na delih strojnika žičnic ali [illegible] podobnih delih in nalogah. Poskusno delo je 2 me[illegible]

REDARJA NA SMUČIŠČU — več delavcev

Pogoji: — končana poklicna šola kovinarske ali elektro smer[illegible] 2 leti delovnih izkušenj. Poskusno delo 2 meseca.

REDARJA NA PARKIRIŠČU — več delavcev

Pogoji: — osnovna šola in 1 leto delovnih izkušenj. Poskusno d[illegible] je 1 mesec.

PRODAJALCA VOZOVNIC — 3 delavce

Pogoji: — končana poklicna šola trgovske smeri in 2 leti delov[illegible] izkušenj. Poskusno delo je 2 meseca.

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas s polnim delov[illegible] časom, razen na delih strojnika II, redarja na smučišču, red[illegible] na parkirišču in prodajalca vozovnic, kjer se delovno razm[illegible] sklene za določen čas v času zimske sezone.

Pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema [illegible] po objavi kadrovska služba Kranj, Koroška 5. Kandidate [illegible] obvestili v roku 60 dni po izteku prijavnega roka.

ETP KRANJ **ELEKTROTEHNIŠKO PODJETJE KRANJ**

Objavlja potrebe po delavcih za opravljanje nalog

1. VODILNEGA PROJEKTANTA

Delo obsega: samostojno izvedbo najzahtevnejše dokumenta[illegible] sestavljanje projektnih nalog, vodenje dela v sk[illegible]

Pogoji za opravljanje dela:
— diplomirani inženir elektrotehnike — smer energetika, str[illegible] izpit po zakonu o graditvi objektov,
— poskusno delo 3 mesece

Opomba: Kandidatu, ki nima opravljenega zahtevanega str[illegible] ga izpita, omogočamo, da ga opravi po nastopu dela [illegible] ma po izpolnitvi pogojev za opravljanje.

2. TELEFONISTA — KLJUČARJA

Delo obsega: posredovanje telefonskih razgovorov, čuvanje o[illegible] in administrativna dela

Pogoji za opravljanje dela:
— poklicna šola — administrativne ali druge ustrezne smeri oziroma [illegible] lom pridobljene delovne zmožnosti ustrezne zahtevani izobrazbi
— 1 leto delovnih izkušenj, poskusno delo 2 meseca

Nastop dela takoj.

Rok za prijavo je 8 dni po objavi. Vloge naj kandidati pošljejo na [illegible] ETP Kranj, Koroška cesta 53 c.

EXOTERM KRANJ Struževo 66

Delavski svet kemične tovarne razpisuje prosta dela in naloge

VODJE SPLOŠNEGA SEKTORJA

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
— da imajo visoko šolo pravne ali sorodne smeri,
— da imajo 5 let delovnih izkušenj na enakih ali podobnih del[illegible] nalogah,
— da so moralno in politično neoporečni,
— da se iz dosedanjega dela da utemeljeno sklepati, da bodo pri s[illegible] delu uspešni

Kadrovska komisija kemične tovarne objavlja prosta dela in naloge

1. **TEHNOLOGA V RAZVOJU**
2. **5 DELAVCEV V PROIZVODNJI**
3. **DELAVKO — PAKIRKO V PROIZVODNJI**

Pogoji za zasedbo:

pod 1. — diplomirani inženir kemije ali metalurgije,
— 3 leta delovnih izkušenj

pod 2. in 3.
— dokončana osnovna šola, starost 18 let, poskusno delo 1 m[illegible]

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo na [illegible] Kemična tovarna Exoterm Kranj, Struževo 66, Kranj. Rok za prija[illegible] vodjo splošnega sektorja je 15 dni po objavi razpisa, za tehnolo[illegible] delavce v proizvodnji pa 8 dni. Vsi kandidati bodo o izbiri obveščeni [illegible] kasneje v roku 30 dni po preteku zbiranja prijav.

MALI OGLASI

tel.: 27-960

PRODAM

Prodam dve raztegljivi SEDIŠČI in dijaško-otroško PISALNO MIZO. Vse skupaj novo in ohranjeno. Majcen. Tončka Dežmana 8, Kranj 11216

Prodam 1 leto stare KOKOŠI nesnice in KOKOŠI za zakol. Cegelnica 1, Naklo, tel. 47-226 11447

Prodam KUNCE: dve breji samici in samca, pasme veliki činčila. Pelipenko, Partizanska 11, Škofja Loka 11484

Prodam skoraj nov globok OTROŠKI VOZIČEK. Podlubnik 159, Škofja Loka, tel. 62-910 11485

Prodam plemenske ZAJKLE. Ogled popoldan. Jože Okorn, Suha 19/A, Škofja Loka 11486

Prodam nov ELEKTROMOTOR, 10,5 kW in SADIKE vrtnih jagod. Reteče — Gorenja vas 36 11487

Prodam 20 kg težke PUJSKE. Oman, Zminec 12, Škofja Loka 11488

Prodam PLETILNI STROJ, dvoredni »Empisal«, tip 313, nov, nerabljen. Informacije po tel. 064/22-112 od 17. ure dalje 11489

Prodam 8 mesecev brejo KRAVO, 16-colski GUMI VOZ in novo kopalno BANJO. Zg. Besnica 14 11490

Prodam bukova DRVA. Britof 152, Kranj 11491

Poceni prodam dva rabljena ŠTEDILNIKA: električni — 4 plošče, plinski — 2 gorilca ter samsko POSTELJO z jogijem. Lojze Šarabon, Tržič, Ravne 17 11492

Prodam 2 toni CEMENTA. Telefon 26-831 11493

Prodam termoakumulacijsko PEČ. Štefka Benigar, Čirče 26 11494

Ugodno prodam BANKINE in PUNTE. Telefon 28-002 popoldan 11495

Prodam otroško POSTELJICO z jogijem, staro 1 leto, plinski KUHALNIK (3 gorilci). Ogled vsak dan od 11. ure dalje. Kovačevič, Gorenjesavska 17, nad gostilno »Jerca« poleg Tekstilindusa 11496

Prodam ZX-81 16 k RAM. Telefon 22-889 popoldan 11497

Ugodno prodam ZVOČNIKE 2×60 W. Zupan, Jezerska c. 93/A, Kranj 11498

Prodam 1500 kosov plastičnih VIJAKOV za 5 cm kombi plošče. Janez Žalar, Visoko 119/A, Šenčur 11499

Prodam več vrst GOBELINOV. Naslov v oglasnem oddelku. 11500

Prodam ČEVLJARSKI ŠIVALNI STROJ. Ogled samo popoldan. Telefon 27-009 11501

Prodam komplet OTROŠKO POSTELJICO, športni VOZIČEK (avtosedež), litoželezno KAD, 170 cm, 8-litrski BOJLER. Šober, C. 4. julija 45, Tržič 11502

Prodam dobro ohranjen ŠTEDILNIK (4 plin, 2 elektrika). Andrej Rozman, Kebetova 20, tel. 24-229 11503

Za 3.500 din prodam ŽENSKO KOLO, brez prestav. Telefon 47-102 11504

PROJEKTOR za super 8 in standardni film, zvočni, ugodno prodam. Telefon 26-149 11505

Prodam globok OTROŠKI VOZIČEK. Karlin, Kidričeva 23, Kranj, tel. 064/24-106 11506

Po stari ceni prodam termopan plus BALKONSKA VRATA 220×140, 50 vreč PERLITA in novoterm izolacijo. Kokrica, tel. 25-047 11507

Prodam HARMONIKO melodija, 80-basno. Lužan, Šolska 4, Kranj 11508

Prodam eno leto stare KOKOŠI za rejo in KOKOŠI za zakol. Ažman, Suha 5 pri Predosljah, Kranj 11509

Prodam več rabljenega GRADBENEGA MATERIALA: cementno strešmo opeko folc, navadni zidak, okna in vrata. Lahovče 19, Cerklje 11510

Ugodno prodam 20 kv. m STIROPORA 5 cm, ročni VOZIČEK z derco, do 700 kg nosilnosti, možnost priključka na traktor in PRIKOLICO za moped. Kranj, Mandeljčeva 10, tel. 23-935 11511

Prodam obžagan LES 10×10×400 cm. Naslov v oglasnem oddelku. 11512

Prodam 1200 kosov rabljene STREŠNE OPEKE bobrovec. Križe, tel. 064/57-067 11513

Prodam TELICO simentalko, visoko brejo. Žabnica 1 11514

Prodam ali zamenjam MOTORNO ŽAGO husqvarna, za barvni televizor (možno doplačilo). Telefon 75-967 11515

Prodam domače SLIVE, cena 60 din za kg. Britof 44, Kranj 11516

Prodam STROJ za POMIVANJE POSODE gorenje. Ogled popoldan. Kranj, Jenkova 1, tel. 50-150 — int. 235 dopoldan 11517

Delfin
DELFIN
Kranj
vam nudi sveže in zamrznjene ribe

ALPETOUR Hotel CREINA Kranj

Obveščamo vas, da bo 17. septembra 1984 pričela ponovno obratovati

SAVNA V HOTELU CREINA.

Za individualne goste (brez rezervacij) bo odprta od ponedeljka do četrtka od 15. do 21. ure. Vsak petek in soboto pa od 15. do 21. ure, po predhodni rezervaciji na tel. 23-650.

Vabi kolektiv hotela

Ugodno prodam večjo količino MIVKE. Telefon 77-632 11518

Prodam KOBILO. Zupan, Bled, Gregorčičeva 15 11519

900 kosov MODULARCA, 50 cementnih POLNILCEV, 3 m schiedel DIMNIKA z zračniki, 5 vezanih OKEN, 7 betonskih mrež in STREŠNO OPEKO, prodam. Telefon 064/21-164 11520

Prodam SURF imgrad, star 3 leta, za 2,5 SM. Telefon 26-723 popoldan 11521

Ugodno prodam smrekov NAPUŠČ, 100 kv. m. Matevž Demšar, Ribno 141 Bled, tel. 75-971 11522

Prodam otroški KOŠEK z oblačilom in blazino. Reš, Gorenjskega odreda 2, Kranj 11523

Prodam suhe smrekove DESKE. Telefon 57-128 11524

Novo enoročno, dvocevno armalovo PIPO, prodam. Telefon 22-861 11525

Ugodno prodam GOBELIN »Zimski motiv«, velikost 110×90. Naslov v trafiki na avtobusni postaji v Radovljici 11526

Prodam več OVC. Bled, Župančičeva 16 11527

Prodam nova BALKONSKA VRATA »Jelovica« 80×220, leve in desne s polkni. Rozman, Češnjica 18, Podnart 11528

Prodam 64 kv. m dobro sušenega smrekovega LADIJSKEGA PODA. Telefon 81-646 dopoldan 11529

Ugodno prodam ženske PLŠČE št. 36—42, svečano obleko za fanta od 8—10 let in svečano obleko za deklico od 10—14 let, bele barve. Oboje je primerno za I. obhajilo; ženske kostume št. 40—42, SMUČE, dolge 120 cm, PANCARJE in kurilno PEČ na olje. Vse je zelo dobro ohranjeno. Naslov v oglasnem oddelku. 11530

Prodam novomeško STREŠNO OPEKO novoteks s posipom, 300 kosov sive barve, 1300 kosov rdeče barve in 2 KRAVI: ena s teletom, ena 8 mesecev breja. Jože Klemenčič, Stara Oselica 37, Gorenja vas 11531

BARAKO, primerno za športnike ali graditelje, ugodno prodam ŠD ŠENČUR. Informacije po tel. 41-008 11532

Prodam otroško POSTELJO z jogijem. Grenc 24, Škofja Loka 11577

HI-FI kombinacijo sanwa, ugodno prodam. Telefon 28-436 11578

Prodam dva PRAŠIČA, težka po 90 kg in TELIČKO, staro 5 tednov. Ludvik Jerovšek, Lahovče 47, Cerklje 11597

Poceni prodam dva jogija in električni štedilnik. Breg ob Savi 83, Mavčiče 11581

KUPIM

Kupim POLIRNI STROJ. Ponudbe po tel. 61-897 11281

Kupim 30—50 kg »kulir plast« RJAVE BARVE. Kržišnik, Predmost 32, Poljane 11533

Kupim STREŠNO OPEKO pobeda Leskovac br. 1. Telefon 25-550 11534

VOZILA

Prodam R-4 — »katrco«, letnik 1977, registrirano do junija 1985. Lahovče 77, Cerklje 11291

PEUGEOT 204 karavan, poceni prodam (primeren za dele), letnik 1967. Telefon 28-427 11334

Prodam ohranjeno ZASTAVO 750, letnik 1977. Visoče 6, Tržič 11381

Prodam 4 nove GUME radial 165×13. Škofja Loka, Partizanska 27, tel. 60-357 11535

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1977 in PPR 3×2,5. Bavdkova 5, Stražišče 11536

Prodam eno leto star JUGO 45. Informacije po 16. uri po tel. 23-834 11537

Ugodno prodam AMI 8 ter GOLFA, letnik 1980. C. JLA 35, tel. 28-436 11538

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1973, potrebno manjšega popravila. Rajko Đukanović, Tuga Vidmarja 8, Kranj 11539

Prodam MOTOR JAWA — ČZ 350 ccm in ženski, moški KOMBINEZON. Informacije vsak dan po tel. 21-722 11540

Prodam SAAB 99, dobro ohranjen in KROŽNO ŽAGO, motor enofazni. Hrastje 103, Kranj 11541

126-P z vgrajenim radioaparatom in zimske gume za 126-P, prodam za 13 SM. Kranj, Pot na Jošta 1, tel. 21-208 11542

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1976. Ivan Štefe, Predoslje 12 11543

Prodam ZASTAVO 750 lux, letnik 1976. Naslov v oglasnem oddelku. 11544

Prodam ŠKODO 110 R, športno, letnik 1980 ali menjam za »fička« ali 126-P. Radanovic, Maistrov trg 12, Kranj 11545

MOTOR 15 SLC, odlično ohranjen, ugodno prodam. Šukalo, Zlato polje 3/B 11546

Ugodno prodam WOLVO PE LUX avtomatik. Labar, tel. 26-742 Kranj.

Za SIMCO 1000 prodam amortizerje in pomožni cilinder za sklopko. Informacije od ponedeljka do petka dopoldan po tel. 75-223 11547

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1979, karambolirano, še vozno, registrirano do avgusta 1985. Bernik, Šorlijeva 3, Kranj, tel. 28-201 11548

Prodam R-4 — »katrco«, letnik 1976, registrirano za 1 leto. Joža Jakša, Orehovlje pri Predosljah, Kranj 11549

Ugodno prodam ZASTAVO 101 L, letnik 1976. Konjar, Sp. Duplje 11, tel. 47-147 11550

Poceni prodam dve ZASTAVI 101, letnik 1978 in 1974. Iztok Vodnik, Prebačevo 7 11551

Prodam osebni avto WARTBURG, za rezervne dele, letnik 1973. Nenad Aleksić, Gradnikova 1, Kranj 11552

Prodam osebni avto AUDI 100 L, registriran do 12. 9. 1985, letnik 1975. Ogled vsak dan. Telefon 78-251 od 19. ure dalje 11553

Za VW 1200 prodam motor po generalni in menjalnik; ter elektronic 90, po delih. Ogled popoldan. Hafner, Lom 3, Tržič 11554

Prodam VW 1300, letnik 1971. Telefon 74-426 od 16. do 18. ure 11555

ZASTAVO 101, letnik 1976, ugodno prodam. Telefon 88-015 11556

Prodam dobro vzdrževano, delno obnovljeno ZASTAVO 101, letnik 1975. Kadunc, Šenčur, tel. 41-027 11557

Prodam ZASTAVO 750 SC, letnik 1980, registrirano do maja. Ogled 18. in 19. septembra popoldan. Telefon 74-715 11558

HILLMAN MINKS, prodam. Begunje 100/B 11559

Prodam R-4, letnik 1978. Dornik, Brezovica 20, Kropa 11560

Prodam ZASTAVO 101, starejši letnik, odlično ohranjeno. Koselj, Sp. Lipnica 33, Kamna gorica. Ogled popoldan 11561

Prodam ŠKODO 100 registrirano do 1985, obnovljeno. Tel. 50-852 11585

STANOVANJA

Novo 4-sobno STANOVANJE v Kranju, zamenjam za HIŠO v Kranju in okolici ali v Radovljici. Ponudbe po tel. 22-620 11562

Mlada tričlanska družina, nujno išče SOBO. Pomagamo tudi v gospodinjstvu. Naslov v oglasnem oddelku. 11563

Diplomirani inženir elektrotehnike iz Ugande, z družino, išče GARSONJERO v Kranju ali okolici — do 20 km. Ponudbe po tel. 064/28-861 — int. 21-36 do 14. ure 11564

Mamica s šestletnim otrokom, išče GARSONJERO ali SOBO z uporabo kuhinje. Pomoč pri delu. Šifra: Predplačilo 11565

Dekletu ali mlajši upokojenki nudimo SOBO s kopalnico in hrano za pomoč v gospodinjstvu. Ponudbe pod: Blizu Kranja 11566

POSESTI

Iščem GARAŽO v Kranju. Ana Deliman, Planina 1, Kranj 11567

Prodam večjo GOZDNO PARCELO (potencialno zazidljivo) — Kokrica. Telefon 064/21-425 po 18. uri 11568

ZAPOSLITVE

HIŠNI SVET, Dražgoška ul. 6, Kranj. Iščemo SNAŽILKO 11394

V redno delovno razmerje sprejmem DELAVKO. Šifra: Zanesljiva 11397

FRIZERSKO POMOČNICO sprejmem takoj ali po dogovoru. Salon Jožica Mali, Cankarjev trg 2, Škofja Loka, tel. 60-049 11569

Zaposlim DELAVCA za delo v LAKIRNICI. OD po dogovoru. Janez Zupan — Lakiranje kovinskih predmetov, Kranj, Jezerska c. 93/C, tel. 21-607 11570

OBVESTILA

HITRA in KVALITETNA NAPELJAVA ELEKTROINSTALACIJE. Telefon 60-584 10389

Obveščamo vas, da smo pričeli z ugodno prodajo OTROŠKIH BUND, pri kateri lahko odstranite rokave. Bunde imamo od št. 6—16, cena od 3.100 do 4.050 din. ELITA — PEPELKA Kranj 11157

OBLAGAM in TAPECIRAM jedilne kote in stole. Joco Perić, Kidričeva 45, tel. 28-532 11571

Zidarski mojster, prevzame večja ali manjša ZIDARSKA DELA: adaptacije ter ograje. Ponudbe pod: Solidno 11572

Prodam FORD TAUNUS 1600, odlično ohranjen. Begič Mato, Delavska 21, Kranj, tel.: 23-992.

POSEBNA PONUDBA: Kompletni načrti za vse vrste stanovanjskih his, nadzidav, prizidav, delavnic, gospodarskih poslopij. Gradbeni nadzor brezplačen. Naročila po tel. 061/322-502 11573

Večja GRADBENA DELA sprejmem v mesecu oktobru. Telefon 064/852-030 11574

KONJENIŠKI KLUB Kranj, obvešča vse prijatelje rekreativnega jahanja, da bo organiziral 10-urni začetni tečaj. Prijave po tel. 45-241 do 22. 9. 1984 11575

IZGUBLJENO

Na cesti Kranj—Šenčur, sem izgubil klobčič ŽGANE ŽICE. Najditelja prosim, naj jo odda proti nagradi v Sr. vasi 13, Kristancu, (Šenčur) 11576

OSTALO

BUTIKI! Sodelujte s skupino ročnih pletilj, ki bi vam nudile izdelke po naročilu. Naslov v oglasnem oddelku. 11580

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

ANTONA POLJANCA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in vsem, ki so ga pospremili na zadnji poti in nam izrekli sožalje. Posebej se zahvaljujemo Inštitutu Golnik — Pnevmološki oddelek za dolgotrajno zdravljenje; za podarjene vence OOZS Varnost Kranj, OOZS Oblačila Novost Tržič, sodelavcem Orodjarne Peko, predstavniku KS Sebenje za poslovilne besede, za spremstvo gasilskemu društvu. Hvala g. župniku za pogrebni obred ter pevcem bratov Zupan za pesmi slovesa.

VSI NJEGOVI

Sebenje, 11. septembra 1984

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

FRANČIŠEK GROS

iz Zgornjih Dupelj 64

Pogreb pokojnika bo danes (torek), 18. septembra, ob 16.30 izpred hiše žalosti v Zgornjih Dupljah

ŽALUJOČI: žena Marinka, hčerka Maruša z družino, oče, brat, sestra in ostalo sorodstvo

Zgornje Duplje, 16. septembra 1984

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, tasta, svaka in strica

VIKTORJA ŠAVLIJA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in vsem, ki so ga spremili na zadnji poti, darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se tudi obema govornikoma in g. kaplanu za pogrebni obred ter pevcem za pesmi slovesa.

VSI NJEGOVI

Kranj, 12. septembra 1984

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

MARIJE KONČAN

se iskreno zahvaljujemo sosedom za takojšnjo pomoč, sorodnikom, prijateljem in znancem za izražena sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na zadnji poti. Posebna hvala dr. Debeljaku, pevcem Ivana Cankarja in pogrebnemu zavodu.

Zahvaljujemo se kolektivu Lesne industrije Jelovice in Loka — TOZD Jelen. Hvala tudi g. župniku za lepo opravljen obred.

VSEM ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!

žalujoči vsi njeni

Škofja Loka, 18. septembra 1984

Zelenje pod stanovanjskimi stolpnicami

Hortikulturno društvo Jesenice letos praznuje 20-letnico obstoja in je lahko ponosno na spominski park, ki je vse leto v cvetju — Varovati okolje in poučevati

Jesenice — V jeseniški občini so se med prvimi v Sloveniji odločili za gradnjo hortikulturnega vrta tako, da so imenitno uredili nekdanje jeseniško pokopališče in spominski park. Ko je minilo deset let od zadnjega pokopa na pokopališču, je hortikulturno društvo, ki letos praznuje 20-letnico svojega dela, začelo uresničevati idejo o lepi zelenici na Plavžu, sredi stanovanjskih blokov.

Pot od ideje do uresničitve ni bila lahka, kajti niso želeli le, da bi bil park zbirka cvetja in grmičevja, temveč da bi bil svojevrstna razstava cvetja vse leto. Kaj pravi inženir **Janez Pšenica**, ki že leta in leta skrbi za cvetlične nasade in hortikulturno ureditev Jesenic in ki je v parku sam opravil več kot 4.000 prostovoljnih delovnih ur?

»Pred dvajsetimi leti smo s člani hortikulturnega društva prirejali cvetlične razstave in vanje vložili ogromno dela in truda, spoznali pa, da si jih ljudje ogledujejo lahko le nekaj dni. Želeli smo, da bi stalno poučevali tiste, ki ljubijo lepo in urejeno okolico in da bi se počasi spreminjala miselnost. Odločili smo se za izgradnjo poučnega vrta s čimveč različnih vrst rastlin, ki v našem okolju najbolje uspevajo.

Zdaj zasajamo v parku, ki meri 16.000 kvadratnih metrov, 350 vrst drevja ali grmovnic. Posebnost spominskega in cvetličnega parka pa je v tem, da smo primerno ohranili grobove, pri katerih svojci niso opravili prekopa. Grobovi starih jeseniških družin so ustrezno obeleženi, poleg njih pa so cvetlični nasadi. Zato park ni oblikovno najbolje urejen, a jeseniške družine so hvaležne za takšno ureditev, kajti stari grobovi so ostali neoskrunjeni.

Spominski in poučni park je namenjen sprehodom in rekreaciji. Za vso pomoč in podporo smo hvaležni občini in komunalni skupnosti, ki letno namenja za vzdrževanje okoli 250 tisoč dinarjev. Vzdrževanje stalne, posebno stalno menjavanje rož, enoletnic. Stalno imamo zaposlena dva honorarna delavca, ki budno pazita na urejenost. Reči pa moram, da je park že tako pri srcu bližnjim stanovalcem, da silno zaščitno ravnajo, če v parku opazijo ljudi, ki delajo škodo.

V parku, ki smo ga v začetku gradili tako, da smo morali iz njega izvoziti 300 kamionov betona in vanj spet pripeljati 300 kamionov zemlje, so tri spominska obeležja: grobnica padlih v prvi svetovni vojni in žrtve gradnje vršiške ceste, obeležje ponesrečenim v tretji izmeni gradnje karavanškega predora in partizansko grobišče. Zdaj obeležja nameravamo primerno označiti. Ob cvetju bomo pritrdili ploščice z imeni. Nadaljnja prihodnost parka pa se kaže tudi v večjih prireditvah kulturnega značaja, morda tudi v obeležjih slavnih mož zgodovine, v umetniških stvaritvah.«

Jeseniški park, ki ga obiskuje vedno več domačinov in ki je zanimiv tudi za tujce, si je vredno ogledati. Ne le, da je nadvse skrbno urejen in varovan, ob njem se spreminja odnos do okolja na železarskih Jesenicah.

D. Sedej

Pohod po poteh Kokrškega odreda

Srečanja z borci in aktivisti

Begunje — Pohodna enota, ki se je namenila po poteh Kokrškega odreda, je v soboto, 15. septembra, začela svoj pohod v Dragi pri žagi, na kraju, kjer je bil pred 40. leti, konec avgusta leta 1944, prebran odlok 9. korpusa o ponovnem formiranju Kokrškega odreda. V soboto se je na tem zgodovinskem kraju postrojilo prek 30 nekdanjih borcev Kokrškega odreda, predstavnikov teritorialne obrambe, mladine in lovcev. Zbrane sta pozdravila Miloš Rutar-Ružo, predsednik odbora skupnosti borcev Kokrškega odreda in komandant Kokrškega odreda Janko Prezelj-Stane. Organizacija pohoda je bila zaupana aktivom Kokrškega odreda v posameznih občinah in krajevnih skupnostih. Pri pohodu sodelujejo tudi šole v krajih, ki jih bo enota obiskala. Tako sta za prvi del pohoda prevzela organizacijo aktiv Kokrškega odreda v Radovljici in krajevna skupnost Begunje.

Pohodniki so najprej obiskali spominsko obeležje na kraju, kjer se je od avgusta do novembra 1944 zadrževal štab Kokrškega odreda in ambulanta »777« v Dragi. Pohodna enota je imela daljši počitek na Poljški planini, od tam pa je krenila do Titove vasi pod Stolom. Tod se je pohodnikom pridružilo 200 učencev osnovne šole Gorenjskega odreda iz Žirovnice in lovci Lovske družine Stol. Pohodnike je nagovoril Alojz Bele-Tičko, komandant bataljona Kokrškega odreda, ki je leta 1944 s soborci postavil Titovo vas. Enota je potem odšla do smokuškega mostu in se postrojila ob spomeniku padlih. V Završnici so se šolarji iz Žirovnice s kulturnim programom poslovili od soborcev. V Selah so se pohodniki zvečer srečali z domačini, oktet KUD Svoboda iz Žirovnice pa je zapel partizanske pesmi.

V nedeljo, 16. septembra, so pohodniki obiskali partizanske domačije med Žirovnico in Begunjami, ki so med vojno nudile gostoljubje enotam in borcem Kokrškega odreda. Aktivisti iz Begunj so pripravili tovariško srečanje. Pohodna enota je nato krenila skozi vasi pod Dobrčo do Brezij nad Tržičem, kjer so jih pozdravili predstavniki krajevne skupnosti in tržiške občine. Včeraj (ponedeljek) je pohodna enota krenila proti Bistriški planini in Podljubelju do Završnikove domačije, odtod pa do vasi Dolina in Jelendol. Danes pa gredo do kmetij Pinč, Tič, Pavšel in Gaberc do doma pod Storžičem. Kljub slabemu vremenu vlada med pohodniki vedro in tovariško razpoloženje.

D. Dolenc

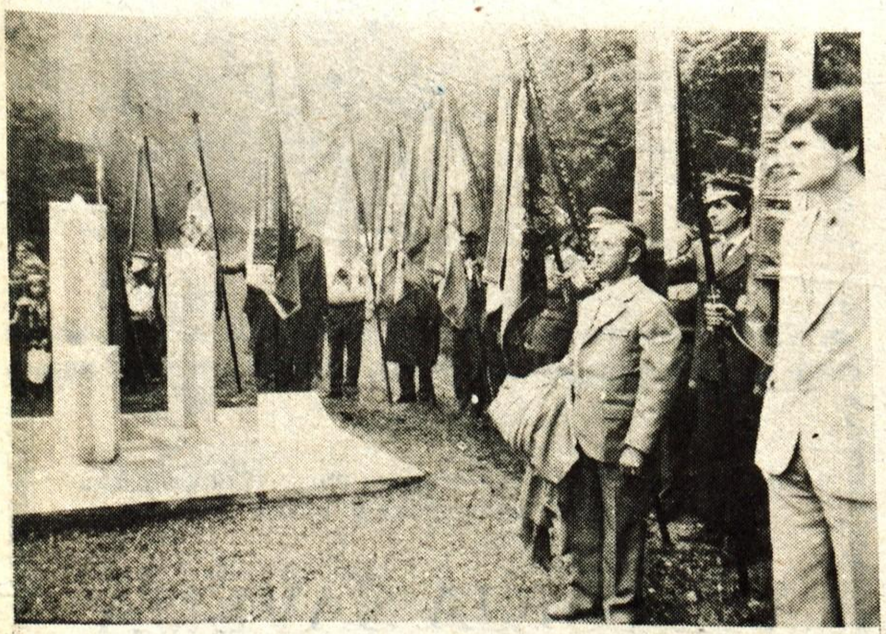

***Spomenik padlim v Kamnjeku** — Ob zvokih državne himne, kranjske godbe na pihala, ob partizanski pesmi pevcev iz Trstenika in besedi recitatorjev iz Gorič, pionirjev osnovne šole Simon Jenko je eden izmed udeležencev borbe v Udin borštu Nace Kamšek-Kolja odkril spomenik padlim partizanom v Kamnjeku v bližini Letenc. Slavnostni govornik Boris Košir je pretresljivo opisal dogodke, ko je padlo trinajst partizanov in poudaril, da bodo mladi znali ceniti žrtve, ki so padle za svobodo. Proslave so se udeležili številni krajani in borci Kokrškega odreda in s svojo prisotnostjo pokazali, kako živ je spomin na borbe v tem kraju. (M. A.)*

Okvara v kranjski pekarni

Kranj — V Žitovi pekarni v Kranju je v ponedeljek zgodaj zjutraj prišlo do večje okvare tračne peči. Zamenjati bodo morali celotni trak in odpraviti še druge, manjše okvare. Računajo, da bo popravilo trajalo tri dni.

Še danes in jutri bodo torej morali Kranjčani malce potrpeti, saj bodo prodajalne kruh dobivale z zamudo. Kruh seveda bo, le malce kasneje ga bodo pripeljali. Dvokilogramske hlebce domačega kruha in pecivo bodo pekli v kranjski pekarni na ostalih dveh pečeh, druge vrste kruha pa bodo vozili iz Žitovih pekarn v Lescah in v Ljubljani.

Okvara na peči je ponovno opozorila na hude težave kranjske pekarne. Opremo imajo namreč kar 94 odstotno odpisano, kar zgovorno pove, da je pač dotrajana in je okvara povsem razumljiva. Kranj bi še kako potreboval novo pekarno, toda pri Žitu nanjo sami težko mislijo, saj pečejo kruh s čisto izgubo. Pri kilogramu izdelka imajo trenutno kar 4,54 dinarjev izgube, saj ga prodajajo po 35,25 dinarjev, stroški pa znašajo 39,79 dinarjev. Botrujejo jim skokovite rasti cen surovin, ki jih uporabljajo za peko kruho. V kranjski pekarni dnevno spečejo 17 ton različnih vrst kruha in peciva. Račun je preprost — vsak dan »narede« dobrih 77 tisoč dinarjev izgube. Problem torej, o katerem bodo morali v kranjski občini čim prej spregovoriti in poiskati ustrezno rešitev, da jih ne bodo prehitevale okvare v pekarni.

M. V.

GLASOVA ANKETA

Čas je za ozimnico

Kranj — S koncem poletja se v gospodinjstvih prične skrb za ozimnico. Kot se večajo prav vsi življenjski stroški, tako tudi cene sadja in zelenjave rastejo iz leta v leto, zato ozimnica občutno prizadene družinski proračun. To je čas izdatkov za kurjavo, morda še za jesensko in zimsko garderobo, vse na kupu torej. Nakup ozimnice precej olajša domači vrtiček, vendar nima vsak možnosti zanj. Povprašali smo nekaj občanov, kako so se oskrbeli za letos.

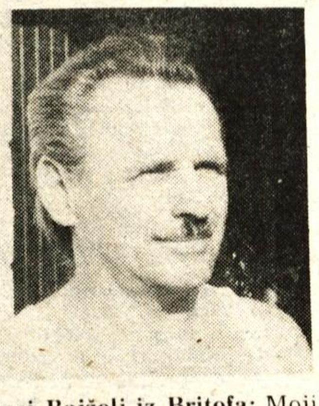

Franci Bajželj iz Britofa: Moji družini ogromno pomaga vrt, na katerem pridelamo več kot polovico vsega, kar potrebujemo za ozimnico: čebulo, zelje, paradižnik, kumare, korenček, fižol. Kupili smo le 200 kilogramov krompirja in 20 kilogramov paprike. Vso zelenjavo vlagamo, tako da nam ni potrebno pozimi kupovati prav ničesar. Letošnja ozimnica za štiričlansko družino nas je kljub vrtu stala deset tisoč dinarjev. Pri nakupu me je motilo to, da je bila paprika na trgu dražja kot v trgovini.

Marija Celjer iz Šenčurja: Mi smo morali vso ozimnico kupiti, ker doma nimamo vrta. Še kako bi nam prišla prav kakšna krpica, vsaj za osnovno zelenjavo. Ozimnico vedno kupujemo na deželi, pri kmetu, kar sicer ni dosti ceneje, vendar tam laže izbereš in pri-

deš do veliko bolj kvalitetnih [...] delkov. Ozimnico shran[...] največ v skrinjo, nekaj pa [...] vložim. Cene so letos prece[...] kot lani, sicer pa so stroški [...] vsako leto večji. Letos le [...] krompir ne vemo, po koliko [...] bomo plačali.

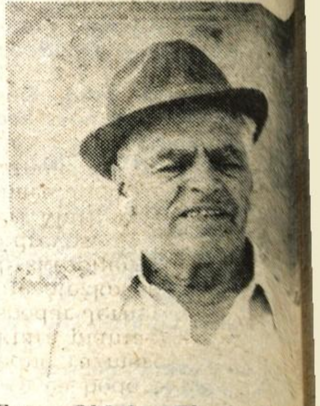

Franc Oblak s Planine: Z[...] živiva sama. Do sedaj nisva [...] problemov z nakupom ozim[...] letos pa se bo strošek gotov[...] poznal, ker sem se ravnoka[...] kojil. Ponavadi vse potrebn[...] piva na trgu in kadar imav[...] ložnost na vasi, kjer je nek[...] neje. Vrta nimava, edino, k[...] ma v bloku zraste, so rože. [...] najosnovnejše zelenjave p[...] va na koščku hčerkinega [...] Precej zelenjave vloživa, [...] kumaric in paprike. Sicer [...] letos vse precej drago, še p[...] sadje veliko stane. Ozimnica [...] je tako stala okrog dva stara [...] jona.

A. Ažman

Obilna letina Pirčevih in Lovšetovih naslednikov

Župnik Franc Pirc — oče slovenskega sadjarstva in drevesničar, ter šolski upravitelj Anton Lovše imata danes v Podbrezjah dostojne naslednike, dobre kmetovalce in umne sadjarje, ki bodo tudi letos (bržčas) imeli obilen pridelek. Podbrezje so predvsem po njuni zaslugi postale sadjarsko najbolj razvita vas na Gorenjskem.

Podbrezje — Čeprav se je slovensko sadjarstvo začelo razvijati na Gorenjskem, danes Gorenjska v tej kmetijski dejavnosti bolj malo pomeni. Na vsaki kmetiji, pri vsaki hiši, kjer imajo možnosti, so ohranili ali na novo posadili sadna drevesa; organizirano, resno in strokovno pa se s sadjarstvom ukvarjajo predvsem v Podbrezjah, če izvzamemo družbene nasade v Podvinu in v Potočah pri Preddvoru. V Podbrezjah sadjarstvo nima le dolgoletne tradicije, ampak je tudi pomembna gospodarska, dopolnilna ali celo glavna kmetijska dejavnost. V vasi je pet večjih sadjarjev, od katerih ima vsak približno hektar sadovnjaka; poleg teh je še večje število manjših, ki prav tako zgledno skrbijo za sadno drevje. Da se je sadjarstvo v Podbrezjah razvilo močneje kot v drugih gorenjskih krajih, sta vsaj dva razloga. Eno so ugodne naravne možnosti — prisojna lega, primerna rodovitnost tal, vremenske razmere. Drugo je tradicija.

Naključje je hotelo, da je v začetku tridesetih let prejšnjega stoletja prišel v vas župnikovat oče umnega slovenskega sadjarstva, drevesničar in pisec strokovnih priročnikov Franc Pirc, doma iz okolice Kamnika. Pirc je v sadju spoznal kruh, ki raste sam od sebe. Priporočal je podbreškim kmetom, naj ga sadijo, ker bodo lahko z njim blažili tudi lakoto. Gojil je sadike, jih cepil, prodajal ljudem, če so imeli denar, sicer pa jih je dal zastonj.

Anton Lovše, upravitelj podbreške šole po prvi svetovni vojni, je v Podbrezjah organiziral sadjarsko podružnico; le-ta je kmalu po ustanovitvi zgradila v vasi sušilnico sadja. Kmetom je svetoval, naj njive in travnike posadijo s sadnim drevjem. Fantom pa govoril: »Prek poletja hodite spat na senik. To je bolj zdravo. Postelje pa odstopite turistom!« Fantje so ga ubogali. Takrat je bilo v Podbrezjah živahno, domala na vsaki kmetiji so imeli poleti po cele družine tujih turistov. Pa danes?

Janko Jeglič, bodoči gospodar na Matijevčevi kmetiji v Podbrezjah, med obiranjem zgodnjega sadja.

Jernej Jeglič je le eden od[...] ških sadjarjev, Pirčevih in [...] vih naslednikov. Ko silimo [...] bi nam kaj več povedal tudi [...] sadovnjaku, se brani češ, [...] so dobri sadjarji, tudi oni i[...] urejene sadovnjake. Pa ven[...]

Nekaj več kot hektar me[...] sadovnjak, v katerem prev[...] jablane, nekaj pa je tudi hru[...] par leti so v njem posekal[...] »gospodične« in »ljubčke«, [...] jablane, za katere so domn[...] so zrasli iz sadik Pirčeve dr[...] Zdaj v njihovem sadovnjak[...] ves častitljive starosti, gl[...] nasada je star nekaj čez [...] let. Zadnja leta so precej dre[...] vali, ker so nameravali na [...] saditi hruške, vendar so se [...] premislili.

»Ko bo sin Janko odslužil [...] no in če bodo takrat za sa[...] ugodne razmere, bomo ur[...] hektara plantažnega nasada [...] gospodar Jernej. »V sedanje[...] du je otežkočeno spravilo [...] tudi škropljenje visokih in [...] nih dreves.«

Pri Matijevcu, kakor se [...] domače Jegličevi domačiji, [...] izdatneje škropili v začetku [...] tih let, ko je drevje napadel [...] kapar. Redno ga škropijo že [...] setletji, vsako leto povprečn[...] krat; če je potrebno, tudi več[...] ko ravnajo tudi ostali podbre[...] jarji, tako izdatno škropljen[...] nes v sadjarstvu nekaj obi[...] To poudarjamo zato, da bi t[...] god na Gorenjskem posnem[...] breške kmete. Ponekod im[...] mreč velike sadovnjake, pa p[...] sadja le za nekaj kotlov žgan[...] ali komaj za lastne potrebe.

Matijevčevi imajo od hru[...] ško grofico in clairgeu, od ja[...] krivopecelj, priolov delišes, [...] ski kosmač, jonatan in beli [...] Te sorte prevladujejo tudi v [...] podbreških sadovnjakih, le s[...] bin Gregorc ima precej mari[...]

»Lani je bil slab pridelek, [...] slabši v zadnjih dvajsetih let[...] vi Jernej. »Letos dobro kaže [...] je za zdaj še lepo zeleno, sad[...] debeli, in če bo še mesec lep[...] mena, bo nadpovprečen prid[...] obiranjem bo veliko dela, [...] že zmogli. Vsi štirje sinovi b[...] skočili na pomoč, izjemoma [...] žrtvovali tudi kakšno nedel[...] slim, da s prodajo ne bomo i[...] žav. Veliko imamo stalnih str[...] jeseniške bolnice do Prešerno[...] in vrtcev. Uredili pa smo tudi [...] kateri sadje dolgo ostane sve[...]

C. Zapl[...]